

ഇന്ത്യൻ ബഹിരാകാശ ഗവേഷണം
ചാരവൃത്തിക്കു മുമ്പും പിമ്പും

കെ.ആർ.ജനാർദ്ദനൻ

കേരള ശാസ്ത്രസാഹിത്യ പരിഷത്ത്

മലയാളം ലക്കം 1000-ാം ഭാഗം
മുദ്രിതം 1900-ൽ

മലയാളം ലക്കം 1000-ാം ഭാഗം

മലയാളം ലക്കം 1000-ാം ഭാഗം

അല്പം ചരിത്രം

മറ്റു സാങ്കേതിക ശാഖകളുമായി താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ ഒട്ടേറെ സവിശേഷതകളുള്ള ഒന്നാണ് ബഹിരാകാശ ഗവേഷണ മണ്ഡലം. ഈ രംഗത്തെ പ്രശ്നങ്ങൾ തികച്ചും സങ്കീർണ്ണങ്ങളാണ്. അവയുടെ ശരിയായ നിർദ്ധാരണത്തിന്, ഏറ്റവും ഉന്നതമായ ശാസ്ത്ര-സാങ്കേതികജ്ഞാനവും പരിചയവും ആവശ്യമത്രെ. ഏറ്റവും ചെറിയ തോതിലുള്ള ബഹിരാകാശഗവേഷണ സംരംഭങ്ങൾക്കുപോലും ധാരാളം മുതൽമുടക്കുണ്ടാകും. ഈവിധ പ്രത്യേകതകളെല്ലാം കാരണം വികസിത രാഷ്ട്രങ്ങൾക്കു മാത്രം നടപ്പാക്കാവുന്ന ധാരാളിത്തമാണ് ബഹിരാകാശഗവേഷണം എന്നൊരു തോന്നൽ കൂറെ വർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പ് ലോകരാഷ്ട്രങ്ങൾക്കുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ വികസന രാഷ്ട്രങ്ങളുടെ ഭാവി നിർണ്ണയിക്കുന്നതിൽ ബഹിരാകാശഗവേഷണത്തിനു നല്ല പങ്കു വഹിക്കാൻ കഴിയുമെന്നും, ബഹിരാകാശഗവേഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മറ്റു ശാസ്ത്ര ശാഖകളിലും ടെക്നോളജികളിലും ഉണ്ടാകുന്ന പുരോഗതി, രാഷ്ട്രത്തിന്റെ വികസനത്തിന് വിലങ്ങുതടികളായി നിൽക്കുന്ന പല പ്രശ്നങ്ങൾക്കും പരിഹാരം കാണുവാൻ സഹായകമാവുമെന്നും, ഈ മണ്ഡലത്തിലേക്കുള്ള ഇന്ത്യയുടെ പ്രവേശനം തെളിയിച്ചു.

ആധുനിക ബഹിരാകാശ സാങ്കേതികവിദ്യയിൽ വൈദഗ്ദ്ധ്യം നേടുവാനുള്ള ശ്രമത്തിലും, അവ പ്രായോഗിക ഉപയോഗത്തിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതിലും വലിയ നേട്ടങ്ങൾ കൈവരിച്ച ചുരുക്കം ചില ലോകരാഷ്ട്രങ്ങളിൽ ഒന്നാകുന്നു ഭാരതം. വാർത്താവിനിമയം, ടെലിവിഷൻ പ്രക്ഷേപണം, കാലാവസ്ഥാനിരീക്ഷണം/പ്രവചനം, വിഭവ സർവ്വേ തുടങ്ങി ദേശീയ വികസനത്തിന്റെ എല്ലാ മേഖലകളിലും ബഹിരാകാശസാങ്കേതികവിദ്യ ഉപയോഗിക്കാം.

1963 നവംബർ 21-ാം തീയതി ഇന്ത്യയുടെ 'ബഹിരാകാശഗൾ' ആരംഭിച്ചു. തിരുവനന്തപുരത്തുള്ള തുമ്പയിൽ നിന്ന്, അമേരിക്കയിലുണ്ടാക്കിയ 'നൈക് അപാഷെ' എന്ന റോക്കറ്റ് അന്ന് വിക്ഷേപിച്ചു. അങ്ങനെ ലോകത്തിലെ ബഹിരാകാശഗവേഷണസംരംഭങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കുന്ന ഭൂപടത്തിൽ, കേരളത്തിലെ കൊച്ചി ഗ്രാമപ്രദേശമായ തുമ്പയ്ക്ക് സ്ഥാനം കിട്ടി. റോക്കറ്റ് വിക്ഷേപണ കേന്ദ്രമായി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുവാൻ തുമ്പക്കുള്ള ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട രണ്ടു യോഗ്യതകൾ താഴെ

പറയുന്നവയാണ്.

ഒന്ന്- കാന്തിക-ഭൂമധ്യരേഖ തുമ്പയ്ക്ക് വളരെ അടുത്തുകൂടി കടന്നുപോകുന്നു.

രണ്ട്- തുമ്പ അറബിക്കടലിന്റെ തീരത്താണ്. ബഹിരാകാശഗവേഷണ കാര്യങ്ങൾക്കായി ഇന്ത്യയിലുള്ളത് തിരുവനന്തപുരത്തുള്ള തുമ്പയിലെ രോക്കറ്റവിക്ഷേപണകേന്ദ്രം മാത്രമല്ല; ന്യൂഡൽഹി, അഹമ്മദാബാദ്, ബോംബെ, ബാംഗ്ലൂർ, കവലൂർ, ശ്രീഹരിക്കോട്ട തുടങ്ങിയ സ്ഥലങ്ങളിലായി ബഹിരാകാശഗവേഷണ സംരംഭങ്ങൾക്കായുള്ള ഓഫീസുകളും സ്ഥാപനങ്ങളും പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ബഹിരാകാശഗവേഷണരംഗത്ത് ഇന്ത്യ കടന്നുപോയ സുപധാന നാഴികക്കല്ലുകൾ താഴെ പറയുന്നവയാണ്.

1962- ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് ഓഫ് ആറ്റോമിക് എനർജി, ഇന്ത്യൻ നാഷണൽ കമ്മിറ്റി ഓഫ് സ്പേസ് റിസർച്ച് (Indian National Committee Of Space Research INSCOPAR) രൂപീകരിക്കുന്നു.

1963- തുമ്പ ഇക്വറ്റോറിയൽ രോക്കറ്റ് ലോഞ്ചിങ്ങ് സ്റ്റേഷൻ- (Thumba Equatorial Rocket Launching Station- TERLS) സ്ഥാപിക്കുന്നു.

1966- തുമ്പയിൽ ബഹിരാകാശ-ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക കേന്ദ്രം ആരംഭിക്കുന്നു.

1967- ഉപഗ്രഹ വാർത്താവിനിമയത്തിനായുള്ള ഭൗമകേന്ദ്രം അഹമ്മദാബാദിൽ സ്ഥാപിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ വാണിജ്യ ഉപഗ്രഹ വാർത്താവിനിമയ ഭൗമകേന്ദ്രം പുനയ്ക്ക് സമീപത്തുള്ള ആർവിയിൽ സ്ഥാപിക്കുന്നു.

1968- TERLS ഐക്യരാഷ്ട്ര സഭയ്ക്ക് സമർപ്പിക്കുന്നു.

1969- ഇന്ത്യൻ സ്പേസ് റിസർച്ച് ഓർഗനൈസേഷൻ (Indian Space Research Organization ISRO) രൂപീകരിക്കുന്നു.

1972- ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് ഓഫ് സ്പേസ്, സ്പേസ് കമ്മീഷനും രൂപീകരിക്കുന്നു.

1975- 1975 ഏപ്രിൽ 9-ാം തീയതി സോവിയറ്റ് യൂണിയനിൽ നിന്ന് ഇന്ത്യയുടെ പ്രഥമ ഉപഗ്രഹമായ 'ആര്യഭട്ട്' വിക്ഷേപിക്കപ്പെടുന്നു.

1975-76- അമേരിക്കൻ ഉപഗ്രഹമായ ATS-6 ഉപയോഗിച്ച് ആദ്യത്തെ മുഖ്യ ഉപഗ്രഹ വിദ്യാഭ്യാസ പരിപാടിയായ Satellite Instructional

Television Experiment (SITE) 1975 ആഗസ്റ്റ് മുതൽ 1976 ജൂലൈ വരെ നടത്തുന്നു.

1977- ഫ്രഞ്ച്- ഇർമ്മൻ ഉപഗ്രഹമായ 'സിംഫോണി' ഉപയോഗിച്ച് Satellite Telecommunication Experiments Project (STEP) സംഘടിപ്പിക്കുന്നു.

1979- ഇന്ത്യയുടെ ആദ്യത്തെ ഭൗമനിരീക്ഷണ ഉപഗ്രഹമായ ഭാസ്കര-1, സോവിയറ്റ് യൂണിയനിൽ നിന്ന് 1979 ജൂൺ 9-ാം തീയതി വിക്ഷേപിക്കുന്നു.

1980- 1980 ജൂലൈ 18-ാം തീയതി ശ്രീഹരിക്കോട്ടയിൽ നിന്ന് ഇന്ത്യയുടെ പ്രഥമ ഉപഗ്രഹ വിക്ഷേപണ വാഹന (Satellite Launching Vehicle) മായ SLV3 'രോഹിണി' ഉപഗ്രഹത്തെ ഭ്രമണപഥത്തിൽ എത്തിക്കുന്നു.

1981- ആദ്യത്തെ പരീക്ഷണ ഭൂസ്ഥിര വാർത്താ വിനിമയ ഉപഗ്രഹമായ ആപ്പിൾ (APPLE) ഫ്രഞ്ച് ഗയാനയിലെ കൗറുവിൽ നിന്ന് ESA യുടെ Ariane, 1981 ജൂൺ 19-ാം തീയതി വിക്ഷേപിക്കുന്നു. രണ്ടാമത്തെ ഭൗമനിരീക്ഷണ ഉപഗ്രഹമായ ഭാസ്കര-2 സോവിയറ്റ് യൂണിയനിൽ നിന്ന് 1981 നവംബർ 21-ാം തീയതി തൊടുത്തുവിടുന്നു.

1983- ഏപ്രിൽ 17-ാം തീയതി ശ്രീഹരിക്കോട്ടയിൽ നിന്ന് SLV3 യുടെ സഹായത്തോടെ RS-D2 ഉപഗ്രഹം വിജയകരമായി വിക്ഷേപിക്കുന്നു. ആഗസ്റ്റ് 30-ാം തീയതി USA യുടെ സ്പേസ് ഷട്ടിൽ ചലഞ്ചർ ഇന്ത്യയുടെ INSAT-1B എന്ന ഉപഗ്രഹം വിക്ഷേപിക്കുന്നു.

1984- ഏപ്രിൽ മാസത്തിൽ ഇന്ത്യയുടെ രാകേഷ് ശർമ്മ സോവിയറ്റ് ബഹിരാകാശ സഞ്ചാരികളോടൊപ്പം ഭൂമിയെ ചുറ്റുന്നു.

1988- മാർച്ച് 17-ാം തീയതി സോവിയറ്റ് യൂണിയന്റെ വോസ് ടോക്ക് ഇന്ത്യയുടെ പ്രഥമ റിമോട്ട് സെൻസിംഗ് ഉപഗ്രഹമായ IRS-A, യെ ഭ്രമണപഥത്തിൽ എത്തിക്കുന്നു. ജൂലൈ 22-ാം തീയതി INSAT-1C യെ Ariane-3 റോക്കറ്റ് ഭ്രമണപഥത്തിൽ എത്തിക്കുന്നു.

1991- ആഗസ്റ്റ് 29-ാം തീയതി IRS1-B എന്ന റിമോട്ട് സെൻസിംഗ് ഉപഗ്രഹത്തെ തൊടുത്തുവിടുന്നു. സെപ്റ്റംബർ 16ന് ഇതിനെ പ്രവർത്തനക്ഷമമാക്കുന്നു.

1992- ജൂലൈ 10-ാം തീയതി INSAT-2A യെ Ariane റോക്കറ്റ് ഭ്രമണപഥത്തിൽ എത്തിക്കുന്നു.

1992- ജൂലൈ 29-ാം തീയതി Ariane റോക്കറ്റ് ഇന്ത്യയുടെ INSAT-2B യെ ഭ്രമണപഥത്തിൽ എത്തിക്കുന്നു. 1993 ആഗസ്റ്റ് 15-ാം തീയതി ഇത് പൂർണ്ണമായും പ്രവർത്തനക്ഷമമാക്കുന്നു.

1994- ഒക്ടോബർ 15-ാം തീയതി PSLV D2, IRS-P2 എന്ന ഉപഗ്രഹത്തെ ഭ്രമണപഥത്തിൽ എത്തിക്കുന്നു.

മൂന്ന് ദശകം പിന്നിട്ട ഇന്ത്യയുടെ ബഹിരാകാശ ഗവേഷണ പരിപാടിയുടെ അടിസ്ഥാനലക്ഷ്യം ഉപഗ്രഹവിക്ഷേപണ ശേഷിയിൽ സ്വാശ്രയത്വം കൈവരിക്കുകയെന്നതായിരുന്നു. മൂപ്പത്തഞ്ച് കിലോഗ്രാം ഭാരമുള്ള ഇന്ത്യൻ നിർമ്മിത രോഹിണി (RS-1) എന്ന ഉപഗ്രഹത്തെ SLV-3 എന്ന വിക്ഷേപണ വാഹനമുപയോഗിച്ച് ഭ്രമണപഥത്തിൽ എത്തിച്ചത് 1980 ജൂലൈ 18-ാം തീയതി മാത്രമാണ്. 1994 ഒക്ടോബർ 15-ാം തീയതി ആയപ്പോഴേക്കും 807 കിലോഗ്രാം പേലോഡുള്ള (Payload) IRSP2 എന്ന റിമോട്ട് സെൻസിംഗ് ഉപഗ്രഹത്തെ 817 കിലോമീറ്റർ അകലെയുള്ള ധ്രുവീയ സൗരസിംഗ് (Polar Sun-Synchronous Orbit) ഭ്രമണപഥത്തിൽ PSLV D2 എന്ന വിക്ഷേപണ വാഹനമുപയോഗിച്ച് പ്രതിഷ്ഠിക്കാൻ കഴിഞ്ഞു. ഒരു വികസര രാജ്യത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇത് വലിയൊരു നേട്ടം തന്നെയാണ്. ഈ വിജയത്തോടുകൂടി, രഷ്യ, യു എസ് എ, ജപ്പാൻ, ഫ്രാൻസ്, ചൈന എന്നീ രാജ്യങ്ങളെ പിൻതുടർന്ന്, 1000 കിലോഗ്രാം പേലോഡുള്ള ഉപഗ്രഹങ്ങളെ വിക്ഷേപിക്കുവാൻ കഴിവുള്ള ലോകത്തിലെ ആറാമത്തെ രാഷ്ട്രം എന്ന ബഹുമതി ഇന്ത്യയെ തേടിയെത്തിയിരിക്കുകയാണ്. കോടിക്കണക്കിന് ഡോളർ മറിയുന്ന ഉപഗ്രഹ വിക്ഷേപണ സേവന കമ്പോളത്തിൽ വികസിത രാജ്യങ്ങളോടൊപ്പം കടന്നുചെല്ലാൻ ഇതോടെ ഇന്ത്യയ്ക്ക് അവസരം ഒരുങ്ങിയിരിക്കുകയാണ്.

ഇന്ത്യയിൽ രൂപകൽപന ചെയ്യുകയും നിർമ്മിക്കുകയും ചെയ്ത നാലുനിലകളുള്ള രണ്ടാമത്തെ ധ്രുവീയ ഉപഗ്രഹവിക്ഷേപണ വാഹന (Polar Satellite launching Vehicle)മത്രെ PSLV-D2., ഇതിന് IRS ഇനത്തിൽ പെട്ട ഉപഗ്രഹങ്ങളെ ധ്രുവീയ സൗരസിംഗ് ഭ്രമണപഥത്തിൽ എത്തിക്കാൻ കഴിവുണ്ട്. 1993 സെപ്റ്റംബറിലാണ് ആദ്യത്തെ PSLV പരീക്ഷണം നടന്നത്. PSLV-D1 എന്ന തൊടുത്തുവിടൽ വാഹനം ഉപയോഗിച്ച് IRS1E എന്ന റിമോട്ട് സെൻസിംഗ് ഉപഗ്രഹത്തെ ധ്രുവീയ സൗരസിംഗ് (Polar Sun-Synchronous) ഭ്രമണപഥത്തിൽ എത്തിക്കാൻ 1993 സെപ്തംബറിൽ നടത്തിയ ശ്രമം പരാജയപ്പെടുകയാണുണ്ടായത്. വിക്ഷേപണം, കൃത്യമായി നടന്നു

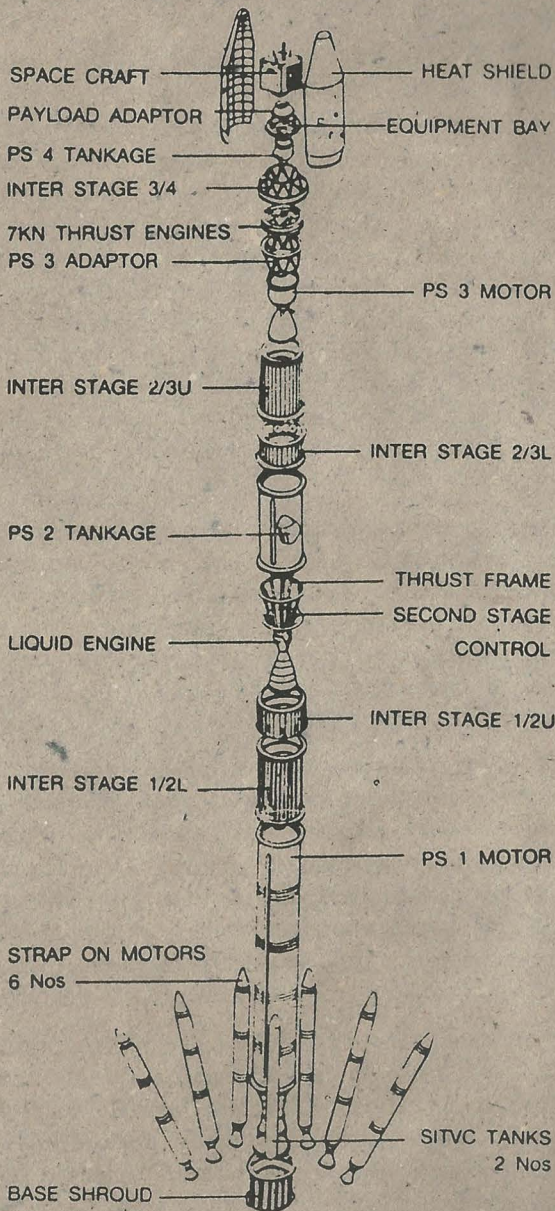

വെങ്കിലും പേലോഡിനെ നിശ്ചിത ഭ്രമണപഥത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കാൻ കഴിയാതെ പോയി. ഈ പരാജയങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്യാൻ നിത്യ ക്തമായ സമിതി (Failure Analysis Committee-FAC) ബഹിരാകാശത്തിൽ അകാലത്തിൽ നശിച്ചുപോയ വിക്ഷേപണ വാഹനത്തിൽ നിന്ന് ശേഖരിച്ച വിദൂരമാപനവിവരങ്ങൾ (Telemetric Data) ഉുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പരാജയത്തിനു കാരണം ഉപകരണങ്ങളുടെ (hard ware) തകരാറല്ല, മറിച്ച് ഉപായങ്ങളിൽ (soft ware) ഉണ്ടായ തകരാറാണെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. ഈ ബഹുനിലനോക്കറ്റിന്റെ, കുറ്റൻ ഖരബുസ്റ്ററുകളുടെ പ്രധാന വ്യൂഹങ്ങളും, ദ്രാവകനോദക ഇന്ധന വ്യൂഹങ്ങളും മുൻകൂട്ടി ആസൂത്രണം ചെയ്തിരുന്ന മാതിരി തന്നെ പ്രവർത്തിച്ചുവെന്ന് കാണുകയുണ്ടായി. റോക്കറ്റിന്റെ രൂപകൽപ്പനയിലും ഗൗരവമേറിയ തെറ്റുകൾ ഉള്ളതായി FAC യ്ക്ക് കാണാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അതായത് ഒരു തലനാരിഴയ്ക്കാണ് 1993 ലെ PSLV D1 പരാജയപ്പെട്ടതെന്നർത്ഥം.

PSLVയുടെ ഒന്നാംഘട്ടത്തിൽ 129 ടൺ ഭാരമുള്ള ഒരു കുറ്റൻ ഖരനോദക റോക്കറ്റാണ് ഉപയോഗിച്ചത്. അമേരിക്കയുടെ ടൈറ്റനും (Titan) സ്പേസ്ഷട്ടിലും കഴിഞ്ഞാൽ വലുപ്പത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ ലോകത്തിലെ മൂന്നാംസ്ഥാനം ഈ റോക്കറ്റിനാണ്. രണ്ട് PSLV പരീക്ഷണത്തിലും ഉപയോഗിച്ച, ദ്രാവകനോദക ഇന്ധനങ്ങളാൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന വികാസ് എഞ്ചിൻ ഇന്ത്യയിൽ രൂപകൽപ്പന ചെയ്തതായിരുന്നു. രണ്ടുതവണയും യാതൊരു തകരാറും കൂടാതെ ഇത് പ്രവർത്തിച്ചു.

PSLV വളരെ ശക്തിയേറിയ ഒരു റോക്കറ്റ് ആകുന്നു. ഇതിന് 44 മീറ്റർ പൊക്കവും 280 ടൺ ഭാരവും ഉണ്ട്. ഇതിന്റെ നാലുഘട്ടങ്ങളിൽ രണ്ടെണ്ണത്തിൽ ദ്രാവകനോദകഇന്ധനങ്ങളാണ് ഉപയോഗിക്കുന്നത്. ഇതു കൂടാതെ ആറ് ഖരനോദക ബുസ്റ്ററുകൾ PSLVയുടെ ആദ്യ ഘട്ടത്തോട് ബന്ധിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. (ചിത്രം) 1000 കിലോഗ്രാം വരെ ഭാരമുള്ള റിമോട്ട് സെൻസിംഗ് അഥവാ മറ്റു ഉപഗ്രഹങ്ങൾ ഭൂമിയുടെ അടുത്തുള്ള ഭ്രമണപഥത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കാൻ തക്കവണ്ണം മാൺ PSLV രൂപകൽപ്പന.

ഇന്ത്യൻ വ്യവസായമേഖല PSLVയുടെ നിർമ്മാണത്തിൽ വളരെ നിർണ്ണായക പങ്ക് വഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഹൈദ്രബാദിലെ മിശ്രധാതു നിഗാമം എന്ന വ്യവസായശാലയാണ് PSLVയുടെ ഒന്നാം ഘട്ടത്തിനുവേണ്ടി സവിശേഷതരം ഉരുക്ക് (Maraging Steel) നിർമ്മിച്ചത്. ലാർസൺ ട്യൂബോയും, വാൾചൺ ഇൻഡസ്ട്രീസുമാണ് മോട്ടോർ കവചങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചത്. ബോംബെയിലെ ഗോദ്രെജ്-ബോയ്സ് (Godrej-Boyes) ഉം,

ഹൈഡ്രജൻ MTARഉം ചേർന്നാണ്. വികാസ് എഞ്ചിൻ ഉറുവാക്കിയത്. ദ്രാവകനോദകങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചത്, ആന്ധ്ര ഷുഗേർസും ഹിന്ദുസ്ഥാൻ ഓർഗാനിക്കും ചേർന്നാണ്. ഖനോദകങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചതാകട്ടെ NOCIL എന്ന സ്ഥാപനവും. 12 നിലകളുള്ള, നീക്കാൻ പറ്റുന്ന PSLV യുടെ, ഉയരത്തിലുള്ള ഗോപുരം നിർമ്മിച്ചത് ത്രിവേണിസ്റ്റക്ചാൽസ് എന്ന കമ്പനിയെന്ന്.

IRS-P2 എന്ന റിമോട്ട് സെൻസിംഗ് ഉപഗ്രഹത്തെയാണ് PSLV D2 ധ്രുവീയ സൗരസിംകണപഥത്തിൽ എത്തിച്ചതെന്ന് പറഞ്ഞുവല്ലോ. തദ്ദേശീയമായി തന്നെ വികസിപ്പിച്ചെടുത്ത ചില സാങ്കേതിക ഉപകരണങ്ങൾ ഇതിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിസ്താരമുള്ള ഒരു സോളാർ പാനൽ, റിയാക്ഷൻ വീലുകൾ (Reaction Wheels) ഗൈറോ സ്കോപ്പുകൾ, ഹൈഡ്രസിൻ എന്ന ഇന്ധനദ്രാവകത്തിൽ അധിഷ്ഠിതമായ റിയാക്ഷൻ കൺട്രോൾ വ്യൂഹങ്ങൾ, S ബാൻഡ്, X ബാൻഡ് വാർത്താവിനിമയ വ്യൂഹങ്ങൾ, ഭൗമ-നക്ഷത്ര-സൗരസ്കാന്ദനുകൾ LISS-1 ക്യാമറ (Linear Imaging Self Scanner-1) German Aero Space Research Establishment (DLR) വികസിപ്പിച്ചെടുത്ത Monocular Electro optical Stereo Scanner (MEOSS) എന്ന ഉപകരണം തുടങ്ങിയവയൊക്കെ ഇതിൽ ഉൾപ്പെടും.

ആദ്യഘട്ടത്തിലെ മുഖ്യമോട്ടോർ, 100 സെക്കൻറ് സമയം കത്തും. ഇതിൽനിന്ന് ലഭിക്കുന്ന ഏറ്റവും കൂടിയ തള്ളൽശക്തി (Thrust) 4500 കിലോന്യൂട്ടൺ (4500kN) ആണ്. ഇതുവഴി, വാഹനത്തിന് ആവശ്യമായ ത്വരണം (Acceleration) ലഭിക്കുന്നു. ആദ്യഘട്ടത്തിന്റെ തള്ളൽ ശക്തി വർദ്ധിപ്പിക്കാനാണ് കൂടുതലായി 6 മോട്ടോറുകൾ ബന്ധിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇതിൽ ഓരോന്നും 660 kN തള്ളൽ ശക്തി നൽകുന്നു. ഖനോദകങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്ന ഈ മോട്ടോറുകളിൽ രണ്ടെണ്ണം തറയിൽവെച്ചുതന്നെ കത്തും. ബാക്കിയുള്ള നാലെണ്ണം തൊടുത്തുവിട്ട് 30 സെക്കൻറുകൾ കഴിയുമ്പോൾ കത്തും. ഖരബുസ്റ്ററുകളിൽ ഉപയോഗിക്കുന്ന നോദകങ്ങൾ ഇന്ത്യയിൽ തന്നെ ഉണ്ടാക്കിയതാകുന്നു. HTPB (Hydroxy Terminated Poly Butadiene) എന്ന ഇന്ധനത്തിന്റേയും അമോണിയംപെർക്ളോറേറ്റ് എന്ന ഓക്സീകാരിയുടെയും മിശ്രിതമാണ് ഇത്.

രണ്ടാംഘട്ടത്തിൽ ഇന്ത്യൻ നിർമ്മിതമായ 'വികാസ്' എഞ്ചിൻ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നു. ഇതിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നത് ദ്രാവക ഇന്ധനമാണ്. ഇതിൽ 37 sൺ UDMH (Unsymmetrical Dimethyl Hydrazine)

എന്ന ഇന്ധനം നിറയ്ക്കുന്നു. നൈട്രജൻ ട്രൈക്ലോറൈഡ് ആണ് ഓക്സീകാരി. ഈ എഞ്ചിൻ 725 kN തള്ളൽ ശക്തി നൽകുന്നു. തിരുവനന്തപുരത്തിന് സമീപമുള്ള വലിയമലയിലെ Liquid Propulsion Systems Centre (LPSC) ലിലാണ് ഇതിനെ സംബന്ധിച്ച പരീക്ഷണങ്ങൾ നടന്നത്. PSLVയുടെ നാലാംഘട്ടത്തിന്റേതായ ഉൾപ്പെടെയുള്ള മറ്റു ദ്രാവകനോദകവ്യൂഹങ്ങളും വിവിധ നിയന്ത്രണ മ്യൂഹങ്ങളും പരിമിതമായ തോതിലേകിലും പരീക്ഷണങ്ങൾക്ക് വിധേയമാക്കിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നു.

HTPBയും അമോണിയം പെർക്ലോറേറ്റ് അടങ്ങുന്ന PSLVയുടെ മൂന്നാം ഘട്ടവും ഖരഇന്ധനമോട്ടോറാണ്. ഇതിന്റെ തള്ളൽ ശക്തി 340 k.N. ആകുന്നു. മൂന്നാം ഘട്ടമോട്ടോറിന്റെ കവചം കെവ്ലാർ (Kevlar) നാരുകൊണ്ട് ഉണ്ടാക്കിയതാണ്. ഇന്ത്യൻ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ തന്നെയാണ് ഈ പോളിമർ വികസിപ്പിച്ചെടുത്തത്.

നാലാമത്തേതും അവസാനത്തേതുമായ ഘട്ടത്തിലാണ് IRS-P2 എന്ന പേലോഡ് വെച്ചിരുന്നത്. ഈ ഉപഗ്രഹത്തെ ചൂടിൽ നിന്ന് രക്ഷിക്കുന്നതിനായി നല്ല താപരോധന ശക്തിയുള്ള, ലോഹനിർമിത രക്ഷാകവചമുണ്ടായിരുന്നു. ഈ രക്ഷാകവചത്തിന് 3.2 മീറ്റർ വ്യാസം ഉണ്ടായിരുന്നു. വായുഗതികവലിവിനെ കഴിയുന്നത്ര കുറയ്ക്കാൻ തക്കവണ്ണമാണ് ഇതിന്റെ ആകൃതി. അന്തരീക്ഷത്തിലൂടെയുള്ള യാത്രയിൽ, ഇത് ചുറ്റുപാടുകളിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന ഹിതകരങ്ങളല്ലാത്ത വികിരണങ്ങളിൽ നിന്ന് ബഹിരാകാശപേടകത്ത് രക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. PSLV D2ന്റെ ഈ അന്ത്യഘട്ടത്തിലാണ് IRS-P2 എന്ന ഉപഗ്രഹത്തെ ധൂവീയ സൗരസിംക്രമണപഥത്തിലേക്ക് എത്തിച്ചത്. ഇതിന്റെ പരിക്രമണപ്രവേഗം 7.4 കി.മി. പ്രതി സെക്കൻറാണ് നാലാം ഘട്ടത്തിൽ ഇറട്ടഎഞ്ചിനാണ് ഉണ്ടായിരുന്നത്. 2 ടൺ മോണോ മീതൈൽ ഹൈഡ്രസിൻ എന്ന ദ്രാവകനോദകവും നൈട്രജൻ ട്രൈക്ലോറൈഡ് എന്ന ഓക്സീകാരിയും നിറച്ച ഈ ഓരോ എഞ്ചിനും 7.4 kN തള്ളൽ ശക്തിയുള്ളതായിരുന്നു. അനേകം അനുബന്ധവ്യൂഹങ്ങൾ ഈ ബഹിരാകാശ വാഹനത്തിൽ ഇണക്കിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഓരോ ഘട്ടത്തിലുമുള്ള വേർപെടുത്തൽ, താപ രോധനകവചങ്ങളുടെ വേർപെടുത്തൽ, നിഷ്ക്കാസനവ്യൂഹം തുടങ്ങിയവയുടെ ശരിയായ പ്രവർത്തനത്തിന് വേണ്ട സജ്ജീകരണങ്ങളെല്ലാം വാഹനത്തിലുണ്ടായിരുന്നു.

PSLV യുടെ ഓരോ ഘട്ടത്തിനും സ്വയം പ്രവർത്തനക്ഷമമായ നിയന്ത്രണോപാധികൾ ഉണ്ട്. അനേകം നൂതന സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ

PSLV യിൽ പ്രയോജനപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. റോക്കറ്റിനകത്തും ഗ്രൗണ്ട് സ്ട്രോഷനുകളിലുമായി ധാരാളം ഇലക്ട്രോണിക് സംവിധാനങ്ങൾ കൃത്യമായി പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതുണ്ടായിരുന്നു. ഇതിനുവേണ്ടിയിരുന്ന ഉപകരണങ്ങൾ മുഴുവനും ഇന്ത്യയിൽ രൂപകൽപ്പന ചെയ്യുകയും നിർമ്മിക്കുകയും ചെയ്തതായാണ്. PSLV D1- PSLV D2 നേരെയും വിക്ഷേപണ സമയത്ത് ട്രാക്കിംഗ് കമാൻറിംഗ് സംവിധാനങ്ങൾ നല്ല രീതിയിൽ പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നു.

റോക്കറ്റിന്റെ ഓരോ നിമിഷത്തേയും സ്ഥിതിവിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കാനും കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ISRO ആദ്യമായി ഒരു വിക്ഷേപണ വാഹനത്തിൽ ദ്രാവകനോദകങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നത് PSLVയിലാണ്. കൂടാതെ വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട താഴെ പറയുന്ന പുത്തൻ സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ PSLVയിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

2.8 m diameter large size solid booster

Flex nozzle and engine gimbals control systems, Strapdown inertial navigation systems

SLV-3 ലും ASLV യിലും ഉപയോഗിച്ച ചില സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെടുത്തി PSLV യിൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്.

Solid propellant and Propulsion Systems,

Strap On Technology,

Bulbous heat Shield,

Real time decision Systems

Closed loop guidance,

Vertical assembly and integration Procedures

Sbond electronic Systems.

ഈ പുതിയ സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ വികസിപ്പിച്ചെടുക്കാനും പ്രദർശിപ്പിക്കാനുമായി പല പുതിയ സംവിധാനങ്ങളും ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. തമിഴ്നാട്ടിലെ മഹേന്ദ്രഗിരിയിൽ ദ്രാവകനോദകവൃഹങ്ങളുടെ ഗവേഷണം, വികസനം, പരീക്ഷണം എന്നിവ നടത്താനായിട്ടുള്ള ഒരു കേന്ദ്രം വികസിപ്പിച്ചെടുത്തിട്ടുണ്ട്. ഖരനോദകബൂസ്റ്ററുകളുടെ നിർമ്മാണത്തിനും പരീക്ഷണത്തിനുമുള്ള സംവിധാനങ്ങളും, ഒരു പുതിയ വിക്ഷേപണ സമുച്ചയവും, കുറ്റൻ മോഞ്ചെൽ സർവ്വീസ് ടവറും ശ്രീഹരിക്കോട്ടയിൽ ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

ബഹിരാകാശപേടകത്തിന്റെ വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ തമ്മിൽ

ഉദ്ഗ്രഥിക്കുന്നതിനും വിവിധ വ്യൂഹങ്ങൾ ശരിയായി പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ടോയെന്ന് പരിശോധിക്കുന്നതിനും വേണ്ട സജ്ജീകരണങ്ങൾ വലിയ മലയിലെ ബഹിരാകാശഗവേഷണ കേന്ദ്രത്തിലുണ്ട്. PSLV ഡിസൈൻ ചെയ്യുന്നതിലും വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുന്നതിലും പധാനപ്പെട്ട പങ്ക് വഹിച്ചത് വലിയമലയിലെ ദ്രാവകനോദകവ്യൂഹകേന്ദ്രം (Liquid Propulsion Systems Centre)വും ശ്രീഹരിക്കോട്ടയിലെ ഷാർ (Shar) കേന്ദ്രവും ആണ്.

1000 കിലോഗ്രാം നിലവാരമുള്ള ഉപഗ്രഹങ്ങളെ ഭൂമിയിൽ നിന്ന് 900 കിലോമീറ്റർ ഉയരത്തിലുള്ള ധ്രുവപഥങ്ങളിൽ എത്തിക്കുവാൻ അനുയോജ്യമായ രീതിയിലാണ് PSLV ഡിസൈൻ ചെയ്തിരിക്കുന്നതെങ്കിലും, ഇത് 400 കി.ഗ്രാം നിലവാരത്തിലുള്ള വാർത്താ വിനിമയ ഉപഗ്രഹങ്ങളെ, ഉയരം കുറഞ്ഞ ഭ്രമണപഥങ്ങളിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കാനും ഉപയോഗിക്കാം. ആഗോളതലത്തിൽ തന്നെ മൊബൈൽ ടെലഫോണുകളുടെ ഡിമാൻറ് വർദ്ധിക്കുന്നതോടെ മേൽപറഞ്ഞ തരത്തിലുള്ള വാർത്താവിനിമയ ഉപഗ്രഹങ്ങളുടെ ആവശ്യകതയും വർദ്ധിക്കും. ASLV യും PSLV യും ഉപയോഗിച്ച് ചെറിയതരം വാർത്താവിനിമയ ഉപഗ്രഹങ്ങൾ വിക്ഷേപണം ചെയ്യുന്നതുവഴി A.D 2000-മാമാണ്ട് ആകുന്നതോടെ 60 ദശലക്ഷം ഡോളർ സമ്പാദിക്കാനാകുമെന്ന് ISRO പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. PSLV ഉപയോഗിച്ച് മൂന്ന് 400 കി.ഗ്രാം ഉപഗ്രഹങ്ങൾ ഭ്രമണപഥത്തിൽ എത്തിക്കുന്നതുവഴി 45 ദശലക്ഷം ഡോളറും, ASLV ഉപയോഗിച്ച് മൂന്ന് 150 കി.ഗ്രാം ഉപഗ്രഹങ്ങൾ വിക്ഷേപിച്ചാൽ 15 ദശലക്ഷം ഡോളറും നേടാമെന്നാണ് ISRO യുടെ കണക്കുകൂട്ടൽ.

എന്നാൽ ഇതെല്ലാം യാഥാർത്ഥ്യമാകണമെങ്കിൽ PSLV യുടെ വിശ്വസനീയത ഉറപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇതിന് കൂടുതൽ വിക്ഷേപണങ്ങൾ ആവശ്യമായിവരും. PSLV പരിപാടി വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിന് കേന്ദ്രമന്ത്രി സഭ അംഗീകാരം നൽകികഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇതോടെ മൂന്ന് PSLV കൾ വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുവാൻ വഴി തെളിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പരിപാടി വ്യാപിക്കുന്നതിനായി 256 കോടി ഉറുപ്പിക വക കൊള്ളിച്ചിട്ടുണ്ട്. PSLV D1, PSLV D2 എന്നീ രണ്ട് പരിപാടികൾക്കായി 415 കോടി ഉറുപ്പിക ചെലവായി കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഇതിന്റെ 3/4 ഭാഗവും ആന്തരിക സംവിധാനങ്ങൾ കെട്ടിപ്പടുക്കുന്നതിനും പരീക്ഷണങ്ങൾക്കുള്ള സജ്ജീകരണങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നതിനും, അടിസ്ഥാന ആവശ്യങ്ങൾക്കായുള്ള യന്ത്രങ്ങളും ഉപകരണങ്ങളും വാങ്ങുന്നതിനുമാണ് ചെലവഴിച്ചത്. വിക്ഷേപണ വാഹനങ്ങൾക്കോരോന്നിനും 45 കോടി ഉറുപ്പികവീതം

ചെലവായി.

PSLV D2 വിജയകരമായ ഒരു പരീക്ഷണം തന്നെയായിരുന്നു. ഇനി നമുക്ക് നമ്മുടെ അടുത്ത ലക്ഷ്യത്തിലേക്ക് നീങ്ങണം. കഴിഞ്ഞ കുറെകാലത്തെ പരിശ്രമഫലമായി, ചെലവുകുറഞ്ഞതും ഗുണനിലവാരത്തിന്മുന്നിയതുമായവാർത്താവിനിമയ ഉപഗ്രഹങ്ങൾനിർമ്മിക്കാൻ കെൽപ്പുള്ള ഒരു രാഷ്ട്രമായി തീർന്നിട്ടുണ്ട് ഇന്ത്യ. ഏതാണ്ട് 2.5 ടൺ ഭാരം വരുന്ന INSAT-2 ഇനത്തിൽപ്പെട്ട വാർത്താവിനിമയ ഉപഗ്രഹങ്ങളെ തൊടുത്തുവിടാൻ പറ്റിയ വിക്ഷേപണ വാഹനങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുകയെന്നതാണ് നമ്മുടെ ലക്ഷ്യം. ഇത്തരം ശക്തിയേറിയ വാഹനങ്ങളുടെ അഭാവത്താൽ വാർത്താ വിനിമയ ഉപഗ്രഹങ്ങളെ നിശ്ചിത ഭ്രമണ പഥത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കാൻ, യു.എസ്.എ, റഷ്യ, യൂറോപ്യൻ സ്പേസ് ഏജൻസി തുടങ്ങിയവരെ ആശ്രയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. വൻതുകകളാണ് അവർ ഇതിനായി ഈടാക്കുന്നത്. അതിനാൽ ഭാരമേറിയ ഉപഗ്രഹ വിക്ഷേപണത്തിനാവശ്യമായ ഭൂസ്ഥിര ഉപഗ്രഹ വിക്ഷേപണ വാഹനം (Geo Stationary Satellite Launch Vehicle-GSLV) ഇന്ത്യയിൽ നിർമ്മിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇതിനുള്ള പ്രാരംഭ നടപടികളും കുറെയേറെ പുരോഗമിച്ചുകഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഇതിനാവശ്യമായ ക്രയോജനിക എൻജിൻ നിർമ്മിക്കാൻ ഇന്ത്യയ്ക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. കഴിഞ്ഞവർഷം വളരെയേറെ ചർച്ചകൾക്കും വിവാദങ്ങൾക്കും ഇടം നൽകിയതാണ് ക്രയോജനിക എൻജിൻ ഇടപാട്.

1991 ഇനവരിയിലാണ് ഇന്ത്യയുടെ ബഹിരാകാശഗവേഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് നേതൃത്വം വഹിക്കുന്ന ഇന്ത്യൻ സ്പേസ് ഓർഗനൈസേഷൻ ഇസ്റോ- (Indian Space Organization- ISRO), റഷ്യൻ ബഹിരാകാശ സംഘടനയുടെ വാണിജ്യ വിഭാഗമായ ഗ്ലാവ് കോസ്മോസ് (Glav Kosmos) മായി 235 കോടി ഉറുപ്പികയുടെ ഒരു കരാർ ഒപ്പിട്ടത്. ഈ കരാർ പ്രകാരം റഷ്യ, ഇന്ത്യയ്ക്ക് ക്രയോജനിക എൻജിൻ (Cryogenic Engine) വിൽക്കാമെന്നും, കാലക്രമേണ അതിന്റെ സാങ്കേതികവിദ്യ കൈമാറാമെന്നും ഏറ്റുറന്നു. 1993 ജൂലായ് മാസത്തിൽ ഈ കരാർ റദ്ദാക്കാൻ റഷ്യ തീരുമാനിച്ചു. ഇന്ത്യൻ ബഹിരാകാശ ഗവേഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളെ അട്ടിമറിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്ന അമേരിക്കയുടെ സമ്മർദ്ദതന്ത്രങ്ങൾക്ക് റഷ്യൻ പ്രസിഡൻറ് ബോറിസ് യെൽത്സിനും, വിദേശകാര്യവകുപ്പ് കൈകാര്യംചെയ്യുന്ന അമേരിക്കൻ പക്ഷപാതിയായ ആഡ്രിക് കോസറോവും വിധേയരായി. ഏതാണ്ട്

നാല് പതിറ്റാണ്ടുകാലത്തെ ഇന്തോ-റഷ്യൻ ബന്ധങ്ങളിൽ വിദൂഷകൾ ഉണ്ടാക്കിയ സംഭവമായിരുന്നു ഇത്. റഷ്യയുടെ ഈ പിൻമാറ്റം റഷ്യയിലും ഇന്ത്യയിലും പലതരത്തിലുള്ള പ്രതികരണങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കി. പ്രശസ്തരായ ചില ഇന്ത്യൻ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ ഇതിനെ 'ഉദ്വിഗ്ന ശാപം ഉപകാരം' എന്നറിയിലാണ് കണ്ടത്. നമ്മുടെ ശാസ്ത്ര-സാങ്കേതിക ശേഷി ശാസ്ത്രീയമായി വിനിയോഗിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ ഇത്തരമൊരു പ്രതിസന്ധിയിൽ നാം എത്തിച്ചേരില്ലായിരുന്നുവെന്ന് കരുതുന്നവരാണ് ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ. ഇതിൽ നിന്നും സർക്കാർ ഒരു പാഠം പഠിക്കണമെന്നാണ് അവർ ആവശ്യപ്പെട്ടത്. ഇന്ന് നമ്മുടെ രാജ്യം അനുവർത്തിച്ചുവരുന്ന പുത്തൻ സാമ്പത്തിക നയത്തിന്റേയും ലോകത്ത് ഇന്നുനിലനിൽക്കുന്ന രാഷ്ട്രീയ-സാമ്പത്തിക ഗതിവിഗതികളുടേയും പശ്ചാത്തലത്തിൽവേണം ക്രയോജനിക എൻജിൻ ഇടപാടിനെ കാണാൻ മൂന്നാം ലോകരാജ്യങ്ങളെ തങ്ങളുടെ വരുതിയിൽ നിറുത്തുവാൻ. വേണ്ടി സാമാജ്യത്വശക്തികൾ നടത്തുന്ന അനേകം ചെയ്തികളിൽ ഒന്നായി തന്നെ ഇതിനേയും കാണണം. ബഹുരാഷ്ട്ര ഉടമ്പടികൾ, നിയമങ്ങൾ, അന്താരാഷ്ട്ര സംഘടനകൾ ഇവയെല്ലാം തങ്ങൾക്കു തോന്നിയതുപോലെ ഉപയോഗിക്കാനാണവർ ശ്രമിക്കുന്നത്.

എന്താണ് ക്രയോജനിക എൻജിൻ ?

അടിസ്ഥാനപരമായി റോക്കറ്റ് എൻജിനുകൾ രണ്ടുതരത്തിലുണ്ട്. ഖരനോദകങ്ങൾ (Solid Propellant) ഉപയോഗിക്കുന്നതും ദ്രാവകനോദകങ്ങൾ (Liquid Propellant) ഉപയോഗിക്കുന്നതും. മുൻപ് പ്രസ്താവിച്ചതുപോലെ, ഇന്ത്യയുടെ SLV-3, ASLV എന്നീ റോക്കറ്റുകളിൽ ഉപയോഗിച്ചത് മുഖ്യമായും ഖരനോദകങ്ങളത്രെ. ദ്രാവക എൻജിനുകളെ അപേക്ഷിച്ച് ഇവയുടെ ഡിസൈൻ സരളമാണ്. നിർമ്മിക്കാനും എളുപ്പം. എന്നാൽ ഖരഇന്ധന എഞ്ചിനുകൾക്ക് ചില പരിമിതികൾ ഉണ്ട്. ഒരിക്കൽ കത്തിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ അവയുടെ ജ്വലനനിരക്ക് നിയന്ത്രിക്കാനോ നിർത്താനോ സാധ്യമല്ല. ഖരഇന്ധന എഞ്ചിനുകൾക്ക് ഒതുക്കം കുറയും. അതിസൂക്ഷ്മമായ രീതിയിൽ ഊർജ്ജം നിയന്ത്രിക്കേണ്ട സംവിധാനങ്ങളിൽ ഖരഇന്ധന എഞ്ചിനുകൾ ഉപയോഗപ്രദമല്ല. ഖരഇന്ധന എഞ്ചിനുകൾക്ക് അത്രതന്നെ

ഭാരമുള്ള ദ്രാവക ഇന്ധനഎഞ്ചിനുകളെ അപേക്ഷിച്ച് 'തള്ളൽശക്തി' (Thrust) കൂറും. PSLV യുടെ രണ്ടാം നാലാം ഘട്ടങ്ങളിൽ ഉപയോഗിച്ചത് ദ്രാവക ഇന്ധന എഞ്ചിനുകളാണ് എന്ന് നാം കണ്ടുവല്ലോ. (എന്നാൽ സാധാരണ താപനിലയിൽ സൂക്ഷിക്കാൻ പറ്റിയ നോദകങ്ങളാണ് ഇതിൽ ഉപയോഗിച്ചിരുന്നത്.)

ക്രയോജനിക എഞ്ചിനുകളിൽ ദ്രാവക ഹൈഡ്രജനും ദ്രാവക ഓക്സിജനും ആണ് നോദകങ്ങളായി ഉപയോഗിക്കുന്നത്. ഇവയെ വളരെ താണ താപനിലയിൽ സൂക്ഷിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അതിനാലാണ് 'ക്രയോജനിക' (Cryogenic) എന്ന് വിളിക്കുന്നത്. (Cryo- താണ താപനില) നോദകങ്ങളെ ദ്രാവകരൂപത്തിൽതന്നെ നിലനിർത്താൻ വേണ്ടിയാണ് താഴ്ന്ന താപനിലയിൽ സൂക്ഷിക്കുന്നത്. റോക്കറ്റ് എഞ്ചിനിൽ ക്രയോജനിക നോദകങ്ങളുടെ 'ആപേക്ഷിക ആവേശം' (Specific Impulse) പരമ്പരാഗത ചര-ദ്രാവകനോദകങ്ങളെക്കാൾ വളരെക്കൂടുതലാണ് വളരെകുറഞ്ഞതുമായ ഇടവേളകളിൽ കൂടുതൽ ബലം നൽകുന്നുവെന്നർത്ഥം. ഒരു കിഗ്രാം ക്രയോജനിക ദ്രാവക നോദകത്തിൽ നിന്ന് കിട്ടുന്ന 'തള്ളൽബലം' (Thrust) അതേ ഭാരം മറ്റുനോദകങ്ങളിൽ നിന്നു ലഭിക്കുന്നതിനേക്കാൾ അധികമാണ്. ഉപഗ്രഹ വിക്ഷേപണത്തിന്റെ അവസാനഘട്ടങ്ങളിൽ ഭാരവും ഇടവും വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഘടകമാകയാൽ ക്രയോജനിക എഞ്ചിനുകൾ വളരെയധികം പ്രയോജനകരമായിരിക്കും. ക്രയോജനിക എഞ്ചിൻ സാങ്കേതികവിദ്യ വളരെ പുതിയതാണെന്ന് പറയുകവയ്യ. 30 വർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പ് 'അറ്റ്ലസ് സെൻറൂർ' (Atlas Centaur) എന്ന അമേരിക്കൻ റോക്കറ്റിലാണ് ഇത് ആദ്യമായി പ്രയോഗിച്ചത്. ഇന്ന് റഷ്യ, അമേരിക്ക, യൂറോപ്പ് തുടങ്ങിയ രാജ്യങ്ങളിലെ സ്പേസ് ഏജൻസികൾ ക്രയോജനിക ഘട്ടങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. ഇപ്പാൻ, ചൈന, ഇന്ത്യ തുടങ്ങിയ രാജ്യങ്ങളും ഈ സാങ്കേതിക വിദ്യ സ്വായത്തമാക്കുന്നതിൽ വളരെയേറെ മുന്നോട്ടു പോയിട്ടുണ്ട്. നോദകങ്ങളുടെ സവിശേഷതകൾ കാരണം ക്രയോജനിക എഞ്ചിൻ സാങ്കേതികവിദ്യ അത്യന്തം സങ്കീർണ്ണമത്രെ. ഇത്തരം എഞ്ചിനുകളിൽ നോദകങ്ങളെ വളരെ താണ താപനിലയിൽ നിലനിർത്തേണ്ടതുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞുവല്ലോ. സാധാരണ യായി -200°C ന് താഴെ (ദ്രാവക ഹൈഡ്രജൻ തിളനില = -253°C , ദ്രാവക ഓക്സിജൻ തിളനില = -183°C) ഇത്രയും താണ താപനിലയിൽ നോദകങ്ങളെ നിലനിർത്തുന്നതിന് പ്രത്യേക ഇൻസുലേറ്ററുകൾ വേണം. എഞ്ചിൻ നിർമ്മിതിയ്ക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്ന സങ്കരങ്ങൾ ഈ താഴ്ന്ന താപനിലകളെ താങ്ങുന്നതായിരിക്കണം. ഉയർന്ന മർദ്ദത്തിലാണ് നോദകങ്ങൾ സംഭരണഅറയിൽ സൂക്ഷിക്കേണ്ടത്. സംഭരണ അറയുടെ വലുപ്പം കഴി

യുന്നത്ര കുറയ്ക്കണം. ദ്രാവക ഹൈഡ്രജൻ സ്പോടകകാരിയാണ്. അത് കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിൽ പ്രത്യേക ശ്രദ്ധവേണം.

ക്രയോജനിക എഞ്ചിന്റെ ഏറ്റവും നിർണ്ണായകമായ ഭാഗങ്ങളിൽ ഒന്ന് സമ്മർദ്ദ അറ വ്യൂഹം (Thrust Chamber) ആണ്. ഈ വ്യൂഹത്തിന് ഇൻജെക്റ്റർ, സമ്മർദ്ദ അറ, ഡൈവർജൻ്റ്നോസിൻ തുടങ്ങിയ ഉപവ്യൂഹങ്ങൾ ഉണ്ട്. സമ്മർദ്ദ അറ ഇലനത്തിനായുള്ള സംവിധാനമാണ്. ഇവിടെ നോടകങ്ങളുടെ രാസികോർജ്ജം തള്ളൽ ബലമായി മാറുന്നു. സമ്മർദ്ദ അറയുടെ ഡിസൈനും നിർമ്മാണവും അത്യന്തം സങ്കീർണ്ണമാണ്. ക്രയോജനിക എഞ്ചിന്റെ സമ്മർദ്ദ അറയുടെ നിർമ്മാണത്തിന് പല ഫേട്ടങ്ങൾ ഉണ്ട്. ഇതിന്റെ നിർമ്മാണത്തിന് പറ്റിയ പദാർത്ഥങ്ങൾ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതും, നിർമ്മാണ പ്രക്രിയ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതും വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട കാര്യമാണ്. ഇപ്രകാരം തെരഞ്ഞെടുക്കുന്ന പദാർത്ഥത്തിന് ക്ഷാരണത്തെ (Corrosion) ചെറുക്കാനുള്ള ശക്തി, ഉപയോഗിക്കുന്ന സമയങ്ങളിൽ ഗുണധർമ്മങ്ങളിൽ സ്ഥിരത, നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് പറ്റിയ വഴക്കം, ദൃഢത തുടങ്ങിയ ഗുണങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം. ചെമ്പാണ് സമ്മർദ്ദ അറയുടെ നിർമ്മാണത്തിന് പറ്റിയ വസ്തു. എന്നാൽ ഇതിനായുള്ള ചെമ്പ് ചില സവിശേഷ ലോഹപ്പണിയിലൂടെയാണ് ഉണ്ടാക്കുന്നത്. അടുത്തകാലത്ത് കാരക്കുടിയിലെ സെൻട്രൽ ഇലക്ട്രോ കെമിക്കൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഇലക്ട്രോ ഫോമിംഗ് പ്രക്രിയ വഴി ക്രയോജനിക എഞ്ചിൻ നിർമ്മിതിക്കുവേണ്ട ചെമ്പ് സാമഗ്രികൾ നിർമ്മിക്കുകയുണ്ടായി. ഇങ്ങനെ ഉണ്ടാക്കുന്ന ചെമ്പ് പ്ലേറ്റ് ചെയ്യാനും ചില കാർബണിക ചായങ്ങൾ കൊണ്ട് പൂശാനും കഴിയും.

ISRO, 1991 ജനുവരിയിൽ റഷ്യയിലെ ഗ്ലാസ് കോസ്മോസുമായി ക്രയോജനിക എഞ്ചിൻ സംബന്ധിച്ച കരാർ ഒപ്പിട്ടു. എന്നാൽ അതിനുമുമ്പുതന്നെ തമിഴ്നാട്ടിലെ മഹേന്ദ്രഗിരിയിലും കേരളത്തിലെ വലിയമലയിലും ക്രയോജനിക എഞ്ചിൻ വികസിപ്പിച്ചെടുക്കാനുള്ള ശ്രമം ISRO ആരംഭിച്ചിരുന്നു. ഇന്ത്യൻ നിർമ്മിത ക്രയോജനിക എഞ്ചിൻ ഉപയോഗിച്ച് ഭൂസ്ഥിര ഉപഗ്രഹ വിക്ഷേപണ വാഹനം (Geo Stationary Satellite Launch Vehicle- GSLV) വഴി ഇൻസാറ്റ്-2E എന്ന ഉപഗ്രഹത്തെ 1995-96ൽ ബഹിരാകാശത്ത് എത്തിക്കണമെന്നാണ് ISROയുടെ ആഗ്രഹം. 1990 ജനുവരി 12-ാം തീയതി പരമേശ്വർ നൽകിയ ഒരു അഭിമുഖത്തിൽ അന്നത്തെ ISRO ചെയർമാൻ പ്രൊഫ. യു ആർ റാവു ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു, “ക്രയോജനിക സാങ്കേതികവിദ്യ ആവശ്യമാണ്. അതില്ലാതെ നമുക്ക് ഭൂസ്ഥിര ഉപഗ്രഹ വാഹനം ഉപ

യോഗിച്ച് ഉപഗ്രഹങ്ങളെ തൊടുത്തുവിടാൻ കഴിയില്ല. വികസിത രാജ്യങ്ങൾക്ക് ക്രയോജനിക എഞ്ചിനുകൾ വികസിപ്പിച്ചെടുക്കാൻ ഏതാണ്ട് 15 വർഷം വേണ്ടിവന്നു. നമുക്ക് എട്ടുവർഷങ്ങൾക്കുള്ളിൽ ഇത്തരം എഞ്ചിനുകൾ നിർമ്മിക്കാം. എന്നാൽ സാങ്കേതിക വിദ്യ ലഭിച്ചാൽ ഇതിലും കുറഞ്ഞസമയം കൊണ്ടുതന്നെ നമുക്ക് ലക്ഷ്യം നേടാം”.

ക്രയോജനിക എഞ്ചിൻ വികസിപ്പിച്ചെടുക്കാൻ ആവശ്യമായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാനായി. 1986-ൽ 16.30 കോടി ഊപ്പികയുടെ ഒരു പ്രോജക്ടിന് ഇന്ത്യൻ സർക്കാർ അംഗീകാരം നൽകി. 1986-87ൽ ദ്രാവക ഹൈഡ്രജനും ദ്രാവക ഓക്സിജനും നോദകങ്ങളായി ഉപയോഗിച്ച് 12 ടൺ ഭാരമുള്ള ക്രയോജനിക എഞ്ചിൻ നിർമ്മിക്കാനുള്ള ഒരു പ്രോജക്ടിന്റെ റിപ്പോർട്ട് ISRO ഉണ്ടാക്കി. ഗവേഷണത്തിനും വികസനത്തിനും ആവശ്യമായ ഫണ്ട് സർക്കാർ നൽകുകയും ചെയ്തു. ഒരു ചെറിയ പരീക്ഷണഎഞ്ചിൻ ഉണ്ടാക്കുന്നതിൽ ISRO ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ വിജയിക്കുകയും ചെയ്തു. കൂടാതെ ക്രയോജനിക എഞ്ചിന്റെ പൂർണ്ണമായും നിർമ്മിക്കാനുള്ള പദ്ധതിക്ക് അന്ത്യരൂപം നൽകുകയും ചെയ്തു. ISRO, PSLV യുടെ സങ്കേതങ്ങൾ കഴിയുന്നത്ര GSLV യുടെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗിക്കാനും തീരുമാനിച്ചു. 1990 നവംബറിൽ കേന്ദ്രസർക്കാർ 756.07 കോടി ഊപ്പിക GSLVയുടെ പ്രോജക്ടിനും ക്രയോജനിക എഞ്ചിൻ വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുന്നതിനുമായി അനുവദിച്ചു. 1995-96 ൽ 1500 - 2000 കിലോഗ്രാം ക്വാസ്റ്റ് ബഹിരാകാശപേടകം ഇന്ത്യയിലെ ക്രണപഥത്തിൽ വെക്കുക എന്നതായിരിക്കും GSLV പ്രോജക്ടിന്റെ ലക്ഷ്യമെന്ന് 1992-ൽ സ്പേസ് ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റ് പ്രസ്താവിക്കുകയുണ്ടായി. GSLV Mark I എന്നും GSLV Mark II എന്നും രണ്ട് പ്രോജക്ടുകളാണ് ഏറ്റെടുക്കുവാൻ ലക്ഷ്യമിട്ടത്. PSLV യുടെ അവസാനഘട്ടങ്ങളിൽ മാറ്റം വരുത്തി ക്രയോജനിക എഞ്ചിൻ ഉപയോഗിക്കാനാണ് GSLV Mark I-ൽ ഉദ്ദേശിച്ചത്. ക്രയോജനിക എഞ്ചിനുകളും വിവിധ ഘട്ടങ്ങളും വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുക എന്നതായിരുന്നു ഇതിലെ നിർണ്ണായകമായ പ്രശ്നം. Mark I ൽ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന (Strap on) ആറ് ഖരനോദക മോട്ടോറുകൾക്ക് (ബ്രസ്റ്ററുകൾക്ക്) പകരം നാല് ദ്രാവകനോദക മോട്ടോറുകൾ ബന്ധിപ്പിച്ചാണ് GSLV Mark II ന് രൂപം നൽകാൻ തീരുമാനിച്ചത്. ഇതിനിടെ ISRO അവരുടെ രണ്ടാമത്തെ ചെറിയ ക്രയോജനിക എഞ്ചിൻ വിജയകരമായി പരീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതിനു വേണ്ടിയുള്ള ഇലക്ട്രിക്കൽ ഇഗ്നൈറ്റർ (Electrical Igniter) വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ഈ രംഗത്ത് ഇത്രയും പുരോഗതി

കൈവന്ന ശേഷം, എന്തുകൊണ്ടോ, ഈ പദ്ധതി വേണ്ടത്ര വേഗത്തിൽ മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോയില്ല. ഇതിന് തക്കതായ കാരണങ്ങളൊന്നും ISRO പറയപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. തദ്ദേശീയമായി ക്രയോജനിക എഞ്ചിൻ ഉണ്ടാക്കാനുള്ള ശ്രമങ്ങൾ പരാജയപ്പെട്ടുവെന്നും ISRO അറിയിച്ചിട്ടില്ല. പിന്നെ എന്തുകൊണ്ട് പദ്ധതി ഉപേക്ഷിച്ചു? ഏതായാലും, ക്രയോജനിക എഞ്ചിൻ വിദഗ്ദ്ധന്മാരിന് വാങ്ങാനുള്ള പദ്ധതിയുമായി ISRO മുന്നോട്ടുപോയി. ഇതിൽ സ്ഥാപിത താല്പര്യം വല്ലതും ഉണ്ടായിരുന്നുവോ? അന്വേഷിക്കേണ്ട കാര്യമാണിത്.

1986-87 ൽ സോവിയറ്റ് യൂണിയൻ നിലനിന്നിരുന്ന സമയത്ത് ഗ്ലോവ്കോസ്മോസുമായി കരാർ ഒപ്പിടാൻ ISRO തീരുമാനിച്ചിരുന്നു. വെങ്കിൾ ഇന്ന് പ്രതിസന്ധി ഉണ്ടാകുമായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ USSR, ഫ്രാൻസ്, USA ഈ മൂന്ന് രാജ്യങ്ങളിൽ എവിടെനിന്ന് ക്രയോജനിക എഞ്ചിൻ വണമെന്ന് തീരുമാനിക്കുന്നതിൽ ISRO ഉണ്ടാക്കിയ കാലതാമസം അവർക്ക് വലിയ വിനയായി തീർന്നു. ഇത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ അമേരിക്കയെ വിശ്വസിച്ചുകൂടാ എന്നത് ഇന്ത്യക്ക് എത്രയോ കാലം മുമ്പ് ബോധ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതാണ്. എന്നിട്ടും ഒരു ഉറച്ച തീരുമാനം എടുക്കാതെ നീട്ടിക്കൊണ്ടുപോയതാണ് പറ്റിയ അപകടം. യു.എസ്.എ.യിലെ ഇന്നറൽ ഡൈനാമിക്സ് (General Dynamics) എന്ന് വൻ കമ്പനിയും, ഫ്രഞ്ച് നിയന്ത്രിത ഏറിയേൻ സ്പേസ് (Ariane Space) എന്ന കമ്പനിയും ഗ്ലോവ്കോസ്മോസുമാണ് ഇന്ത്യക്ക് ക്രയോജനിക എഞ്ചിൻ നൽകാൻ തയ്യാറായത്. ഇന്നറൽ ഡൈനാമിക്സും ഏറിയൻ സ്പേസും സാങ്കേതിക വിദ്യ കൈമാറാൻ തയ്യാറാകാത്തതിനാൽ അവരുടെ വാഗ്ദാനം ഇന്ത്യ നിരസിക്കുകയാണുണ്ടായതെന്ന് പ്രധാനമന്ത്രി ശ്രീ പി.വി.നരസിംഹറാവു ലോകസഭയിൽ പ്രസ്താവിച്ചു. എന്നാൽ അവർ നിർദ്ദേശിച്ച വില താങ്ങാൻ പറ്റാത്തതായതുകൊണ്ടാണ് അവരുമായി ഇടപാട് വേണ്ടതെന്ന് വെച്ചു തന്നെന്ന് പ്രൊഫ. യു.ആർ.റാവു പറഞ്ഞത്. സോവിയറ്റ് യൂണിയനുമായി കരാർ ഉണ്ടാക്കുന്നതിന് ISROക്ക് വലിയ താല്പര്യമൊന്നും ഇല്ലായിരുന്നുവെന്നത് വ്യക്തം. ഗ്ലോവ്കോസ്മോസ് ആവശ്യപ്പെട്ട വില താരതമ്യേന കുറവായിരുന്നു. അതിലും മുമ്പുതന്നെ കാര്യം അവർ സാങ്കേതികവിദ്യ കൈമാറാൻ തയ്യാറായി എന്നുള്ളതാണ്. ഗ്ലോവ്കോസ്മോസിന്റെ വാഗ്ദാനം സ്വീകരിച്ചാൽ GSLV പ്രോജക്ട് വേഗത്തിൽ പൂർത്തിയാക്കാമെന്ന് ഒരു വിദഗ്ധ സംഘം വിലയിരുത്തി. ഗത്യന്തരമില്ലാതെ വന്നപ്പോഴാണ് സ്പേസ് കമ്മീഷൻ റഷ്യയുമായി കരാറിൽ ഒപ്പിടാൻ തീരുമാനിച്ചത്. കേന്ദ്ര മന്ത്രിസഭ ഇതിന് അംഗീകാരം നൽകുകയും ചെയ്തു. അങ്ങനെയാണ് 1991 ജനുവരിയിൽ കരാർ ഒപ്പിട്ടത്.

റഷ്യയുമായുള്ള ക്രയോജനിക എഞ്ചിൻ കരാറും അമേരിക്കയും

ഇന്ത്യയും റഷ്യയും തമ്മിലുണ്ടാക്കിയ ഈ കരാർ അമേരിക്കൻ സാമാജ്യത്വ ഗകതികൾക്ക് ഒട്ടും രുചിച്ചില്ല. ഇരുരാജ്യങ്ങളും തമ്മിലുണ്ടാക്കിയ ഈ കരാർ മിസൈൽ ടെക്നോളജി കൺട്രോൾ റെജിം (Missile Technology Control Regime MTCR) എന്ന ഉടമ്പടിയിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് എതിരാണെന്ന് അമേരിക്ക വാദിക്കുന്നു. ഇത് എന്താണെന്നും ശരിയാണെന്ന് പരിശോധിക്കണമെങ്കിൽ MTCR നെ പറ്റി ചില വസ്തുതകൾ നാം മനസ്സിലാക്കേണ്ടതുണ്ട്.

യു.എസ്.എ. കാനഡ, ഫ്രാൻസ്, ജർമ്മനി, ഇപ്പാൻ, ഇറ്റലി, യു.കെ. തുടങ്ങിയ രാജ്യങ്ങളാണ് MTCR - ൽ ചേർന്നിട്ടുള്ള പ്രധാനപ്പെട്ട കക്ഷികൾ. ഇതിന്റെ മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശരേഖകൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതിൽ മുഖ്യപങ്ക് വഹിച്ചത് അമേരിക്ക തന്നെയാണ്, ഈ ഉടമ്പടിയുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ വളരെ സൂക്ഷ്മതയോടെ തയ്യാറാക്കിയതാണ്. മിസൈലുകളുടേയും, കുറഞ്ഞത് 500 കിലോഗ്രാം പേലോഡുള്ളതും (Payload) 300 കിലോമീറ്റർ ദൂരമെങ്കിലും എത്തിക്കാൻ പറ്റുന്നതുമായ ഡെലിവറി സിസ്റ്റമുകളുടേയും വ്യാപനം തടയുക എന്നതാണ് MTCR ന്റെ ലക്ഷ്യം. MTCR - ലെ മാർഗ്ഗരേഖകൾ പാലിക്കുന്നതിനായി അതിലെ അംഗങ്ങൾ കയറ്റുമതിയിൽ ചില നിയന്ത്രണങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്. കുറെ വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ്, ക്രയോജനിക സാങ്കേതിക വിദ്യ ലഭിക്കാനായി ഇന്ത്യ ഇപ്പാൻ സമീപിക്കുകയുണ്ടായി. അവർ ഒഴിഞ്ഞ് മാറിയപ്പോൾ ജർമ്മനിയുടെ സഹായം തേടി. അവരും നിരസിച്ചു. പക്ഷെ ഈ രണ്ടു രാജ്യങ്ങളും വാഷിംഗ്ടണിലെ അധികാരികളെ വിവരം അറിയിച്ചു. അവർ ഇന്ത്യയുടെ ബഹിരാകാശ - മിസൈൽ പദ്ധതികൾ സംശയ ദൃഷ്ടിയോടെ നിരീക്ഷിച്ചുവരുന്ന സമയമായിരുന്നു അത്. ഇന്ന് ഇരുപത്തിമൂന്ന് അംഗങ്ങളുള്ള MTCR ഗ്രൂപ്പിൽ റഷ്യയും ചേരാൻ ശ്രമിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. മുൻസോഷ്യലിസ്റ്റ് രാജ്യങ്ങളേയും ഏഷ്യൻ രാജ്യങ്ങളേയും ഈ ഗ്രൂപ്പിൽ ചേർക്കാൻ യു.എസ്.എ.ക്ക് താല്പര്യമില്ല. കാരണം, തങ്ങളുടെ സുർക്ഷിതത്വവ്യൂഹങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച പ്രധാനപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ ഈ രാജ്യങ്ങൾ ചോർത്തിയെടുക്കുമെന്ന് അവർ ഭയപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ അർജന്റീനയെ MTCRൽ ചേരാൻ ക്ഷണിച്ചിട്ടുണ്ട്. MTCR നോട് പ്രതിബദ്ധത പ്രകടിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് തന്റെ രാഷ്ട്രത്തിന്റെ condor - 2 എന്ന ഉപഗ്രഹ വിക്ഷേപണ പരിപാടി

അർജുനീന പ്രസിഡണ്ട് റദ്ദാക്കിയതാണ്. ഈ പ്രത്യേക പരിഗണനക്ക് കാരണം ഇന്ത്യയും MTCR -ൽ ചേരണമെന്ന് വാദിക്കുന്നവർ ഉണ്ട്. എന്നാൽ NPT (Nuclear Poliferation Treaty) യിലും MTCR ലും ചേരുന്നത് ഇന്ത്യക്ക് ഗുണകരമായില്ല. 1993 ജനുവരി 11-ാം തീയതി ഔദ്യോഗിക സന്ദർശനത്തിനായി ഇന്ത്യയിൽ വരുന്നതിന് തൊട്ടുമുമ്പ് റഷ്യൻ പ്രസിഡണ്ട് ബോറിസ് യെൽത്സിൻ, മിസൈൽ സാങ്കേതിക വിദ്യകളും അതിനോടുബന്ധപ്പെട്ട സാങ്കേതികവിദ്യകളും മറ്റു രാജ്യങ്ങൾക്ക് കയറ്റുമതി ചെയ്യുന്നതിൽ നിയന്ത്രണങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ഒരു ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുകയുണ്ടായി. MTCR-ൽ അംഗത്വം ലഭിക്കാൻ വേണ്ടിയും അമേരിക്കയെ പ്രീണിപ്പിക്കാൻ വേണ്ടിയും ചെയ്ത നടപടി ആയിരുന്നു അത്.

സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ കൈമാറ്റം അത്ര ലഘുവായ കാര്യമല്ല. കാലപ്പഴക്കം വന്നതും പരിസരമലിനീകരണം ഉണ്ടാക്കുന്നതും, ഉപഭോഗവസ്തുക്കൾ നിർമ്മിക്കാൻ വേണ്ടതും ആയ സാങ്കേതികവിദ്യകൾ വികസാരാജ്യങ്ങൾക്ക് കൈമാറാൻ വികസിത രാജ്യങ്ങൾ തയ്യാറായേക്കും. എന്നാൽ തന്ത്രപ്രധാനമായ സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ ചില കുത്തകകൾ കൈയടക്കി വെച്ചിരിക്കുകയാണ്. സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ കൈമാറ്റത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന മൂന്ന് കാർട്ടലുകൾ (Cartels) ഇന്ന് ലോകത്ത് നിലവിലുണ്ട്.

- 1 Co - ordination Committee on Multilateral Export Control(COCOM)
- 2 The London Nuclear Supply Group (NSG)
- 3 The Australian Group.

COCOM ൽ 27 അംഗങ്ങൾ ഉണ്ട്. കൂടാതെ കുറെ അസോസിയേറ്റ് അംഗങ്ങളും. ഇവരുടെ ലിസ്റ്റിൽ പതിനായിരത്തോളം ഇരട്ടഉപയോഗങ്ങൾ ഉള്ള സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ ഉണ്ട്. Munition List, International Energy List, International Industrial List എന്നിങ്ങനെ മൂന്നുതരത്തിൽപ്പെട്ട സാങ്കേതികവിദ്യകളാണ് ഇവർ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത്. NSG ആണവസാങ്കേതികവിദ്യയുടെ പ്രസരണത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന ഗ്രൂപ്പാണ്. ആസ്ട്രേലിയൻ ഗ്രൂപ്പ്, ആഗോളതലത്തിൽ രാസികങ്ങളുടെ വ്യാപനത്തിന്റെ മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്നു. ഈ മൂന്നുഗ്രൂപ്പിലും യു. എസ്. എ, ഫ്രാൻസ്, ജർമ്മനി എന്നീ രാജ്യങ്ങൾ ഉണ്ട്. ഇവയെ കോർഗ്രൂപ്പ് (Core Group) എന്ന് വിളിക്കുന്നു. COCOM അംഗങ്ങൾ തമ്മിൽ കരാറുകൾ ഒന്നും ഇല്ലെങ്കിലും അതിന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ അംഗരാജ്യങ്ങൾ പാലിക്കേണ്ടതാകുന്നു. മിസൈൽ

സാങ്കേതിക വിദ്യ ഇവരുടെ പരിധിയിൽ വരുന്നതാണ്. ഇതുകൂടാതെ Enhanced Poliferation Control Initiative എന്നൊരു വേദി കൂടിയുണ്ട്. ഇരട്ട ഉപയോഗങ്ങൾ ഉള്ള ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ വ്യാപനം നിയന്ത്രിക്കാൻ വേണ്ടിയാണിത് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. ഈ കാർട്ടലുകൾ തന്ത്ര പ്രധാനമായ സാങ്കേതികവിദ്യകൾ മൂന്നാം ലോകരാജ്യങ്ങൾക്ക് ലഭിക്കാതിരിക്കാൻ ഏറെ ശ്രമിക്കാറുണ്ട്.

ഇന്ത്യ MTCR ലെ വ്യവസ്ഥകളെ ലംഘിക്കുന്നുണ്ടോ ?

1995-96 ആകുമ്പോഴേക്കും INSAT ഇനത്തിൽപ്പെട്ട ഉപഗ്രഹങ്ങൾ ഇന്ത്യ സ്പേസ് നവറി പദ്ധതിയിൽ വിക്ഷേപിക്കാൻ വേണ്ടി GSLV വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുന്നതിനാണല്ലോ ക്രയോജനിക എഞ്ചിനുകൾ ആവശ്യപ്പെടുന്നത്. ഇന്ത്യയുടെ GSLV തികച്ചും വാണിജ്യ-സിവിലിയൻ ആവശ്യങ്ങൾക്കാണ് ആവർത്തിച്ചു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടും അമേരിക്ക മറ്റൊരുതരത്തിൽ വ്യാഖ്യാനിക്കാനാണ് ശ്രമിക്കുന്നത്. റഷ്യ നമുക്ക് വാഗ്ദാനം ചെയ്ത സാങ്കേതികവിദ്യ കിട്ടിയിരുന്നെങ്കിൽ ഉപഗ്രഹ വിക്ഷേപണരംഗത്ത് അമേരിക്ക, ഫ്രാൻസ്, ഇപ്പാൻ തുടങ്ങിയ രാജ്യങ്ങളുടെ കൂത്തക ഇതിനകം നമുക്ക് അവസാനിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയാമായിരുന്നു. റഷ്യൻ സ്പേസ് കൗൺസിലിന്റെ സെക്രട്ടറി ആയിരുന്ന ഗെന്നാഡി ബുർസുലിസ് (Gennady Bursulis) 1992ൽ ഇന്ത്യ സന്ദർശിക്കുകയുണ്ടായി. അന്ന് അദ്ദേഹം ചെയ്ത പരസ്യപ്രസ്താവനയിൽ, റഷ്യ ഇന്ത്യയ്ക്ക് നൽകുന്ന ക്രയോജനിക എഞ്ചിനുകളും ബന്ധപ്പെട്ട സാങ്കേതികവിദ്യകളും ദുരുപയോഗപ്പെടുത്തി, ആണവായുധങ്ങളുടെ വ്യാപനത്തെ സഹായിക്കുകയോ യുദ്ധാവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി മാറ്റിയെടുക്കുകയോ ചെയ്യുന്നുണ്ടോയെന്ന് പരിശോധിക്കാൻ അന്താരാഷ്ട്ര വിദഗ്ധന്മാരെ അനുവദിക്കാൻ റഷ്യ തയ്യാറാണെന്ന് അറിയിക്കുകയുണ്ടായി. ISRO യുടെ അധ്യക്ഷനായിരുന്ന പ്രൊ. യു. ആർ. റാവു വാഷിങ്ടൺ സന്ദർശിച്ചപ്പോൾ ക്രയോജനിക സാങ്കേതികവിദ്യ മിലിട്ടറി ആവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഉപയോഗിക്കുന്ന പ്രശ്നമേ ഇല്ലെന്ന് ഉറപ്പുനൽകുകയുണ്ടായി. ഇന്നത്തെ സ്ഥിതിയിൽ ഇത്തരം കാര്യങ്ങൾ ഒളിച്ചും പതുങ്ങിയും ആർക്കും ചെയ്യാൻ ആവില്ല. ദീർഘദൂര ബാലിസ്റ്റിക് മിസൈലുകളും ഉപഗ്രഹനശീകരണവ്യൂഹങ്ങളും (Anti Satellite Systems- ASAT) നിർമ്മിക്കാൻ ക്രയോജനിക സാങ്കേതികവിദ്യ

ഉപയോഗപ്പെടുത്തുമെന്ന് പറയുന്നത് ശാസ്ത്രീയമായിത്തന്നെ തെറ്റാണെന്ന് തെളിയിക്കാൻ കഴിയും. ദ്രാവക ഹൈഡ്രജനും ദ്രാവക ഓക്സിജനും നോക്കങ്ങളായി ഉപയോഗിക്കുന്ന ക്രയോജനിക യന്ത്രങ്ങൾ മിലിട്ടറി മിസൈലുകൾക്ക് ഉപയോഗിക്കത്തക്കവണ്ണം ഒരുക്കമുള്ളതാക്കാൻ സാധ്യമല്ല. ഭൂമിയിൽ നിന്ന് 25000 കി.മീ ഉയരത്തിലുള്ള ജിയോ സിംകണ (ഭൂസ്ഥിര) പഥത്തിലാണ് ഈ സാങ്കേതിക വിദ്യ ഉപയോഗിച്ച് ഉപഗ്രഹങ്ങളെ വിക്ഷേപിക്കുന്നത്. ഇത്ര ഉയരത്തിലുള്ള ഉപഗ്രഹം മിലിട്ടറി ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഉപയുക്തമല്ല തന്നെ. എന്നാൽ വാർത്താവിനിമയരംഗത്തും ടെലിവിഷൻ രംഗത്തും റേഡിയോ പ്രക്ഷേപണങ്ങൾക്കും, കാലാവസ്ഥ സംബന്ധമായ സർവ്വേകൾക്കും ഇത്തരം ഉപഗ്രഹങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കാം. Guidance System ഏടിപ്പിച്ച ഒരു റോക്കറ്റ് ബാലിസ്റ്റിക് മിസൈൽ ആക്കിമാറ്റാമെന്ന് ഖാദത്തിനുവേണ്ടി സമ്മതിച്ചാൽപോലും അത് യുദ്ധം നടക്കുന്ന സമയത്ത് ഉപയോഗിക്കാൻ സാധ്യമല്ല. കാരണം, ക്രയോജനിക യന്ത്രങ്ങളുടെ ഇന്ധനം നിറയ്ക്കൽ സമയം (Fuelling Time) ഏതാണ്ടെ 90ദിവസങ്ങൾ ആകുന്നു. ഇന്ധനം നിറയ്ക്കുന്നത് ഒരു ചാര ഉപഗ്രഹം വഴി ആർക്കും കണ്ടുപിടിക്കാൻ കഴിയും. അതുവഴി ഇത്തരം മിസൈലുകളെ തകർക്കാൻ വേണ്ട നടപടികൾ ശത്രുരാജ്യത്തിന് എടുക്കുകയും ചെയ്യാം. മറ്റൊന്ന്, മിസൈലുകൾ തൊടുത്തുവിടാൻ ഇന്ത്യയ്ക്ക് ഇന്ന് ക്രയോജനിക യന്ത്രങ്ങളുടെ ആവശ്യകത ഇല്ല. എന്തെന്നാൽ, മിനിറ്റുകൾ കൊണ്ട് മിസൈലുകൾ തൊടുത്തുവിടാൻ സാധ്യമായ ഒരു ബുസ്റ്റർ, ഫ്രഞ്ച് ലൈസൻസ് ഉപയോഗിച്ച് ഇന്ത്യയിൽ നിർമ്മിക്കുന്നുണ്ട്. യുദ്ധാവശ്യങ്ങൾക്കായി ആണവായുധതലയുള്ള മിസൈലുകൾ നിർമ്മിക്കുന്നത് തടയുക എന്നതാണ് MTCR ന്റെ ഉന്നം. ഇന്ത്യയും റഷ്യയും തമ്മിലുണ്ടാക്കിയ ക്രയോജനിക എഞ്ചിൻകരാർ ഇതിന്റെ വ്യവസ്ഥകൾക്കെതിരല്ല. പിന്നെ എന്തുകൊണ്ട് അമേരിക്ക ഇതിനെ എതിർക്കുന്നു? ലോകത്തിൽ ആയുധങ്ങൾ വ്യാപിക്കുന്നത് തടയാനാണോ ഈ എതിർപ്പ്? അല്ലെ അല്ല എന്ന് ഉറക്കെ വിളിച്ചു പറയാൻ നമുക്ക് കഴിയും. കാരണം, ഗ്ലോവ്കോസ്തോസിനോടൊപ്പം ഇന്ത്യയ്ക്ക് ക്രയോജനിക എഞ്ചിൻ വിൽക്കാൻ അമേരിക്കയിലെ ഇന്നറൽ ഡൈനാമിക്സും തയ്യാറായതാണല്ലോ?

അന്ന്, അമേരിക്കൻ ഭരണകൂടം ഇന്ത്യക്ക് നൽകിയ കത്തിൽ ഈ വ്യാപാരം MTCR വ്യവസ്ഥകൾക്കെതിരല്ലായെന്ന് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇത് അമേരിക്കയുടെ ഇരട്ടത്താപ്പുനയം വെളിച്ചത്ത് കൊണ്ടുവരുന്നു. MTCR വ്യവസ്ഥകൾ പാലിക്കാൻ ബാധ്യതയുള്ള അമേരിക്ക തന്നെ ഇസ്രയേലിന് മിസൈൽ സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. കൂടാ

തെ മൂന്നാം ലോകരാജ്യങ്ങൾക്ക് ഏറ്റവും കൂടുതൽ ആയുധം വില്ക്കുന്ന രാജ്യം അമേരിക്കയാണെന്ന് യു.എസ് കോൺഗ്രസ്സിന് തന്നെ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. അപ്പോൾ ആരാണ് ആയുധവ്യാപനം നടത്തുന്നത്? ഇന്ത്യയോ അമേരിക്കയോ?

ഉപഗ്രഹവിക്ഷേപണരംഗത്തെ മത്സരം.

അമേരിക്ക ഈ കരാറിനെ എതിർക്കുന്നത് ലോകത്ത് സമാധാനം നിലനിൽക്കണമെന്ന ആഗ്രഹംകൊണ്ടല്ല; ഏതെങ്കിലും തത്വത്തിന്റേയോ ആദർശത്തിന്റേയോ അടിസ്ഥാനത്തിലും അല്ല; അവരുടെ വാണിജ്യ താൽപര്യങ്ങൾ മാത്രമാണ് ഇതിനുപിന്നിലുള്ളത്. ഉപഗ്രഹവിക്ഷേപണം എന്നത് വൻതുകകൾ മറിയുന്ന ഒരു ബിസിനസ്സാണിപ്പോൾ. ഇന്ത്യയ്ക്ക് ക്രയോജനിക സാങ്കേതികവിദ്യ ലഭിച്ചാൽ ഈ രംഗത്ത് ഒരു രാജ്യംകൂടി മത്സരിക്കാൻ എന്തും. ഇത് അമേരിക്ക ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല. വ്യാവസായികോൽപ്പന്നങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ ഇപ്പോ നിന്റേയും ഇർമ്മനിയുടേയും പിന്നിലാണ് അമേരിക്ക. ഇന്ന് സേവനരംഗത്താണ് അവർക്ക് മേൽക്കോയ്മ ഉള്ളത്. ഇന്ത്യൻ ഉപഗ്രഹവിക്ഷേപണ വാഹനങ്ങളുടെ ഗുണമേന്മയും വിക്ഷേപണനൈപുണ്യവും ഒരിക്കൽ തെളിയിക്കപ്പെട്ടാൽ, അമേരിക്കയുടെയും ഫ്രഞ്ച്-യുറോപ്യൻ കൺസോർഷിയത്തിന്റെ വകയായ ഏറിയേൻ സ്പേസിന്റേയും ഉപഗ്രഹവിക്ഷേപണ കുലി വെട്ടിക്കുറക്കേണ്ടിവരും.

ഉപഗ്രഹവിക്ഷേപണത്തിന് പൗണ്ട് (ഏതാണ്ട് 450 ഗ്രാം) ഒന്നിന് 6000 ഡോളറാണ് അമേരിക്ക ഈടാക്കുന്നത്. ഒരു ഉപഗ്രഹം വിക്ഷേപിക്കുമ്പോൾ അവർക്ക് ഏതാണ്ട് 300-350 ലക്ഷം ഡോളർ ലഭിക്കും. ഉപഗ്രഹവിക്ഷേപണരംഗത്ത് പലപരാജയങ്ങൾ അമേരിക്കക്ക് ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. എന്നിട്ടും അവർക്ക് ധാരാളം ബിസിനസ്സ് കിട്ടുന്നുണ്ടായിരുന്നു. 1984ൽ Western Union ന്റേയും ഇന്ത്യോ നേഷ്യയുടെയും രണ്ട് ഉപഗ്രഹങ്ങൾ അമേരിക്കയാണ് തൊടുത്തു വിട്ടത്. എന്നാൽ ഇവ തെറ്റായ ഭ്രമണപഥത്തിലാണ് നിലയുറപ്പിച്ചത്. സ്പേസ് ഷട്ടിലിന്റെ അപകടം അമേരിക്കക്ക് വലിയ കളങ്കം ഉണ്ടാക്കി. അമേരിക്കയുടെ ഈ പരാജയങ്ങളിൽ നിന്ന് മുതലെടുക്കാനാണ് ഏറിയേൻ സ്പേസ് ശ്രമിച്ചത്. അവർ, അവരുടെ കുലി ഉപഗ്രഹമൊന്നിന് 380/400 ലക്ഷം ഡോളറായി ഉയർത്തി. അവർ ഏറ്റെടുത്ത 18 ഉപഗ്രഹ വിക്ഷേപണങ്ങളിൽ നാലെണ്ണം ദയനീയമായി പരാജയപ്പെട്ടു. സോവിയറ്റ് യൂണിയൻ 300 ലക്ഷം ഡോളറിന് താഴെ മാത്രമാണ് ഒരു വിക്ഷേപണത്തിന്

വാങ്ങിയിരുന്നത്. ഇതിനിടയിൽ ചൈനയും ഉപഗ്രഹവിക്ഷേപണ രംഗത്ത് കടന്നുവന്നു. വാണിജ്യാവശ്യങ്ങൾക്കുള്ള ഉപഗ്രഹവിക്ഷേപണത്തിന് മറ്റേതു രാജ്യത്തോടും മത്സരിക്കാൻ തയ്യാറായി തന്നെ യാചിരുന്ന ചൈനയുടെ വാർഷിക അമേരിക്കയും യൂറോപ്യൻ രാജ്യങ്ങളും ഈടാക്കിയിരുന്ന കൂലിയുടെ 20/30 ശതമാനം കുറച്ചാണ് ചൈന ഈടാക്കാൻ നിശ്ചയിച്ചത്. വാർത്താവിനിമയത്തിനും, ടെലിവിഷൻ പ്രക്ഷേപണത്തിനുമെല്ലാം വേണ്ടി ഉപഗ്രഹങ്ങൾ തൊടുത്തുവിടാൻ താൽപര്യമുള്ള പല മൂന്നാംലോകരാജ്യങ്ങളും ചൈനയ്ക്ക് ഓർഡറുകൾ നൽകാൻ തയ്യാറായി. Asia Sat. I എന്ന ഉപഗ്രഹം വിജയകരമായി വിക്ഷേപിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞതോടെ ചൈനയുടെ കഴിവുകൾ ലോകം അംഗീകരിച്ചു. Long March 3 റോക്കറ്റുകളുടെ ശൃംഖലയിൽ Arab Sat-1C എന്ന ഉപഗ്രഹവും ഭൂമണപഥത്തിൽ എത്തിച്ചു. വാർത്താവിനിമയത്തിനായുള്ള ഒരു ആസ്ട്രിയൻ പേടകവും, സ്വീഡനുവേണ്ടി Freja Satelliteഉം വിക്ഷേപിക്കുവാനുള്ള ഓർഡറുകൾ ചൈന ഇതിനകം നേടിയിട്ടുണ്ട്. ബഹിരാകാശ സാങ്കേതികരംഗത്ത് ചൈന ഉണ്ടാക്കിയ നേട്ടങ്ങൾ അമേരിക്കയെ ചൊടിപ്പിച്ചു. ഉപഗ്രഹവിക്ഷേപണത്തിന് ഉയർന്നകൂലി നിശ്ചയിക്കണമെന്ന് അവർ ചൈനയോട് ആവശ്യപ്പെട്ടു. അപകാരം ചെയ്യാത്തപക്ഷം ഉപഗ്രഹനിർമ്മാണത്തിനാവശ്യമായ ചില യന്ത്രസാമഗ്രികൾ അമേരിക്കയിൽ നിന്ന് കയറ്റി അയക്കുന്നത് തടയുമെന്ന് ഭീഷണിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. ഇതിനിടയിൽ ചൈനയും പാക്കിസ്ഥാനും തമ്മിൽ മിസൈൽ സാങ്കേതികവിദ്യ കൈമാറാൻ ഒരു കരാർ ഉണ്ടാക്കി. അതിന്റെ പേരിൽ അമേരിക്ക ചൈനയുടെ നേർക്ക് വ്യാപാര ഉപരോധം ഏർപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായി.

1992 മാർച്ച് മാസത്തിലാണ് അമേരിക്ക, ഇന്ത്യ-റഷ്യ കരാറിനോടുള്ള തങ്ങളുടെ എതിർപ്പ് പ്രകടിപ്പിച്ചത്. പക്ഷേ അമേരിക്കയുടെ സമ്മർദ്ദത്തിന് തങ്ങൾ വഴങ്ങുന്ന പ്രശ്നമില്ലെന്നും കരാർ പാലിക്കുക തന്നെ ചെയ്യുമെന്നും റഷ്യ ആവർത്തിച്ചു പ്രസ്താവിക്കുകയുണ്ടായി. 1993 ഫെബ്രുവരിയിൽ ഇന്ത്യ സന്ദർശിച്ച റഷ്യൻപ്രസിഡണ്ട് ബോറിസ് യെൽത്സിൻ വമ്പിച്ച വരവേൽപ്പാണ് നമ്മുടെ സർക്കാർ നൽകിയത്. പരമ്പരാഗതമായി നിലനിൽക്കുന്ന ഇന്ത്യ-റഷ്യ ബന്ധം രാഷ്ട്രീയ സ്ഥിതിഗതികളിൽ മാറ്റം ഉണ്ടായിട്ടും തുടരുമെന്ന് ഇരു രാജ്യങ്ങളും പ്രസ്താവിക്കുകയുണ്ടായി. ഇന്ത്യയുമായി ഉണ്ടാക്കിയ എല്ലാകരാറുകളും പാലിക്കപ്പെടുമെന്ന് യെൽത്സിൻ ഉറപ്പുനൽകുകയും ചെയ്തു. മുൻസോവിയറ്റ് യൂണിയന് ഇന്ത്യ കൊടുക്കുവാനുള്ള കടം സംബന്ധിച്ച പ്രശ്നങ്ങൾ ഈ ഉറപ്പിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് ചർച്ചചെയ്ത്.

ഉറപ്പികയും റബ്ബറും തമ്മിലുള്ള വിനിമയനിരക്ക് റഷ്യക്കനുകൂലമായ രീതിയിലാണ് ഒത്തുതീർപ്പായത്. വിട്ടുവീഴ്ചകൾ ചെയ്യാൻ ഇന്ത്യയെ പ്രേരിപ്പിച്ച വികാരം, ക്രയോജ്ഞിക് എൻജിൻ സംബന്ധിച്ച കരാർ തീർത്തും പാലിക്കപ്പെടുമെന്ന പ്രതീക്ഷ തന്നെയായിരുന്നു.

ക്രയോജ്ഞിക് യന്ത്രത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ ഇന്ത്യൻ സ്പേസ് ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റിന്റെ ഭാഗത്തുനിന്നും ISRO യുടെ ഭാഗത്തുനിന്നും ചില വീഴ്ചകൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഒന്ന്, നേരത്തെ സൂചിപ്പിച്ചപോലെ, സന്ധ്യ ക്രയോജ്ഞിക് എഞ്ചിൻ ഉണ്ടാക്കാനുള്ള പദ്ധതി ഗൗരവപൂർവ്വം മുന്നോട്ടുകൊണ്ടുപോകാത്തത്. രണ്ട്, സോവിയറ്റ് യൂണിയനായിരിക്കും കൂടുതൽ സൗജന്യങ്ങൾ അനുവദിക്കുക എന്നറിഞ്ഞിട്ടും അമേരിക്കയുടെയും ഫ്രാൻസിന്റെയും ഒക്കെ പിന്നാലെ പോയി ഇക്കാര്യത്തിൽ കാലതാമസം ഉണ്ടാക്കിയത്. മൂന്ന്, പഴയ സോവിയറ്റ് യൂണിയനെ പോലെ ഇന്നത്തെ റഷ്യയെ കണ്ടത്. മുൻസോവിയറ്റ് യൂണിയൻ മൂറാജുങ്ങളുമായി ഉണ്ടാക്കിയ വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട പല കരാറുകളും ഇന്നത്തെ റഷ്യ ലംഘിച്ചിട്ടുണ്ട്. ക്യൂബയിലെ സിയൻഫ്യൂഗോസ് (Cienfuegos) നഗരത്തിൽ ഒരു ആണവ നിലയം സ്ഥാപിച്ചു കൊടുക്കാമെന്ന് മുൻസോവിയറ്റ് യൂണിയൻ ഏറ്റിരുന്നതാണ്. പണി കുറെയധികം പുരോഗമിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ക്യൂബയിലേക്കുള്ള പെട്രോളിയം കയറ്റുമതിയിൻമേൽ അമേരിക്ക ഉപരോധം ഏർപ്പെടുത്തിയതിനാൽ കടുത്ത ഊർജ്ജ പ്രതിസന്ധി നേരിട്ടിരുന്ന ക്യൂബയ്ക്ക് ഈ ആണവനിലയത്തിന്റെ പണി പൂർത്തിയാക്കുക ജീവൻമരണ പ്രശ്നമായിരുന്നു. വളരെയധികം പണം അവർ ഇതിനായി ചെലവഴിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. എന്നാൽ ഡെൽത്സീൻ അധികാരത്തിൽ വന്നയുടനെ ഈ കരാർ അവസാനിപ്പിച്ചു. അമേരിക്കയോട്, റഷ്യക്കുള്ള വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന വിധേയത്വം ഇന്ത്യ മനസ്സിലാക്കേണ്ടതായിരുന്നു. അമേരിക്കയുടെ എതിർപ്പിനെ അവഗണിച്ച്, റഷ്യ ഇറാൻ മൂന്ന് അന്തർവാഹിനികൾ നൽകാൻ തയ്യാറായതാണ് ഇന്ത്യയ്ക്ക് റഷ്യയിൽ വിശ്വാസം ഉണ്ടാകാനുള്ള ഒരു കാരണം. എന്നാൽ അന്തർവാഹിനികളും ക്രയോജ്ഞിക് റോക്കറ്റ് സാങ്കേതികവിദ്യയും രണ്ടുതരത്തിൽപെട്ടതാണെന്ന് നാം മനസ്സിലാക്കേണ്ടിയിരുന്നു. ഇന്ത്യൻ വിദേശനയകാര്യാലയവും ബഹിരാകാശ വകുപ്പിലെ ഉന്നത ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും റഷ്യയിൽ നിലനിൽക്കുന്ന രാഷ്ട്രീയ അവസ്ഥ ശരിക്കും പഠിച്ചില്ല എന്നും സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. 1992 ഏപ്രിൽ മാസത്തിൽ ഇന്ത്യയിലേയും അമേരിക്കയിലേയും വിദഗ്ദ്ധസംഘങ്ങൾ റഷ്യയുടെ ആതിഥേയത്വം സ്വീകരിച്ച് മോസ്കോയിൽ സമ്മേളിച്ച് ക്രയോജ്ഞിക് കരാർ സംബന്ധിച്ച പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കാൻ ശ്രമ

ങ്ങൾ നടത്തി. 1987-ലെ MTCR വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിരുദ്ധമാണ് ഈ കരാർ എന്ന തങ്ങളുടെ തീരുമാനത്തിൽ ഉറപ്പുനിൽക്കുകയാണ് അമേരിക്ക ചെയ്തത്. എന്നുതന്നെയല്ല, തങ്ങളുടെ എതിർപ്പിനെ അവഗണിച്ച് കരാർ നടപ്പിലാക്കുകയാണെങ്കിൽ ഈ രാജ്യങ്ങൾക്കുമെതിരെ വ്യാപാര ഉപരോധം ഏർപ്പെടുത്തുമെന്ന് ഭീഷണി മുഴക്കുകയും ചെയ്തു. 1992 മെയ് മാസത്തിൽ ബുഷ് ഭരണകൂടം അമേരിക്കയുടെ Unilateral Trade And Competitiveness Act ലെ സ്പെഷ്യൽ 301 എന്ന വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് വിധേയമായി, ISRO യ്ക്കും ഗ്ലാസ്കോസ് മോസിനും എതിരായി വാണിജ്യ ഉപരോധം പ്രഖ്യാപിച്ചു. ഇന്ത്യൻ രാഷ്ട്ര-ഔഷധ മേഖലയ്ക്ക് Generalised System Of Preferences (GSP) അനുസരിച്ച് നൽകിയിരുന്ന പ്രത്യേക പരിഗണനകളും പിൻവലിച്ചു. ഇതൊക്കെ നടന്ന സമയത്തും രഷ്യ, അമേരിക്കയുമായി കടുത്ത ഒരു വിലപേശലിന് തയ്യാറായിട്ടില്ലായിരുന്നു. രഷ്യയിലെ വിവിധ ഏജൻസികൾ തമ്മിൽ കടുത്ത അഭിപ്രായ വ്യത്യാസങ്ങൾ നിലവിലുണ്ടായിരുന്നു. ആൻഡ്രി കോസിറോവിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള രഷ്യൻ വിദേശകാര്യ വകുപ്പ് അമേരിക്കയോട് വിധേയത്വം പ്രകടിപ്പിച്ചു. ഗ്ലാസ്കോസ് മോസിന്റെ ഉയർന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥൻമാർ കരാർ പാലിക്കണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടു.

കരാർലംഘനം, വൻചതിയായി തീരുമെന്നും, ഏതാണ്ട് 60000 രഷ്യൻതൊഴിലാളികൾക്ക് തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെടുമെന്നും ഗ്ലാസ്കോസ് മോസിന്റെ വക്താവായ നിക്കോളായ് സെമ്യോനോവ് പ്രസ്താവിച്ചു. ISRO മേധാവി രഷ്യ സന്ദർശിച്ചപ്പോൾ, ഒരു കാരണവശാലും കരാർ ലംഘിക്കുകയില്ലായെന്ന് ഗ്ലാസ്കോസ് മോസ് ഉറപ്പുനൽകി. എന്നുതന്നെയല്ല, ഇതിനായി കുറെയേറെ യന്ത്രഭാഗങ്ങൾ ഇന്ത്യയിലേക്ക് അയയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. 1992 ന് ശേഷം, മൂന്ന് തവണ രഷ്യൻ വിദഗ്ദ്ധന്മാർ ഇന്ത്യൻ ബഹിരാകാശ ഗവേഷണകേന്ദ്രങ്ങൾ സന്ദർശിക്കുകയും സാങ്കേതിക വിദ്യ കൈമാൽ സംബന്ധിച്ച കാര്യങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യുകയും ചെയ്തിരുന്നു. പക്ഷേ, ഇതൊക്കെ ഗ്ലാസ്കോസ് മോസിന്റെ ഉത്സാഹം മാത്രം കൊണ്ട് നടന്നതാണ്. ഇവർക്കെതിരെ ശക്തമായ അമേരിക്കൻ പക്ഷപാതചേരി രഷ്യയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ഇന്ത്യയുമായുള്ള കരാർ ലംഘിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഉണ്ടാകുന്ന നഷ്ടം തീർക്കാൻ NASA രഷ്യയെ സഹായിക്കുമെന്ന് അവർ പ്രചാരണം നടത്തി. എന്നാൽ രഷ്യയിലെ പ്രമുഖരായ പല ശാസ്ത്രജ്ഞൻമാരും ഇത് വിശ്വസിക്കാൻ തയ്യാറായില്ല. രഷ്യൻ സ്പേസ് ഏജൻസിയുടെ മേധാവി യു. എൻ കപ്തേവ് (Yuri N. Koptev) നഷ്ടപരിഹാരത്തിനായി അമേരിക്കയ്ക്ക് എതിരായി കേസ്

കൊടുക്കണമെന്ന് പോലും വാദിച്ചു. “അവർ നമ്മുടെ ബഹിരാകാശ വ്യവസായത്തെ നഗ്നീകരിക്കുവാൻ തുനിഞ്ഞിരങ്ങിയിരിക്കുകയാണ്” എന്നാണ് കപ്തേവ് അഭിപ്രായപ്പെട്ടത്. ഈ കരാർ ലംഘനത്തിനെതിരായി റഷ്യയിൽ പൊതുജനാഭിപ്രായം രൂപപ്പെട്ടുവന്നു. ഇതിന്റെ പേരിൽ യെൽത്സിനെ സെൻഷർ ചെയ്യാൻ റഷ്യൻ പാർലിമെന്റിൽ ചില നീക്കങ്ങൾപോലും ഉണ്ടായി. യെൽത്സിന്റെ രാഷ്ട്രീയ എതിരാളിയും പാർലിമെന്റ് സ്പീക്കറുമായിരുന്ന റുസ്ലാൻ ഫ്രസ്ബുലാതോവ് (Ruslan Khasbulatov) വാഷിംഗ്ടണിന്റെ സമ്മർദ്ദത്തുണ്ടാക്കിയ അങ്ങേയറ്റം വിമർശിക്കുകയും കരാർ ലംഘിക്കുന്നത് ഒരു ‘ദേശീയ അപമാനം’ ആണെന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതേക്കുറേയൊക്കെകിലും റഷ്യയും ഇന്നത്തെ ഇന്ത്യൻ ഭരണകൂടവും അമേരിക്കയെ അപീതിപ്പെടുത്തുവാൻ തയ്യാറാകാത്തതിനാൽ കാര്യങ്ങൾ എന്താണ്ട് അമേരിക്കയുടെ ഇംഗിതം അനുസരിച്ചാണ് നീങ്ങിയത്. 1993 ജൂലായ് 16-ാം തീയതി റഷ്യയും അമേരിക്കയും ഇക്കാര്യത്തിൽ ഒരു പൊതു സമീപനം സ്വീകരിക്കാൻ തയ്യാറായി. ഇരു രാജ്യങ്ങളും എടുക്കുന്ന തീരുമാനങ്ങൾ MTCR ന്റെ വ്യവസ്ഥകൾക്കും പ്രമാണങ്ങൾക്കും വിധേയമായിരിക്കുമെന്ന് അവർ അറിയിച്ചു. റഷ്യ, 1993 നവംബർ 1 മുതൽ MTCR ലെ എല്ലാ വ്യവസ്ഥകളും കൃത്യമായി പാലിക്കുമെന്ന് ഉറപ്പുനൽകിയതായി അന്താരാഷ്ട്ര സുരക്ഷാ കാര്യങ്ങൾക്കായുള്ള അമേരിക്കൻ അണ്ടർസെക്രട്ടറി മേഡം ലിൻഡേവിസ് (Lynn Davis) പ്രഖ്യാപിച്ചു. കൂടുതൽ ചർച്ചകൾ നടത്താൻ റഷ്യ തയ്യാറാണെന്നും അതുവരെ റോക്കറ്റ് എഞ്ചിനുകളും സാങ്കേതിക വിദ്യയും ആർക്കും കൈമാറുകയില്ലെന്നും റഷ്യ സമ്മതിച്ചിട്ടുള്ളതായി അമേരിക്കൻ വ്യത്തങ്ങൾ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ അമേരിക്കയിലേക്ക് ഒരു സന്ദർശനത്തിനായി പോകുന്നതിനു തൊട്ടുമുമ്പ്, 1993 ആഗസ്റ്റ് 30-ാം തീയതി റഷ്യൻ പ്രധാനമന്ത്രി ക്ലയോജ്ജ്നിക് എഞ്ചിൻ ഇന്ത്യയ്ക്ക് നൽകുമെന്ന് പ്രസ്താവിക്കുകയുണ്ടായി. ഇത്തരം പ്രസ്താവനകളിൽ നിന്ന് ഒന്ന് വ്യക്തമാണ്. എഞ്ചിൻ ലഭിച്ചാൽത്തന്നെ, സാങ്കേതികവിദ്യ നമുക്ക് ലഭിക്കാൻ സാധ്യതയില്ല. കാരണം, അമേരിക്കയുടെ ഇന്നത്തെ സ്വഭാവം വെച്ചുനോക്കുമ്പോൾ അവർ ഒരിക്കലും ഇതനുവദിക്കുകയില്ല. Fibre Materials Incorporated എന്ന കമ്പനി നമ്മുടെ പ്രതിരോധ ഗവേഷണ-വികസന സ്ഥാപന (Defence Research And Development Laboratory (DRDL)ത്തിന് ചില ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ കയറ്റി അയക്കുന്നുണ്ടെന്ന് മനസ്സിലാക്കിയ ക്ളിൻറൺ ഭരണകൂടം, ആ കമ്പനി യു.എസ് കയറ്റുമതി നിയന്ത്രണ നിയമങ്ങൾ ലംഘിക്കുന്നുവെന്ന് ആരോപിക്കുകയും അതിനെ ശാസിക്കുകയും

ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ആണവവ്യാപന വിരുദ്ധ കരാർ (Nuclear non Poliferation Treaty NpT) അംഗീകരിക്കാൻ ഇന്ത്യയുടെമേൽ വികസിതരാജ്യങ്ങൾ ചെലുത്തുന്ന സമ്മർദ്ദങ്ങളും നാം മറന്നുകൂടാ. ഈ അടുത്ത കാലത്ത് ഇക്കാര്യത്തെപ്പൊല്ലി അമേരിക്കയും വടക്കൻ കൊറിയയും തമ്മിൽ ഒരു ഏറ്റുമുട്ടലിന്റെ വക്കോളമെത്തി. ഇന്ത്യ NPT യിൽ ചേർന്നിരുന്നുവെങ്കിൽ ക്രയോജനിക എഞ്ചിൻ കരാർ ലംഘിക്കപ്പെട്ടുമായിരുന്നില്ല എന്ന് രഷ്യയുടെ കയറ്റുമതി നിയന്ത്രണ വിഭാഗത്തിന്റെ തലവനായ വ്ലാജിമിർ സെമ്യൻതോവ് (Vladimer Sementov) അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. തങ്ങളുടെ വാണിജ്യതാൽപര്യങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി മറ്റു രാജ്യങ്ങളുടെ ശാസ്ത്ര-സാങ്കേതിക വികസനത്തിന് പ്രതിബന്ധം സൃഷ്ടിക്കുന്ന് അമേരിക്കൻ അടവ് തുടങ്ങിയിട്ട് കാലമേറെയായി. അമേരിക്കയിൽ നിന്നു വാങ്ങിയ യന്ത്രഭാഗങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു ഉപഗ്രഹവും രഷ്യ തൊടുത്തുവിടാൻ പാടില്ലായെന്ന് അമേരിക്ക വാശിപിടിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഇത്തരം നടപടികൾ ശീതയുദ്ധം അവസാനിപ്പിച്ചതോടെ ഇല്ലാതാകുമെന്നുള്ള രഷ്യയുടെ പ്രതീക്ഷകളാണ് അസ്ഥാനത്തായത്. മറ്റു രാജ്യങ്ങൾക്ക് രഷ്യ സാങ്കേതികവിദ്യ നൽകുന്നതിനെ തടയുന്നതോടൊപ്പം, അവരിൽനിന്ന് തങ്ങൾക്കില്ലാത്ത സാങ്കേതികവിദ്യ തട്ടിയെടുക്കാനും അമേരിക്ക തയ്യാറാകുന്നുണ്ട്. യാത്രാ വിമാനങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗിക്കാവുന്ന ഒരു സൂപ്പർ പവർ ക്രയോജനിക്ക് എഞ്ചിൻ രഷ്യ അടുത്തകാലത്ത് പരീക്ഷിക്കുകയുണ്ടായി. ഇത്തരം ഒരു പരീക്ഷണം നടത്താൻ അമേരിക്കക്ക് ഇനിയും 3-4 വർഷങ്ങൾ വേണ്ടിവരും. രഷ്യയിൽ നിന്ന് ഈ സാങ്കേതികവിദ്യ ലഭിക്കാനുള്ള കരുക്കൾ നീക്കുകയാണ് അമേരിക്ക ഇപ്പോൾ. പണം ഉണ്ടെങ്കിൽ ഇന്ന് രഷ്യയിൽ നിന്ന് എന്തും ചോർത്തിയെടുക്കാം. രഷ്യയിൽ നിന്ന് യൂറേനിയം കടത്തുന്ന ഒരു മാഫിയ സംഘ്വം തന്നെ ഉണ്ടത്രെ. ഹൈ-ടെക് വാണിജ്യരംഗത്ത് നിന്ന് രഷ്യയെ അകറ്റിനിർത്താൻ പല തന്ത്രങ്ങളും അമേരിക്ക പ്രയോഗിക്കുന്നുണ്ട്. മോസ്കോ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ഓറിയൻറൽ സ്റ്റഡീസിന്റെ ഡയറക്ടറായ ഡോ. ഗ്ലേറി ഷിറോക്കോവിന്റെ (Glery Shirokov) ന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ അന്താരാഷ്ട്ര ടെക്നോളജി മാർക്കറ്റിൽ, പ്രത്യേകിച്ച് ഏഷ്യൻ മാർക്കറ്റിൽ പ്രവേശനം ലഭിക്കുക എന്നത് രഷ്യയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒരു ജീവൻമരണ പ്രശ്നമാണ്. സോവിയറ്റ്യൂണിയൻ തകർന്നതോടുകൂടി ആഭ്യന്തര മാർക്കറ്റ് ചുരുങ്ങിപ്പോയിരിക്കുകയാണ്. അതിനാൽ രഷ്യയ്ക്ക് അന്താരാഷ്ട്ര മാർക്കറ്റിൽ ഇറങ്ങാതെ നിവൃത്തിയില്ല. അമേരിക്കയുടെ ഇപ്പോഴത്തെ നീക്കങ്ങൾ ലോകത്തെ വീണ്ടും ഒരു ശീതയുദ്ധത്തിലേക്ക് നയിക്കുമെന്ന് പണ്ഡിതൻമാർ

വിശ്വസിക്കുന്നു.

ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ പ്രതികരണങ്ങൾ

മേൽ വിവരിച്ച സാഹചര്യങ്ങളിൽ, ഇന്ത്യ സ്വീകരിക്കേണ്ട നയമെന്താണ്? ഇനിയും രാഷ്ട്രയിൽ നിന്ന്, അല്ലെങ്കിൽ മറ്റേതെങ്കിലും രാജ്യത്തിൽ നിന്ന് ക്രയോജനിക സാങ്കേതികവിദ്യ ലഭിക്കുമെന്ന വിശ്വാസത്തിൽ മുന്നോട്ടുപോകണമോ, അതോ സ്വയം ആ സാങ്കേതികവിദ്യയ്ക്കുവേണ്ടി ശ്രമിക്കണമോ? ഇക്കാര്യത്തിൽ ഇന്ത്യയിലെ പ്രശസ്തരായ ചില ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ എന്താണെന്ന് നമുക്ക് പരിശോധിക്കാം. ഇന്ത്യൻ ബഹിരാകാശ ഗവേഷണത്തിന് നേരിട്ട ഒരു തിരിച്ചടിയായിത്തീരുകയും, നമ്മുടെ പദ്ധതികളാകെ തകർന്നുവെന്ന് അവർ കരുതുന്നില്ല. National Aero Space Laboratory (NAL) യുടെ മുൻഡയറക്ടറായ ഡോ. എസ്. ആർ. വള്ളുരി പറയുന്നത് “ഈ നാട്ടിൽ തന്നെ ക്രയോജനിക സാങ്കേതികവിദ്യ വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുന്നതിന് ISRO യ്ക്ക് പ്രചോദനമേകാൻ ഈ കരാർ ലക്ഷ്യം സഹായിക്കും. Aeronautical Development Establishment ന്റെ Light Combat Air Craft (LCA) ന്റെ പ്രോഗ്രാം ഡയറക്ടറായ ഡോ. കോട്ടനാരായണയുടെ പ്രതികരണം ഇപ്രകാരമായിരുന്നു “ഈ സംഭവ വികാസം ഉണ്ടായിട്ടില്ലായിരുന്നു വെങ്കിൽ ക്രയോജനിക സാങ്കേതികവിദ്യ വികസിപ്പിച്ചെടുക്കാൻ നാം ഒരു ശ്രമവും നടത്താതിരുന്നിരിക്കാം. ഇപ്പോൾ നമുക്ക് മറ്റു മാർഗ്ഗങ്ങളൊന്നും ഇല്ല”. ഈ സാങ്കേതികവിദ്യ ഇന്ത്യ കൈവശപ്പെടുത്തണമെന്നുള്ളതിന് മുന്നുകാരണങ്ങളാണ് ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ നിരത്തുന്നത്. 1 ആഗോളതലത്തിൽ ബഹിരാകാശരംഗത്ത് ഉണ്ടാകുന്ന മുന്നേറ്റങ്ങളോടൊപ്പം എത്താൻ. 2 നാടിന്റെ അഭിമാനം ഉയർത്തിപ്പിടിക്കാൻ. 3 ഉപഗ്രഹവിക്ഷേപണ കമ്പോളത്തിൽ കടന്നു ചെല്ലാൻ. ഇന്ത്യയ്ക്ക് ക്രയോജനിക എഞ്ചിൻ വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുവാൻ എത്രകാലം വേണ്ടിവരും? ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർക്കിടയിൽ വ്യത്യസ്ത അഭിപ്രായങ്ങൾ നിലവിലുണ്ട്. ചുരുങ്ങിയത് 10 വർഷമെങ്കിലും വേണ്ടിവരുന്നതാണ് പലരും അഭിപ്രായപ്പെട്ടത്. എന്നാൽ വള്ളുരി ഇതിനോട് യോജിക്കുന്നില്ല. “നമ്മുടെ ശാസ്ത്രീയ അടിത്തറ വിപുലമാണ്. ഒരു മാർഗനിർദ്ദേശം മാത്രമാണ് ആവശ്യം. തത്വങ്ങൾ നമുക്കറിയാം.....നമുക്ക് എഞ്ചിൻ വികസിപ്പിച്ചെടുക്കണം. ഇന്നത്തെ ഏക ധ്രുവ ലോകത്തിൽ മറ്റു പോംവഴികൾ ഒന്നും തന്നെ ഇല്ല.

ആരെങ്കിലും നമുക്ക് സാങ്കേതികവിദ്യ തരൂമെന്ന് ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. അതിനാൽ നമുക്ക് ഒറ്റയ്ക്ക് മുന്നോട്ടുപോകണം. അങ്ങനെയൊരു കമ്മീഷന്റെ മുൻ ചെയർമാനും National Institute Of Advanced Studies ന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ ചെയർമാനും ആയ ഡോ. രാജാറാമണി പറയുന്നു, “ബഹിരാകാശപദ്ധതികൾ ഇപ്പോഴേ ഉപേക്ഷിക്കണമോ, അതോ തുടർന്നുകൊണ്ട് പോകണമോ അതാണ് ഇന്ന് ഉയർന്നുവന്നിട്ടുള്ള ചോദ്യം.” National Aeronautical Laboratory യുടെ ഡയറക്ടർ പ്രൊഫ. നരസിംഹം ഇന്ത്യ അതിന്റേതായ പ്രക്രിയയിലൂടെ ക്രയോജനിക എഞ്ചിൻ നിർമ്മിക്കാൻ ശ്രമിക്കണമെന്നാണ് ആവശ്യപ്പെട്ടത്. അതിനുവേണ്ട വൈശിഷ്ട്യം ഈ രാജ്യത്തിലുണ്ടെന്ന് അദ്ദേഹം വിശ്വസിക്കുന്നു. ആവശ്യത്തിന് പണം ലഭ്യമാക്കിയാൽ- മനസ്സുവെച്ചാൽ അധികം താമസിയാതെ ഈ സാങ്കേതിക വിദ്യ നമ്മുടേതാകുമെന്ന് അദ്ദേഹം താല്പിച്ചു പറയുന്നു. ഡോ.വള്ളൂരിയുടെ അഭിപ്രായം പ്രത്യേക ശ്രദ്ധ അർഹിക്കുന്നു. “സർക്കാർ രാഷ്ട്രീയ ഇച്ഛാശക്തി പ്രകടിപ്പിക്കുകയും മുന്നോട്ടു പോകാൻ ISRO യ്ക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകുകയും ചെയ്താൽ അഞ്ച് വർഷത്തിനുള്ളിൽ സ്വദേശി നിർമ്മിത ക്രയോജനിക എഞ്ചിൻ പുറത്തുവരും. ഇത് നിർമ്മിക്കണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ ഈ വരുന്ന അഞ്ച് വർഷങ്ങൾ വളരെ നിർണ്ണായകമാണ്. നാം കാലതാമസം വരുത്തിയാൽ, ഈ രംഗത്ത് മറ്റ് രാജ്യങ്ങൾ ആധിപത്യം സ്ഥാപിക്കും. ഗവൺമെന്റ് അവരുടെ ഉത്തരവാദിത്വത്തിൽ നിന്ന് പിന്നോട്ടു പോവുകയോ, ഫണ്ട് വെട്ടിക്കുറയ്ക്കുകയോ ചെയ്യരുത്.” സർക്കാർ ഇച്ഛാശക്തിയും അർപ്പണബോധവും പ്രകടിപ്പിക്കാത്തതാണ് നമ്മുടെ പല പദ്ധതികളും പരാജയപ്പെടാൻ കാരണം. ഉപഗ്രഹവിക്ഷേപണ മാർക്കറ്റിൽ നമുക്ക് വലിയ സാധ്യതകളുണ്ട്. മറ്റുള്ളവർ ഈടാക്കുന്നതിന്റെ നേർപകുതിയോ, ചിലപ്പോൾ മൂന്നിൽ ഒന്നോ ഈടാക്കി നമുക്ക് ഉപഗ്രഹങ്ങൾ വിക്ഷേപിക്കുവാൻ കഴിയുമെന്നാണ് ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ അഭിപ്രായം. ക്രയോജനിക എഞ്ചിൻ പകരം വെക്കാൻ പറ്റിയ എഞ്ചിനുകൾ കണ്ടുപിടിക്കാനും ഇന്ത്യ ശ്രമിക്കണമെന്ന് ചില ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. ഇത്തരം പ്രതിസന്ധികളിൽ അവസരത്തിനൊത്ത് ഉയരാൻ ഭാരതത്തിലെ ശാസ്ത്ര-സാങ്കേതിക വിദഗ്ദ്ധർക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

കാർഷികമേഖലയിലും, ആണവ സാങ്കേതിക രംഗത്തും, ബഹിരാകാശ ഗവേഷണരംഗത്തും, ഔഷധ-രാസിക നിർമ്മാണ രംഗത്തും, കൂടെയൊക്കെ പ്രതിരോധ ഗവേഷണ രംഗത്തും നമുക്ക് നേട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇതിനു കാരണം ഈ മേഖലകളിൽ

സർക്കാരിന്റെ പ്രത്യേക ശ്രദ്ധ ഉണ്ടായി എന്നതാണ്. എന്നാൽ ഈ മേഖലകളിൽ പോലും നമ്മുടെ കഴിവുകളും വിഭവങ്ങളും മുഴുവനായി ഉപയോഗിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. അതിനാൽ ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ നിന്ന് എത്രയോ പിന്നിലായി പോയിട്ടുണ്ട് നമ്മുടെ നേട്ടങ്ങൾ. എയ്റോനോട്ടിക്സ്, വൈദ്യുതി ഊർജ്ജം, ഉറുക്ക് തുടങ്ങി ആധുനിക സാങ്കേതികവിദ്യകൾ ആവശ്യമുള്ള രംഗങ്ങളിൽ സ്വാഗതം കൈവരിക്കാൻ നമുക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. അതിനാൽ, ഇന്നും ഇറക്കുമതി ചെയ്ത വിജ്ഞാന (Know how) മാണ് നാം ഈ രംഗങ്ങളിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നത്. ഇത്തരം വിജ്ഞാനങ്ങളെ പോഷിപ്പിച്ച് നമ്മുടേതാക്കുന്നതിൽ നാം പരാജയപ്പെട്ടു. ഉപഭോഗവസ്തുക്കളും ആഡംബര വസ്തുക്കളും നിർമ്മിക്കുന്നതിനും, യാതൊരു തത്വദീക്ഷയുമില്ലാതെ നാം സാങ്കേതികവിദ്യ ഇറക്കുമതി ചെയ്യുന്നുണ്ട്. നാം കൈവരിച്ച ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക വിദ്യകളുടെ നേട്ടങ്ങൾ സാധാരണക്കാരുടെ ജീവിതനിലവാരം ഉയർത്താൻ വേണ്ടി ഉപയോഗിക്കുന്നതിലും നാം പരാജയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഇന്ത്യയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, ശാസ്ത്രവും സാങ്കേതികവിദ്യയും ഇന്നാട്ടിലെ സാധാരണ ജനങ്ങൾക്ക് അന്യമാണ്. ഇതിനു കാരണം, നയങ്ങൾ രൂപീകരിക്കുന്നതിലും, നടപ്പിലാക്കുന്നതിലും വന്ന വലിയ വീഴ്ചകളാണ്. കാർഷിക മേഖലയിൽ വമ്പിച്ച നേട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടും പ്രതിശീർഷ ധാന്യ ലഭ്യത 480 ഗ്രാം ആയി തന്നെ തുടരുന്നു. ഔഷധ നിർമ്മാണ മേഖലയിൽ വമ്പിച്ച മുന്നേറ്റങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടും, ക്ഷയം, മലേറിയ, നേത്രരോഗങ്ങൾ, പ്ലേഗ്, ക്യാൻസർ തുടങ്ങിയ രോഗങ്ങൾ നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

സർക്കാരിന്റെ അനാസ്ഥ

ശാസ്ത്ര-സാങ്കേതിക രംഗത്ത് കുറെയേറെ നേട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയെങ്കിലും, ഇതിനോടുള്ള സർക്കാരിന്റെ സമീപനം ഒട്ടും പ്രോത്സാഹനകരമായിരുന്നില്ലെന്നാണ് ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ അഭിപ്രായം. ശരിയായ നയങ്ങൾ രൂപീകരിക്കാനോ, നടപ്പിലാക്കാനോ സർക്കാർ ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടില്ല. തീരുമാനം എടുക്കുന്നത് രാഷ്ട്രീയ നേതാക്കളും, ഉദ്യോഗസ്ഥ മേധാവികളും ആയിരുന്നു. നയരൂപീകരണത്തിൽ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർക്കുവേണ്ട പങ്കാളിത്തം നൽകിയിരുന്നില്ല. ഫണ്ടിംഗിന് തലതിരിഞ്ഞ നയമാണ് സർക്കാർ കൈക്കൊണ്ടത്. പ്രതിരോധം,

ബഹിരാകാശ ഗവേഷണം, ആണവഊർജ്ജം, കൃഷി എന്നീ മേഖലകൾക്കാണ് മുൻതൂക്കം നൽകിയത്. മേൽപറഞ്ഞ മേഖലകളുടെ നേതൃത്വം വഹിച്ചിരുന്നവരും ഭരണതലത്തിലുള്ളവരും തമ്മിലുള്ള അടുത്ത ബന്ധമായിരുന്നു ഇതിനു കാരണം. ശാസ്ത്ര-സാങ്കേതിക ഭരണസംവിധാനം, പ്രതിഭകൾക്ക് വളരാനുള്ള സാഹചര്യം സൃഷ്ടിക്കുന്ന തരത്തിലുള്ളതായിരുന്നില്ല. ഏറ്റെടുത്ത പല ഗവേഷണ പദ്ധതികളും ഇന്നാട്ടിന്റെ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് പരിഹാരം കാണാൻ ഉള്ളതായിരുന്നില്ല. സൃഷ്ടിപരവും പ്രായോഗികവുമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ വേണ്ടത്ര ലഭിച്ചിരുന്നില്ല; കിട്ടിയത് സ്വീകരിച്ചിരുന്നുമില്ല. ഭരണാധികാരികളേയും വ്യവസായികളേയും തമ്മിൽ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന ഒരു പാലമായി തീരണം സാങ്കേതിക വിദഗ്ധർ. എന്നാൽ ഇത്തരം ബന്ധം ശക്തിപ്പെടുത്തുവാനുള്ള പദ്ധതികളൊന്നും നമ്മുടെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. നമ്മുടെ നാട്ടിൽ വൈദഗ്ധ്യത്തിന് കുറവുണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ വിദഗ്ധന്മാരെ കണ്ടെത്തുവാനും അവർക്ക് പണിയെടുക്കാനുള്ള സാഹചര്യം സൃഷ്ടിക്കാനും പോൽസാഹനം നൽകാനും ഭരണയന്ത്രത്തിന് കഴിഞ്ഞില്ല. 1993ൽ പ്രഖ്യാപിച്ച സാങ്കേതിക നയവും, ഇന്നത്തെ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങൾ കണക്കിലെടുത്ത് രൂപീകരിച്ചതല്ല. ആഗോളവൽക്കരണത്തെപ്പറ്റിയും, മുഖ്യധാരയിൽ ഇന്ത്യ ഇഴുകി ചേരേണ്ട ആവശ്യകതയെപ്പറ്റിയും നയത്തിൽ ദീർഘമായി പ്രതിപാദിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും വികസനത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ അത്യന്തം അസന്തുലിതമായ ഈ ലോകത്തിൽ ആഗോളവൽക്കരണം ദുർബ്ബലരേകൂടുതൽ ദുർബ്ബലരാക്കാനെ സഹായിക്കൂ എന്ന വസ്തുത പരിഗണിക്കുന്നില്ല. വികസിതരാജ്യങ്ങളിൽ ഉള്ളതുപോലെ വ്യവസായ സ്ഥാപനങ്ങളും ഗവേഷണശാലകളും ഗവൺമെന്റുകളും തമ്മിൽ അടുത്ത ബന്ധം ഇവിടെ ഇല്ല. നമ്മുടെ CSIR ലാബറ്ററികളിൽ വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുന്ന സാങ്കേതികവിദ്യകൾ വാണിജ്യ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉപയോഗിക്കാൻ വ്യവസായ സ്ഥാപനങ്ങൾ തയ്യാറാകുന്നില്ല. അതേ സമയം സ്വയം ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക ഗവേഷണ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ അവർ ഏർപ്പെടുന്നുമില്ല. പെട്ടെന്ന് കിട്ടുന്ന വിദേശ സാങ്കേതികവിദ്യയോടാണ് അവർക്ക് ആഭിമുഖ്യം. ഇതിനാൽ ആത്മാർത്ഥതയോടെ പണിയെടുക്കുന്ന ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ പോലും നിരാശയുടെ നീർച്ചുഴിയിൽ പെടുന്നു. പലരും മെച്ചപ്പെട്ട മേച്ചിൽ സ്ഥലങ്ങൾ തേടി, വിദേശരാജ്യങ്ങളിലേക്ക് പോകുന്നു.

കഴിഞ്ഞ 47 വർഷങ്ങളായി നമ്മുടെ സമൂഹത്തിലുണ്ടായിട്ടുള്ള ജീർണ്ണതകൾ ശാസ്ത്രജ്ഞ സമൂഹത്തേയും ബാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരിൽ ഒരു വിഭാഗം അധികാരമോഹികളും, ഭൗതിക സുഖങ്ങൾ

തേടിപോകുന്നവരും ആയി തീർന്നിട്ടുണ്ട്. പ്രത്യേകിച്ച് ഗുണഫലങ്ങളൊന്നും ഉണ്ടാകാത്ത സെമിനാറുകളിലും, സമ്മേളനങ്ങളിലും, പാർട്ടികളിലും പങ്കെടുക്കുവാനാണ് അവർ കൂടുതൽ സമയം ചെലവഴിക്കുന്നത് എന്ന നില വന്നിരിക്കുന്നു. ഇന്ത്യൻ സയൻസ് കോൺഗ്രസ്സ് ഒരു വലിയ മേളയായി അവസാനിക്കുകയാണ് പതിവ്. വളരെ നന്നായി പ്രവർത്തിക്കുന്നുവെന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന ബഹിരാകാശ ഗവേഷണരംഗത്തുപോലും നമുക്ക് പരാജയങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. 8 വിക്ഷേപണ പരിഗ്രമങ്ങളിൽ മൂന്നെണ്ണം മാത്രമാണ് പൂർണ്ണമായി വിജയിച്ചത്. ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ സേവന-വേതന വ്യവസ്ഥകൾ ആകർഷകമല്ലായെന്നും പരാതിയുണ്ട്. തങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്ന ജീവിത നിലവാരം നിലനിർത്താൻ “മറ്റുവഴികൾ” അന്വേഷിക്കാൻ ചിലരെങ്കിലും തയ്യാറാവുന്നു. ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ ഇടയിൽ തന്നെ ‘ശാസ്ത്രീയമനോഭാവവും’ കാഴ്ചപ്പാടും ഇല്ലാത്ത ഒരവസ്ഥയും നിലവിലുണ്ട്. രാഷ്ട്രീയരംഗത്തും ഭരണരംഗത്തുമുള്ള തലതൊട്ടപ്പന്മാരെ പ്രീതിപ്പെടുത്തുവാനാണ് അവരിൽ പലർക്കും താല്പര്യം. അതുകൊണ്ട് ‘ശാസ്ത്രവിരൂദ്ധ’ നിലപാടാണ് അവർ പലപ്പോഴും സ്വീകരിക്കാൻ. വ്യക്തിപൂജ, മുഖസ്തുതി, വ്യാജസ്തുതി ഇവയെല്ലാം ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരിലും വളർന്നുവരികയാണ്. ശാസ്ത്രീയ മാനദണ്ഡങ്ങളും ബൗദ്ധികസത്യസന്ധതയും ഇല്ലാതായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അവാർഡുകളും ബഹുമതികളും നേടിയെടുക്കുവാനുള്ള പരക്കംപാച്ചിലും സർവ്വസാധാരണമായി തീർന്നിട്ടുണ്ട്. ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങളിലും യൂണിവേഴ്സിറ്റികളിലും ഉന്നതപദങ്ങൾ അലങ്കരിക്കുന്നവർ തമ്മിലുള്ള ചേരിപ്പോരും കൃത്രികാത്മവെട്ടും കുറച്ചൊന്നുമല്ല നമ്മുടെ ശാസ്ത്രസാങ്കേതികരംഗത്തെ നശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. സർക്കാരിന്റെ നയങ്ങളും, ഒരു വീദഗാം ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ അനാശാസ്യ പ്രവർത്തനങ്ങളും ഇനപ്രതിനിധികളുടെ താല്പര്യമില്ലായ്മയും ഇക്കാര്യങ്ങളിൽ സാമാന്യ ഇനത്തിനുള്ള അജ്ഞതയും ഒക്കെയാണ് ഇപ്പോൾ നമ്മുടെ രാജ്യത്ത് കോളിളക്കം സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്ന ബഹിരാകാശ ഗവേഷണകേന്ദ്രത്തെ ചുറ്റിപ്പറ്റിയുള്ള ചാരപ്രവർത്തനങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലം.

ISRO യിൽ സംഭവിച്ചതെന്ത്?

പണം - മദ്യം - മദിരാക്ഷി തുടങ്ങി ഒരു സ്പൈരിറ്റുൾ സിനിമയിലെ എല്ലാ ഘട്ടക്കങ്ങളും നമ്മുടെ ബഹിരാകാശഗവേഷണ സ്ഥാപനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചാരപ്രവർത്തനത്തിൽ ഉണ്ട്. തിരുവനന്തപുരത്തെ

ബഹിരാകാശഗവേഷണ സ്ഥാപനത്തെ ചുറ്റിപ്പറ്റി ഒരു ചാരസംഘം കൂറുന്നത് കഴിഞ്ഞ രണ്ട് വർഷങ്ങളിലായി പ്രവർത്തിച്ചുവന്നിരുന്നു. എന്നാൽ വളരെ കാര്യക്ഷമമെന്ന് കരുതപ്പെടുന്ന സെൻട്രൽ ബ്യൂറോ ഓഫ് ഇൻവെസ്റ്റിഗേഷൻ (സിബി.ഐ)ന്റെ പ്രവർത്തക ശൃംഖലയ്ക്കും, റിസർച്ച് ആൻഡ് അനാലിസ് വിഷിനും (റോ) ഈ സംഭവത്തെ പറ്റിയാതെ വിവരവും ലഭിച്ചിട്ടില്ല. മറിയം റഷീദ എന്ന മാലിദ്വീപ് സ്വദേശി, വിസാകാലാവധിക്കു ശേഷവും ഇവിടെ താമസിച്ചതുകൊണ്ടുമാത്രമാണ് ചാരപ്പണിയുടെ ചുരുൾ നിവർന്നത്. ദക്ഷിണേന്ത്യയിലെ ബഹിരാകാശഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി അവർ ബന്ധപ്പെട്ടു തുടങ്ങിയിട്ട് വർഷങ്ങളായതെ. ISRO യിലെ ഒരു ശാസ്ത്രജ്ഞനുമായി ബന്ധപ്പെടാൻ ഒരു മാലിദ്വീപ് യുവതി ശ്രമിക്കുന്നുവെന്ന് ഫോണിലൂടെ ഒരു അജ്ഞാതസ്ത്രീ പോലീസിനെ അറിയിക്കുകയും ചെയ്തു. ഒക്ടോബർ 20 ന് ആണ് മറിയം റഷീദയെ പോലീസ് അറസ്റ്റ് ചെയ്തത്. പിന്നീട് ഈ കേസ്സുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഫൗസിയ ഹസ്സൻ എന്ന മറ്റൊരു മാലിദ്വീപ് വനിതയേയും അറസ്റ്റ് ചെയ്യുകയുണ്ടായി. ഫൗസിയ ഹസ്സന്റെ വീട്ടിൽ മറിയം റഷീദ കൂടെകൂടെ പോകാറുണ്ടായിരുന്നു. ISRO യിലെ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുമായി ബന്ധപ്പെടുന്നുണ്ടെന്ന സംശയത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മറിയം റഷീദയേയും ഫൗസിയ ഹസ്സനേയും പോലീസ് ചോദ്യം ചെയ്തു. പിന്നീട് ഈ കേസ് ക്രൈംബ്രാഞ്ച് ഡയ്യൂട്ടി ഇൻസ്പെക്ടർ ജനറൽ ഓഫ് പോലീസ് ശ്രീ.സി.ബി.മാത്യുവിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള പ്രത്യേക അന്വേഷണ വിഭാഗത്തിന് കൈമാറി. കൂടുതൽ ആളുകളെ അറസ്റ്റ് ചെയ്യുകയും, സംഭവം കൂടുതൽ കൂടുതൽ സങ്കീർണ്ണതയിലേക്കും ആശങ്കയിലേക്കും നീങ്ങുകയും ചെയ്തതോടെ കേസ് സെൻട്രൽ ബ്യൂറോ ഓഫ് ഇൻവെസ്റ്റിഗേഷൻ (സിബി.ഐ) ഏറ്റെടുത്തു.

തിരുവനന്തപുരത്തിന് സമീപമുള്ള വലിയമലയിലെ Liquid Propulsion Systems Centre (LPSC) ൽ Cryofabrication and protofabrication and technology Department ന്റെ തലവനായ ഡോ. ഡി.ശശികുമാരും മറിയം റഷീദയും തമ്മിൽ അവിഹിതബന്ധങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്ന് പ്രാഥമികാന്വേഷണങ്ങൾ തെളിയിച്ചു. എന്നാൽ ചാരപ്രവർത്തനത്തിന്റെ യഥാർത്ഥത്തിലുള്ള സൂത്രധാരി ഫൗസിയ ഹസ്സനാണെന്ന് സി.ബി.ഐ മനസ്സിലാക്കി. റഷീദയെ അവർ കുരുവാക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. ഡി. ശശികുമാരനെ അറസ്റ്റ് ചെയ്ത് കസ്റ്റഡിയിൽ എടുത്തു. മാലി വനിതകളെ ചോദ്യം ചെയ്തതിൽ നിന്ന് കിട്ടിയ വിവരങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ബാംഗ്ലൂരിൽ

സ്ഥിരതാമസമാക്കിയ ചന്ദ്രശേഖരൻ എന്ന ബിസിനസ്സുകാരനേയും കസ്റ്റഡിയിൽ എടുത്തു. ഇയാൾ രാഷ്ട്ര സ്പേസ് എഞ്ചിനീയറായ ഗുളാബ്കോസ്മോസ്റ്റിന്റെ ഇന്ത്യൻ എഞ്ചിനീയറായിരുന്നു. പിന്നീടാണ് ശശികുമാരിന്റെ ഏറ്റവും അടുത്തയാളും Liquid Propulsion System Centre ന്റെ ഡയ്യൂട്ടി ഡയറക്ടറും ആയ ഡോ.എസ്. നമ്പിനാരായണനെ അറസ്റ്റ് ചെയ്തത്. Liquid Propulsion System എന്ന സാങ്കേതികവിദ്യയിൽ അന്താരാഷ്ട്രരാഗത്ത് തന്നെ അറിയപ്പെടുന്ന ഒരു പ്രമുഖ ശാസ്ത്രജ്ഞനാണ് ഡോ.നമ്പി നാരായണൻ. വളരെ തന്ത്രപ്രധാനമായ പല ചുമതലകളും ഏറ്റെടുത്തിട്ടുള്ളയാളാണ് ഡോ. നമ്പിനാരായണൻ. GSLV യുടെ Ps2, Ps4 എന്നീ പദ്ധതികളുടെ Cryosubstance and Storage System എന്ന വിഭാഗത്തിന്റെ ഡയ്യൂട്ടി ഫോളക്സ് ഡയറക്ടറായിരുന്നു ഇദ്ദേഹം. ISRO യുടെ PSLV, GSLV എന്നീ ഫോളക്സുകളുമായും കെയോജനിക് റോക്കറ്റ് ഫോളക്സുകളുമായും ബന്ധപ്പെട്ട് പ്രവർത്തിച്ചുവരികയായിരുന്നു. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ അറസ്റ്റു കാരണം ഭൂസ്ഥിര ഉപഗ്രഹവിക്ഷേപണത്തിന് കാലതാമസം വരാൻ സാധ്യതകളുണ്ട്. പെൻഷൻപറ്റി പിരിയാൻ ഒരു വർഷം മാത്രം നീല്ക്കേ, ഡോ. എസ്. നമ്പിനാരായണൻ, ഈ വർഷം തന്നെ സ്വയം പിരിയുവാൻ അനുവാദം നൽകണമെന്ന് ഈയുടെ ISRO യോട് അപേക്ഷിച്ചിരുന്നു. ISRO ആ അപേക്ഷ നിരസിച്ചപ്പോൾ നമ്പിനാരായണൻ തന്റെ രാജിക്കത്ത്, ISRO യുടെ പുതിയ ചെയർമാനായ ഡോ. കസ്തുരി രംഗൻ നല്കി. 1994 മാർച്ച് 31-ാം തീയതിയാണ് ഫൊഫ. യു.ആർ. റാവുവിൽ നിന്ന് ചെയർമാൻ സ്ഥാനം ഡോ. കസ്തുരി രംഗൻ സ്വീകരിച്ചത്. ഡോ. നമ്പി നാരായണന്റെ രാജിക്കത്ത് കിട്ടിയപ്പോൾ ഡോ. കസ്തുരിരംഗൻ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞുവത്രെ. “അന്വേഷണം തുടങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു. നിങ്ങൾക്ക് പോകാൻ ഒരു സ്ഥലമേ ഉള്ളൂ - ജെയിൽ” ഏതാണ്ട് ഒരു ഡസനോളം ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ ഇപ്പോൾ സൂക്ഷ്മനിരീക്ഷണത്തിലാണ്. ആരെങ്കിലും കള്ളക്കളി കാണിക്കാൻ ശ്രമിച്ചാൽ, അവരെല്ലാം തടവറയിലാകുമെന്ന് ISRO ചെയർമാൻ താക്കീതും നല്കിയിട്ടുണ്ട്. ചന്ദ്രശേഖരന്റെ അടുത്ത സുഹൃത്തും ബാൾട്ടൂരിലെ ഒരു ബിസിനസ്സുകാരനുമായ സുധീർകുമാർ ശർമയേയും ഡിസംബർ ഒന്നാം തീയതി പോലീസ് കസ്റ്റഡിയിൽ എടുത്തു. ഇത്തരത്തിൽ ചാരപ്രവർത്തനത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടവെന്ന് സംശയിക്കപ്പെടുന്ന ആറ് പേർ പോലീസ് വലയത്തിനുള്ളിലായി. ബാൾട്ടൂരിൽ നല്ല നിലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു സ്റ്റീൽ റോളിംഗ് മില്ലിന്റെ ഉടമസ്ഥനാണ് സുധീർകുമാർ ശർമ്മ. ചന്ദ്രശേഖരനുമായി 12 വർഷത്തെ ബന്ധമുണ്ട്. റോക്കറ്റ് വ്യൂഹങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി ISRO യ്ക്ക് ശർമ്മ

യുടെ സ്റ്റിൽ റോളിംഗ് മില്ലിൽ നിർമ്മിച്ച പ്രത്യേകതരം ഉറുക്ക് നൽകുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. സൂധീർകുമാർ ശർമ്മയുടെ ഒത്താശയോടെയാണ് ചന്ദ്രശേഖരൻ ISRO യിലെ ഉന്നതന്മാരുമായി ബന്ധം ഉണ്ടാക്കാൻ കഴിഞ്ഞത്. ഇതുകൂടാതെ പ്രതിരോധ ഗവേഷണസ്ഥാപനത്തിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുമായും, ഉന്നത പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുമായും നല്ലബന്ധം ഉണ്ടാക്കിയെടുക്കുവാൻ ചന്ദ്രശേഖരൻ കഴിഞ്ഞു. നമ്പി നാരായണനും സൂധീർകുമാർശർമ്മയും അസ്റ്റിലായതോടെ, ചാരക്കേസിലെ പ്രധാന കുറ്റവാളികളെ പിടികൂടാൻ കഴിഞ്ഞുവെന്നാണ് അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ വിശ്വസിക്കുന്നത്. എന്നാൽ, ഇവർ ചോർത്തിക്കൊടുത്ത വിവരങ്ങളുടെ വ്യാപ്തിയെപ്പറ്റിയും സ്വഭാവത്തെപ്പറ്റിയും എന്തെങ്കിലും വെളിപ്പെടുത്താൻ അന്വേഷണ ഏജൻസിയ്ക്കായിട്ടില്ല. ശരിയായ വസ്തുതകൾ ലഭിക്കാത്തതിനാൽ മാധ്യമങ്ങൾ വൻതോതിൽ ഊഹാപോഹങ്ങൾ വിളമ്പിത്തുടങ്ങി. മാലി വനിതകളെയും ഷാകിസ്ഥാൻ ഇൻറലിജൻസ് ഏജൻസിയേയും ബന്ധിപ്പിച്ച് ഭ്രമജനകങ്ങളായ പല കഥകളും പത്രങ്ങളിൽ വരികയുണ്ടായി. ഇവർക്ക് KGB യുമായും C.I.A. യുമായും ബന്ധമുണ്ടെന്നും റിപ്പോർട്ടുകൾ വന്നു. ദക്ഷിണേന്ത്യയിലെ പ്രധാനപ്പെട്ട ബഹിരാകാശ ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങളെയും, ആണവഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങളെയും അട്ടിമറിക്കാൻ ഗൂഢശ്രമങ്ങൾ നടക്കുന്നതായും കിംവദന്തികൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. നിർണ്ണായകങ്ങളായ ചില വിവരങ്ങൾ വലിയമലയിൽ നിന്ന് ചോർത്തിക്കൊടുത്തതോ, ചോർത്തിയെടുക്കുവാൻ സഹായം നൽകിയതോ ഡോ.നമ്പിനാരായണനാണെന്ന് കസ്റ്റഡിയിൽ എടുത്ത മാലി വനിതകളെ സൂക്ഷ്മമായി ചോദ്യം ചെയ്തപ്പോൾ അവർ അന്വേഷണ ഏജൻസി യോട് പറഞ്ഞുവെന്നും റിപ്പോർട്ടുകൾ വന്നു.

മിസൈൽ സാങ്കേതികവിദ്യ സംബന്ധിച്ച വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ കൂടാതെ VLF (Very Low Frequency) സാങ്കേതിക വിദ്യയും ചോർന്നുപോയിട്ടുണ്ടോയെന്ന് സംശയിക്കപ്പെടുന്നു. ഇന്ത്യൻ ബഹിരാകാശഗവേഷണത്തിൽ നിന്നും ഉരുത്തിരിഞ്ഞുവന്ന ഒരു സാങ്കേതികവിദ്യയാണ് V.L.F. അന്തർവാഹിനികൾക്കുള്ള വാർത്താവിനിമയത്തിന് ഉപയോഗിക്കുന്ന വളരെ ഫലപ്രദമായ ഒരു സാങ്കേതികവിദ്യയാണിത്. ഇതിൽ വളരെ താഴ്ന്ന ആവൃത്തിയിലുള്ള ശബ്ദതരംഗങ്ങളാണ് വാർത്താവിനിമയത്തിന് ഉപയോഗിക്കുന്നത്. ഇലോപരിതലത്തിൽ വരാതെയും, ഉപരിതലത്തിലേക്ക് ഒരു ആന്റിനപോലും ഉയർത്തിവെക്കാതെയും, അന്തർവാഹിനികൾക്ക് വാർത്തകൾ സ്വീകരിക്കുവാൻ പറ്റിയതരത്തിൽ, വികസിപ്പിച്ചെടുത്ത ഈ സാങ്കേതികവിദ്യ നൂറ് ശതമാനം വിശ്വസനീയമായിരുന്നു. വലിയ മലയിലെ

Liquid Propulsion Systems Centre ലെ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരാണ് ഈ സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ ഉപജ്ഞാതാക്കൾ. ഈ സാങ്കേതിക വിദ്യ വിദേശികളുടെ കയ്യിൽപ്പെട്ടുവെന്ന് ന്യായമായും സംശയിക്കപ്പെടുന്നു. ഈ ചാരപ്പണിക്ക് എല്ലാ ഒത്താശകളും ചെയ്തുകൊടുത്തത് കേരള പോലീസിലെ ഐ.ജി.യായ രമൺ ശ്രീ വാസ്തവയാണെന്ന് സംശയിച്ച് അദ്ദേഹത്തെയും പോലീസ് ചോദ്യം ചെയ്യുകയുണ്ടായി. കൂടാതെ മറ്റൊരു ഐ.ജി.യായ പി.ആർ.ചന്ദനും ഇതിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോയെന്ന് സംശയമുണ്ട്. ശശികുമാരന്റെ സഹപാഠിയായിരുന്നുവത്രെ പി.ആർ. ചന്ദൻ. ഫൗസിയ ഹസ്സന്റെ മകൾക്ക് ബാംഗ്ലൂരിലെ ഒരു സ്കൂളിൽ പ്രവേശനം കിട്ടാൻ വേണ്ട സഹായങ്ങൾ ചെയ്തത് പി.ആർ. ചന്ദനാണ്.

റഷ്യൻ സ്പേസ് ഏജൻസിയായ ഗ്ലാവ്കോസ്മോസ്സിന്റെ തിരുവനന്തപുരം ആഫീസ്സിൽ വെച്ചാണ് ഡോ. ശശികുമാരൻ ബാംഗ്ലൂരിലെ ചന്ദ്രശേഖരനെ സന്ദർശിക്കുന്നതും റഹസ്യ വിവരങ്ങൾ കൈമാറുന്നതും. ഈ റഹസ്യ വിവരങ്ങൾ പാകിസ്ഥാനിലേക്കും റഷ്യയിലേക്കും അമേരിക്കയിലേക്കും പോയിട്ടുണ്ടെന്ന് സംശയിക്കപ്പെടുന്നു. ഏതായാലും വിവരങ്ങൾ ആർക്കാണ് പ്രയോജനപ്പെടുകയെന്നത് വിശകലനം ചെയ്യേണ്ടി ഇരിക്കുന്നു.

ISRO യും ഗ്ലാവ്കോസ്മോസും തമ്മിലുള്ള കരാർ ലംഘിച്ച് ഇന്ത്യക്ക് ക്രയോജനിക സാങ്കേതികവിദ്യ നിഷേധിച്ചതിനെ തുടർന്ന് സ്വയം ക്രയോജനിക സാങ്കേതിക വിദ്യ വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുവാൻ വീണ്ടും ഇന്ത്യ ശ്രമം തുടങ്ങി. ഗ്ലാവ്കോസ്മോസ്സിന്റെ തിരുവനന്തപുരം പ്രതിനിധി ഡോ. മറോസോവ് എന്ന ശാസ്ത്രജ്ഞനാണ്. ഇദ്ദേഹം താമസിച്ചിരുന്ന ബംഗ്ലാവിൽ വെച്ചായിരുന്നു ചന്ദ്രശേഖരൻ ശശികുമാറിനെ കണ്ടിരുന്നത്. ഇവിടെ വെച്ചുതന്നെയാകാം ഔദ്യോഗിക റഹസ്യങ്ങൾ കൈമാറിയതും. ഒക്ടോബറിൽ ചാരവൃത്തി സംബന്ധിച്ച ആദ്യത്തെ അറസ്റ്റ് നടന്നതോടെ ഈ റഷ്യൻ ശാസ്ത്രജ്ഞൻ നാട്ടിലേക്ക് മടങ്ങി.

ചന്ദ്രശേഖരൻ ബാംഗ്ലൂർ ആസ്ഥാനമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന വിജയ ഇൻഡസ്ട്രിയൽ കൺസൾട്ടന്റ്സ് എന്ന സ്ഥാപനത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥനാകുന്നു. ബാംഗ്ലൂരിലേയും തിരുവനന്തപുരത്തേയും ബഹിരാകാശകേന്ദ്രങ്ങൾ സന്ദർശിക്കുന്ന റഷ്യൻ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരും മായും എഞ്ചിനീയർമാരുമായും ചന്ദ്രശേഖരൻ അടുത്തബന്ധം പുലർത്തിയിരുന്നു. അവരുടെ താമസത്തിനുവേണ്ട സൗകര്യങ്ങൾ അന്വേഷിക്കുന്നതിലും ചന്ദ്രശേഖരൻ വളരെയേറെ താല്പര്യം കാണിച്ചിരുന്നു.

വലിയമലയിലെ ലിക്വിഡ് പ്രൊപ്പൽഷൻ സിസ്റ്റം സെന്റർ ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടറായ ശശികുമാരനും മാലി സർക്കാരിന്റെ സെക്യൂരിറ്റി വിഭാഗത്തിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥയായ മറിയം റഷീദയും തമ്മിൽ ബന്ധപ്പെട്ടത് ചന്ദ്രശേഖരനിലൂടെ ആയിരുന്നു. കൂടാതെ മരോസോവും ഫൗസിയ ഹസ്സനും റഷീദയും, ശശികുമാരും അമ്പലമുക്കിലുള്ള ഗ്ലാവ്കോസ്മോസ് ഓഫീസിൽ ഒത്തുകൂടിയിട്ടുണ്ട്. ഈ ഒത്തുചേരൽ സംഘടിപ്പിച്ചതും ചന്ദ്രശേഖരനായിരുന്നു. ഡൽഹിയിലെ മലയാളി പത്രപ്രവർത്തകരുമായി ചന്ദ്രശേഖരൻ നല്ല ബന്ധമാണ് ഉണ്ടായിരുന്നത്. തന്റെ ഓരോ മോസ്ക്കോ യാത്ര കഴിഞ്ഞുവരുമ്പോഴും ഈ പത്രപ്രവർത്തകരെ അവരുടെ ഓഫീസിലോ, അല്ലെങ്കിൽ സ്വകാര്യമായോ കാണാൻ ചന്ദ്രശേഖരൻ പ്രത്യേകം ശ്രമിച്ചിരുന്നു. ക്രയോളനിക എഞ്ചിൻ സംബന്ധിച്ച രേഖകളും വിവരങ്ങളും ചിത്രങ്ങളും താൻ റഷ്യയിൽ നിന്നും ചോർത്തിയെടുത്ത് ISRO യ്ക്ക് നൽകിയിട്ടുണ്ടെന്ന് ചന്ദ്രശേഖരൻ പത്രപ്രതിനിധികളോട് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

ബഹിരാകാശഗവേഷണത്തിനായുള്ള ഉപകരണങ്ങളും വ്യൂഹങ്ങളും (Systems) സംബന്ധിച്ച ഇന്ത്യ-റഷ്യ ഇടപാടിൽ ഇടനിലക്കാരനായിരുന്നുവത്രെ ചന്ദ്രശേഖരൻ. ഒരു മുൻ വിദേശകാര്യ സെക്രട്ടറിയുടെ അടുത്ത ബന്ധുവായ ചന്ദ്രശേഖരൻ, റഷ്യയുമായുള്ള തന്റെ ബന്ധം ഉപയോഗപ്പെടുത്തി, ബഹിരാകാശ ഉപകരണ ഇടപാടിൽ ഇന്ത്യയുടെ ഭൗദ്യോഗിക ഏജൻറായി ഉയർന്നു. ഭൗദ്യോഗിക ഏജൻറായിത്തീർന്നാൽ ഇന്ത്യയിലേയും റഷ്യയിലേയും ബഹിരാകാശ ഗവേഷണ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ പ്രവേശിക്കാൻ ഇയാൾക്ക് എളുപ്പമായിരുന്നു. രണ്ടിടത്തെയും സാമ്പത്തികതയ്ക്കും സാങ്കേതിക വിദഗ്ദ്ധരും ഉന്നത ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും ചന്ദ്രശേഖരന്റെ ഈ സുഹൃത്തുക്കളായി തീർന്നു. ചന്ദ്രശേഖരൻ യു.എസ്സ്.എ.യുമായും വ്യാപാരബന്ധങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. കൂടാതെ മറ്റു പല രാജ്യങ്ങളുമായും ഇയാൾ ബന്ധപ്പെട്ടിരുന്നു.

ഭൗദ്യോഗികമായി റഷ്യ, ക്രയോളനിക എഞ്ചിൻ കരാറിൽ നിന്നു പിൻവലിഞ്ഞെങ്കിലും രഹസ്യമായി ഈ സാങ്കേതിക വിദ്യ കൈമാറാൻ അവർ സമ്മതിച്ചിരുന്നു പോലും! ഈ അനൗദ്യോഗിക കൈമാറ്റം ചന്ദ്രശേഖരനിലൂടെ ആയിരുന്നു നടന്നത് എന്നും പറയപ്പെടുന്നു. അയാൾ അവകാശപ്പെടുന്നതുപോലെ റഷ്യയിൽ നിന്ന് കിട്ടിയ വിവരങ്ങൾ ISROക്ക് നൽകിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അയാളൊരു ഇന്ത്യൻ ഏജൻറാണ്. ഇവിടുన్నുള്ള വിവരങ്ങൾ മറ്റ് രാജ്യങ്ങളിലേക്ക് കൊടുത്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അയാളൊരു ഡബിൾ ഏജൻറാണ്. ഇന്ത്യക്ക് വേണ്ടി റഷ്യയിലും, ബഹുരാജ്യ ചാരശൃംഖലക്കുവേണ്ടി ബാംഗ്ലൂരിലും തിരു

വനന്തപുരത്തും പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഡബിൾ ഏജൻറ് കൊച്ചിൻ നേവൽ കമാണ്ടിലെ ക്രയോളനിക സിസ്റ്റംസ് സെന്ററിൽ ഇന്ത്യൻ മിസൈൽ വ്യൂഹങ്ങൾക്കുവേണ്ടി വികസിപ്പിച്ചെടുത്ത ചില സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ ഇപ്പോൾ സി.ഐ.എ.ക്ക് കൈമാറിയെന്നും റിപ്പോർട്ടുകൾ ഉണ്ട്.

ബഹിരാകാശ സാങ്കേതിക വിദ്യയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട അനേകം വ്യൂഹങ്ങളും, ഉപവ്യൂഹങ്ങളും ഫലകങ്ങളും ഉണ്ട്. ഇവയെല്ലാം ചേർന്നാൽ ആയിരത്തിലധികം വരും. ഒരു ഡസനിലധികം വരുന്ന വിവിധ ഫലകങ്ങളിലാണ് ഇവയെല്ലാം തമ്മിൽ ഉള്ള ഉദ്ഗ്രഥനം നടക്കുക. എല്ലാ വ്യൂഹങ്ങളെപ്പറ്റിയും അറിവുള്ളവർ നാലോ അഞ്ചോ പേർ മാത്രമേ ഉണ്ടാകുകയുള്ളൂ. ഇവർ അങ്ങേയറ്റം മികവ് ഉള്ളവരും, വിശ്വസിക്കാവുന്നവരും ആയിരിക്കണം. ഇവരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വളരെയേറെ നിർണ്ണായകമായതിനാൽ അങ്ങേയറ്റം ജാഗ്രതയോടെ നിരീക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്. ഇവരുടെ ഭാഗത്തുനിന്നുണ്ടാകുന്ന ചെറിയ തെറ്റു പോലും വലിയ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാം. ഇന്ത്യയെ സംബന്ധിച്ച് ടത്തോളം, ബഹിരാകാശസാങ്കേതികവിദ്യ നാം സ്വയം വികസിപ്പിച്ചെടുത്തതാണ്. ഇല്ലായ്മയിൽ നിന്നാണ് ഇന്നത്തെ നേട്ടങ്ങളെല്ലാം ഉണ്ടാക്കിയെടുത്തത്. തന്ത്രപ്രധാനമായ സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ വികസിപ്പിച്ചെടുത്ത സംവിധാനങ്ങൾ, ആർക്കെങ്കിലും ചോർത്തിയെടുക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞാൽ അവർക്ക് വളരെയേറെ പണവും സമയവും ലാഭിക്കാം. നമ്മുടെ ബഹിരാകാശ സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ, പാകിസ്ഥാൻ ലഭിച്ചതുകൊണ്ട് വലിയ പ്രയോജനം അവർക്കുണ്ടാകും മെന്ന് തോന്നുന്നില്ല. എന്നാൽ യു.എസ്സ്.എ, ഫ്രാൻസ് തുടങ്ങിയ രാജ്യങ്ങൾക്ക് ലഭിച്ചാൽ, അവർക്ക് അതു ഉപകാരമാകും. നാം ഉപഗ്രഹവിക്ഷേപണ മാർക്കറ്റിൽ പ്രവേശിക്കാതിരിക്കാനുള്ള കരുക്കൾ നീക്കാൻ അവർക്ക് കൂടുതൽ സൗകര്യം ലഭിക്കും. നമ്മുടെ ഗവേഷണത്തിന്റെ പുരോഗതിയെ തടസ്സപ്പെടുത്താനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ കണ്ടുപിടിക്കാൻ കഴിയും. ഇന്ത്യയുമായി സഹകരിക്കാൻ തയ്യാറാകുന്ന രാജ്യങ്ങളെ ഭീഷണിപ്പെടുത്താനും കഴിയും. അതിനാൽ ഇക്കാര്യത്തിൽ നമ്മുടെ പ്രധാനപ്പെട്ട ശത്രു അയൽരാജ്യങ്ങളല്ല, വികസിത രാജ്യങ്ങളാണ്. വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുവാൻ അയൽരാജ്യങ്ങളെ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ടാവും. നമ്പിനാരായണന്റെയും ശശികുമാരന്റെയും പ്രവർത്തനങ്ങളെപ്പറ്റി ഇസ്രോയിൽ തന്നെ ആക്ഷേപങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്ന് തോന്നുന്നു. ഇവർ ചില കേസുകളിൽ പിടിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ യടിസ്ഥാനത്തിൽ ശിക്ഷാനടപടികളും സ്ഥലമാറ്റങ്ങളും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ പിന്നീട് രണ്ട് പേർക്കും പ്രൊമോഷൻ നൽകി വലിയമലയിൽ

തന്നെ അവരോധിച്ചു. ഇതിൽ നിന്ന് അധികാരത്തിന്റെ ഉന്നത സ്ഥാനങ്ങളിൽ ഇവർക്കുള്ള സ്വാധീനം വെളിവാകുന്നു. വളരെ തന്ത്രപ്രധാനമായ സ്ഥാനങ്ങളിലാണ് ഇവർ അവരോധിക്കപ്പെട്ടത്. അവിടെ പ്രവർത്തിക്കാൻ അവർക്ക് പരിപൂർണ്ണ അധികാരവും സാർവ്വത്രികവും നൽകി. ക്രയോണിക് എഞ്ചിൻ നിർമ്മാണത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ വളരെയേറെ മുന്നോട്ടുപോയ നാം എന്തുകൊണ്ട് അത് നിർത്തി, വിദേശരാജ്യങ്ങളെ തേടിപ്പോയി? നമ്മുടെ പരിശ്രമങ്ങൾ പരാജയപ്പെട്ടതുകൊണ്ടാണോ? ISRO ഇതുവരെ ഉത്തരം പറയാത്ത കാര്യമാണിത്. തന്ത്രപ്രധാനമായ സ്ഥാനങ്ങളിൽ ഇരിക്കുന്നവരുടെ ഗുഡ്വോലോചനയുടെ ഫലമാണോ, ക്രയോണിക് ഗവേഷണം നിർത്തിയത്? അന്വേഷിക്കേണ്ട കാര്യമാണ്. ചാരപ്രവർത്തനം കഴിഞ്ഞ രണ്ട് കൊല്ലമായി നടക്കുന്നു. അധികാരികൾ അറിയാത്തതോ, അറിയാത്തതായി നടിച്ചതോ?

ഇന്നത്തെ സാഹചര്യത്തിൽ PSLV D1 ന്റെ പരാജയം സംബന്ധിച്ചും കൂടുതൽ അന്വേഷണം ആവശ്യമാണെന്ന് തോന്നുന്നു. PSLV D1 ന്റെ വിക്ഷേപണത്തിൽ രണ്ടാമത്തെ ഘട്ടത്തിൽ നിന്ന് മൂന്നാമത്തെ ഘട്ടത്തിലേക്കുള്ള മാറ്റത്തിനിടയിലാണ് പ്രശ്നമുണ്ടായത്. മൂന്നാംഘട്ട റോക്കറ്റ് എറിക്കുന്നതോടെ, അതുകൊണ്ട് ലഭിക്കുന്ന കുതിപ്പ് ആരംഭിക്കുമല്ലോ. അതാലഭിക്കുന്നതോടെ രണ്ടാംഘട്ടത്തിന്റെ അവശിഷ്ടഭാഗങ്ങൾ പുറമേക്ക് തള്ളേണ്ടതുണ്ട്. ആ ഭാരം പിന്നീട് വലിച്ചുകൊണ്ടുപോകേണ്ട ആവശ്യമില്ല. ഇങ്ങനെ തള്ളുന്നതിനായി രണ്ടാംഘട്ടത്തിന്റെ ഒടുവിൽ വിപരീത ദിശയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന നാല് ചെറിയ റിട്രോ റോക്കറ്റുകൾ ഉണ്ട്. ഇവയിൽ രണ്ടെണ്ണം പ്രവർത്തിച്ചില്ല. തൻമൂലം റോക്കറ്റിൽ നിന്ന് തള്ളിക്കളയേണ്ട അനാവശ്യ ഭാരം തള്ളിക്കളയാനാവാതെ അവയും വലിച്ചായി പിന്നീടുള്ള പ്രയാണം. മൂന്നും നാലും ഘട്ടങ്ങൾ ശരിയായി പ്രവർത്തിച്ചെങ്കിലും അമിതഭാരം മൂലം റോക്കറ്റിന് ഈ ഘട്ടങ്ങളിൽ കൈവരിക്കേണ്ട വേഗത കൈവരിക്കാനായില്ല. മൂന്നാംഘട്ടത്തിൽ 414 കിലോ മീറ്റർ ഉയരേണ്ട റോക്കറ്റിന് 340 കിലോമീറ്റർ കൊണ്ട് തൃപ്തിപ്പെടേണ്ടിവന്നു. ആകെ 350 കിലോ മീറ്ററോളം പൊങ്ങിയതിനു ശേഷം അത് നമുക്ക് നഷ്ടപ്പെട്ടു. പരാജയം വിശകലനം ചെയ്യാൻ നിയുക്തമായ കമ്മിറ്റി, ഉപകരണങ്ങളുടെ കുറ്റമല്ല, ഉപായങ്ങളിൽ വരുത്തിയ തെറ്റാണ് വിക്ഷേപണം പരാജയപ്പെടാൻ കാരണമെന്ന് വ്യക്തമാക്കി.

("The failure of the PSLVD1 to reach the intended orbit was primarily

due to a software error in the pitch control loop of the on board guidance and control processor, which occurs only when the control command exceeds the specified maximum limiting value. The above pre-set value was exceeded due to disturbance experienced during transition between the second and third stages of the rocket. These disturbances were caused by the programmed gimbal nulling of the second stage 3.7 seven seconds before the ignition of the third stage, leaving disturbances uncorrected and the failure of the two small retro rockets leading to a contact between second and third stages during the separation of the second stage") (റിപ്പോർട്ടിൽ നിന്ന്)

പരാജയം വിശകലനം ചെയ്യാൻ നിയുക്തമായ കമ്മിറ്റി 'അട്ടി മറിയുടെ സാധ്യത പൂർണ്ണമായും തള്ളികളഞ്ഞിട്ടില്ല. ചാരപവർത്തനം സംബന്ധിച്ച വാർത്ത വന്നതോടെ ISRO യിലെ ഒരു സംഘം വിദഗ്ദ്ധർ വീണ്ടും അന്വേഷണം തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. പല ശാസ്ത്ര ജ്ഞന്മാരെയും സാങ്കേതിക വിദഗ്ദ്ധരെയും അവർ ചോദ്യം ചെയ്തു കഴിഞ്ഞു. കൂടുതൽ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ അറിഞ്ഞോ അറിയാതെയോ ചാരപവർത്തനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്ന് അന്വേഷണം നടത്തിയ വിദഗ്ദ്ധ സംഘം കരുതുന്നു. ഇതുവരെ 21 ഉപഗ്രഹ വിക്ഷേപണങ്ങളുടെ ഫ്ലൈറ്റ് ഡേറ്റയും (Flight data) കൺട്രോൾ കോഡുകളും ശരിക്കുമാരെ വിദേശ ഏജൻസികൾക്ക് കൈമാറിയിട്ടുണ്ടെന്ന് സംശയിക്കുന്നു. അസാധാരണ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ അമിതമായ പണം സമ്പാദിച്ചു കൂട്ടിയിട്ടുണ്ടെന്നും മനസ്സിലായിട്ടുണ്ട്. ശരിക്കുമാരും സുഹൃത്തുക്കളും തിരുവനന്തപുരം, തിരുനെൽവേലി, കന്യാകുമാരി എന്നീ മൂന്നു ജില്ലകളിലായി കുറെയേറെ ഭൂസ്വത്തുക്കളും വാങ്ങിയിട്ടുണ്ട്.

"This is longest instance of espionage with in ISRO's sensitive areas"

(തന്ത്രപ്രധാനമായ മേഖലകളിൽ ISRO കുള്ളിൽ നടന്ന ഏറ്റവും കൂടുതൽ കാലപ്പഴക്കമുള്ള ചാരവൃത്തി സംഭവമാണിത്) എന്ന് കേന്ദ്ര ആഭ്യന്തര വകുപ്പിലെ ഒരു ഉയർന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥൻ തന്നെ പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. കേന്ദ്ര ആഭ്യന്തരവകുപ്പ് സെക്രട്ടറി ശ്രീ. കെ.പത്മനാഭൻ, ബഹിരാകാശ വകുപ്പിന്റെ സെക്രട്ടറി കൂടിയാൽ ഡോ.കെ.കസ്തുരിരാംഗനുമായി ഇക്കാര്യം ചർച്ച ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

അത്യന്തം ഗോപ്യമായി വെച്ചിരിക്കുന്ന വിവരങ്ങളൊന്നും പാകിസ്ഥാനിലേക്ക് ചോർന്നുപോയിട്ടില്ലായെന്നാണ്. ബഹിരാകാശവകുപ്പിന്റെ വിശ്വാസം. അമേരിക്ക, ഫ്രാൻസ്, റഷ്യ, ഇപ്പാൻ തുടങ്ങിയ രാജ്യങ്ങൾക്കായിരിക്കും വിവരങ്ങൾ പോയിട്ടുണ്ടാവുക എന്നു തന്നെയാണ് ഉന്നത ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും കരുതുന്നത്. ദ്രാവകനോടക യന്ത്രങ്ങളുടെ ഫാബ്രിക്കേഷൻ സംബന്ധിച്ച ഡിസൈനുകളും, യന്ത്രങ്ങൾ പരിശോധിക്കുന്നതിനും, ഗുണമേന്മ നിർണ്ണയിക്കുന്നതിനും വേണ്ട ചട്ടവട്ടങ്ങൾ തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ പുറത്തുപോയിരിക്കാമെന്ന് ബഹിരാകാശ വകുപ്പുതന്നെ സംശയിക്കുന്നുണ്ട്. ISRO സ്വയം വികസിപ്പിച്ചെടുത്ത VLF (Very Low Frequency) സാങ്കേതിക വിദ്യ ചോർന്നുപോയോ എന്നതാണ് പ്രതിരോധ വകുപ്പ് മന്ത്രിയുടെ ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക ഉപദേഷ്ടാവായ ഡോ.എ.പി.ജെ. അബ്ദുൾ കലാമിനെ പോലുള്ളവരെ അലട്ടുന്ന പ്രശ്നം. തമിഴ്നാട്ടിൽ തിരുനൽവേലിയിൽ INS കട്ടബാമ്മനിലാണ് VLF കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ സ്മിതി ചെയ്യുന്നത്. ISRO യുടെ മഹേന്ദ്രഗിരി സമുച്ചയത്തിന്റെ സമീപത്താണ് INS കട്ടബാമ്മൻ ഇപ്പോൾ പിടിയിലായ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർക്ക് മഹേന്ദ്രഗിരിയിൽ എല്ലാ സാതന്ത്യവും ലഭിച്ചിരുന്നതിനാൽ, അവിടെനിന്നും സാങ്കേതിക രഹസ്യങ്ങൾ ചോർന്നുപോയിട്ടുണ്ടോയെന്ന് സാഭാവികമായും സംശയിക്കാവുന്നതാണ്. ഇന്ത്യൻ മിസൈൽ പദ്ധതിക്കാവശ്യമായ Joule Thompson cryogenic Minicooler എന്ന സങ്കേതം ISRO യും DRDO യും (Defence Research and Development Organization) സംയുക്തമായി വികസിപ്പിച്ചെടുത്തതാണ്, PSLV യിലും മിസൈൽ വാഹനത്തിലും ഇത് പ്രയോജനപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഇതുപോലെ തന്നെയാണ് ഇവിടെ വികസിപ്പിച്ചെടുത്ത Ring Laser Gyroscope ന്റെ കാര്യവും. നാം നിർമ്മിച്ച ഈ ഉപകരണം പാശ്ചാത്യ രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്നതിനേക്കാൾ സാങ്കേതികമായി മെച്ചപ്പെട്ടതും താരതമ്യേന ചെലവ് കുറഞ്ഞതുമാണ് ഇത്തരം തന്ത്രപ്രധാനമായ സാങ്കേതിക വിദ്യ ചോർന്നുപോയാൽ നമുക്ക് വലിയ നഷ്ടങ്ങളുമുണ്ടാകും. ഭാരതം സ്വയം മെനഞ്ഞെടുത്ത ബഹിരാകാശ ടെക്നോളജികളും സേവനങ്ങളും വാണിജ്യവൽക്കരിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി നാം അടുത്തക്കാലത്ത് 'Antrix Corporation' എന്ന പേരിൽ ഒരു വ്യാപാരവിഭാഗം പ്രവർത്തനം ആരംഭിക്കുകയുണ്ടായി. ഡോ. യു.ആർ. റാവു തന്നെയാണ് ഈ സ്ഥാപനത്തിന്റെ ചെയർമാൻ. സാഭാവികമായും, വിദേശ ഉപഭോക്താക്കളെ തങ്ങളിലേക്ക് ആകർഷിക്കുവാൻ വേണ്ടി, നമ്മുടെ ബഹിരാകാശ ഗവേഷണമേഖല കൂടുതൽ തുറന്ന സമീപനം സ്വീകരിക്കുവാൻ നിർബന്ധിതമായിട്ടുണ്ട്. ഈ

തന്നെ സമീപനത്തെ സ്വാർത്ഥതാല്പര്യങ്ങൾക്കായി ചൂഷണം ചെയ്യാൻ ചിലർ ശ്രമിച്ചിട്ടില്ലേയെന്ന് സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ചാരപ്രവർത്തനം സംബന്ധിച്ച കേസ്സുകൾക്ക് തുറന്നവിചാരണ

ISRO യുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഇപ്പോൾ ഉണ്ടായ നിർഭാഗ്യകരമായ സംഭവ വികാസങ്ങൾ, ഇന്ത്യാ ഗവൺമെന്റിനെ വിപ്ലവകരമായ ഒരു മാറ്റത്തിനുവേണ്ടി പ്രേരിപ്പിക്കണമെന്ന് പല പൗരമുഖ്യരും ആവശ്യപ്പെടുന്നു. ചാരപ്രവർത്തനം സംബന്ധിച്ച കേസ്സുകൾ തുറന്ന വിചാരണക്ക് വിധേയമാക്കണം എന്നതാണ്. പൊതുജനങ്ങൾക്കും മാധ്യമങ്ങൾക്കും എല്ലാം അറിയുവാനുള്ള സാഹചര്യം സൃഷ്ടിക്കണം. വികസിതരാജ്യങ്ങളിൽ ഹെസ്യവിചാരണ എന്ന സമ്പ്രദായം ഇല്ലാതായിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ നാട്ടിലും ഈ നടപടി പ്രയോഗത്തിൽ വരുത്തിയാൽ രണ്ട് നേട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാകും. മാധ്യമങ്ങൾ വഴി ഇക്കാര്യങ്ങൾ പുറത്തുവരുമ്പോൾ ചാരശൃംഖലാപ്രവർത്തനരീതികളെപ്പറ്റി ജനങ്ങൾ ബോധവന്മാരാകും. അമിതാവേശക്കാരായ അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരാൽ നിരപരാധികൾ ശിക്ഷിക്കപ്പെടാതിരിക്കാനും, അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ സഹായത്തോടെ അപരാധികൾ രക്ഷപ്പെടാതിരിക്കാനും തുറന്ന വിചാരണ സഹായിക്കും.

പിടിയിലാകുന്ന 'ചാരന്മാരെ'പ്പറ്റി വിശദാംശങ്ങൾ അറിയാൻ ഇന്ന് ജനങ്ങൾക്ക് സാധിക്കുന്നില്ല. പ്രസ്സ് കോൺഫറൻസ് വഴി പോലീസ് ഇവരുടെ അറസ്റ്റ് പരസ്യമാക്കുന്നു. അതിനുശേഷം നടക്കുന്നതെല്ലാം ഗോപ്യം. ഇത് അനേകം കിംവദന്തികൾ പ്രചരിപ്പിക്കാൻ അവസരം നൽകുന്നു. പ്രതികൾ രക്ഷപ്പെടാൻ കൂടുതൽ പഴുതുകൾ ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്യുന്നു. കഴിഞ്ഞ സെപ്തംബർ മാസത്തിൽ ഡൽഹി പോലീസ് ഇഹനാരജാഹിദ് എന്ന 26 വയസ്സുള്ള യുവതിയെ അറസ്റ്റ് ചെയ്യുകയുണ്ടായി. ഇന്ത്യയുടെ പ്രതിരോധ രഹസ്യങ്ങൾ അവരും അവരുടെ പുരുഷസഹചാരിയും ചേർന്ന് പാകിസ്താൻ ഹൈകമ്മീഷൻ കൈമാറി എന്നതാണ് അവരുടെ പേരിൽ ആരോപിക്കപ്പെട്ട കുറ്റം. നേരത്തെ, മാർച്ച് മാസത്തിൽ ISI ക്കുവേണ്ടി പണിയെടുക്കുന്നവരാണെന്ന് വിശേഷ

ഷിപ്പിച്ച് രണ്ടു പാകിസ്ഥാനി എഞ്ജനുകളെയും ഡൽഹി പോലീസ് അറസ്റ്റ് ചെയ്യുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഈ കേസുകളിൽപ്പെട്ടവർ ആരാണെന്നോ, അവർ കൈമാറിയ റഹസ്യങ്ങളുടെ സ്വഭാവമോ വെളിപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായിട്ടില്ല. ഇതിനു വിപരീതമാണ് വികസിത രാജ്യങ്ങളിലെ സ്മിതി. ആൾഡ്രിച്ച് എംസ് (Aldrich Ames) എന്ന ഒരു CIA എഞ്ജൻ തന്റെ ഭാര്യയായ റോസാറിയുമായി ചേർന്ന് റഷ്യക്കുവേണ്ടി ചാരപ്പണി ചെയ്തു. ഇയാളെ സംബന്ധിച്ച എല്ലാ വിവരങ്ങളും അയാൾ ചെയ്ത ചാരവൃത്തിയുടെ സ്വഭാവവും, കോടതി നടപടികളുമെല്ലാം ടി.വി, റേഡിയോ, പത്രങ്ങൾ മുഖേന പരസ്യമാക്കുകയുണ്ടായി. ഇക്കാര്യങ്ങളിൽ തുറന്ന സമീപനം സ്വീകരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് രാജ്യത്തിന് ഗുണമേ ഉണ്ടാവുകയുള്ളൂ. പ്രതിരോധ വകുപ്പ്, ആണവവകുപ്പ്, ബഹിരാകാശഗവേഷണവകുപ്പ് തുടങ്ങിയവയിൽ നിന്നെല്ലാം യോഗ്യതയുള്ള അനേകം പേരെ പോലീസ് വെരിഫിക്കേഷൻ റിപ്പോർട്ടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പിരിച്ചുവിട്ടിട്ടുണ്ട്. അവർ ചെയ്ത കുറ്റം എന്താണെന്നും ഏത് തരത്തിലാണ് അവർ രാജ്യത്തിന് അപകടകരമായി തീരുന്നതെന്നും ഇനം അറിയണ്ടേ?

ഇന്ത്യയിൽ ചാരവൃത്തി സംബന്ധിച്ച കേസ്സുകൾ കൈകാര്യം ചെയ്തറിതി ഒരിക്കലും തൃപ്തികരമായിരുന്നില്ല. പലപ്പോഴും നിരപരാധികളെ കേസ്സിൽ കുടുക്കിയ സംഭവങ്ങളും അപരാധികൾ രക്ഷപ്പെട്ട സംഭവങ്ങളും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. വളരെ പ്രമാദമായ ഒരു കേസ്സായിരുന്നു. ബുസ്ഥിക്കോട്ട സുബ്ബറാവുവിന്റേത്. 1988 മേയ് മാസത്തിൽ, ഔദ്യോഗിക റഹസ്യനിയമത്തിന്റെ കീഴിൽ ഇദ്ദേഹത്തെ ബോംബെ പോലീസ് അറസ്റ്റ് ചെയ്തു. അയാൾ ചെയ്ത കുറ്റം എന്താണെന്ന് പരസ്യപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായില്ല. ചാരപ്പണി കുറ്റത്തിന് സുബ്ബറാവുവിനെ അറസ്റ്റുചെയ്തു എന്ന് മാത്രമാണ് പത്രക്കാർക്ക് നൽകിയ വിവരം. റഹസ്യസ്വഭാവമുള്ള പല നാവിക പദ്ധതികളിലും പണിയെടുത്തിരുന്നതിനാൽ, റാവു വിലപ്പെട്ട റഹസ്യങ്ങൾ വിദേശരാജ്യങ്ങൾക്ക് കൈമാറിയിട്ടുണ്ടാവുമെന്ന് മാധ്യമങ്ങൾ സംശയിച്ചു. പക്ഷെ, ആ സംശയങ്ങളെല്ലാം തെറ്റായിരുന്നു. റഹസ്യവിചാരണ മൂന്നുവർഷം നീണ്ടുനിന്നു. 1991 ഏപ്രിൽ മാസത്തിൽ സുബ്ബറാവു നിരപരാധിയാണെന്ന് ബോംബെ സെഷൻസ് കോടതി വിധിച്ചു. ഗവൺമെന്റ് ഹൈക്കോടതിയിൽ അപ്പീൽ നൽകിയെങ്കിലും, അവിടേയും റാവുവിന് അനുകൂലമായ വിധി ഉണ്ടായി. പക്ഷെ, ഗവൺമെന്റ്, വിട്ടു കൊടുക്കാൻ തയ്യാറായില്ല. സുപ്രീം കോടതിയിൽ അപ്പീൽ ഫയൽ ചെയ്തു. സുബ്ബറാവു നിരപരാധിയാണെന്ന് രാജ്യത്തിലെ പരമോന്നത നീതി പീഠം വിധിച്ചു. 1993 മാർച്ചിലാണ് ഈ വിധി ഉണ്ടായത്. അഞ്ചു

വർഷം നീണ്ട നിയമയുദ്ധത്തിന് ശേഷം ക്യാപ്റ്റൻ സുബ്ബറാവു സ്വതന്ത്രനായി. തന്റെ പ്രബന്ധത്തിന്റെ ഒരു പ്രതി വിദേശത്തു കൊണ്ടുപോയി എന്നതായിരുന്നു പോലീസ് സുബ്ബറാവുവിന് കണ്ട കൂറ്റം.

1986 ൽ യു.എസ്. ജെർമനി, തായ്‌വാൻ, ഇസ്രേൽ എന്നീ രാജ്യങ്ങൾക്ക് ഇന്ത്യയുടെ പ്രതിരോധ സംബന്ധമായതും ആണവ ഗവേഷണ സംബന്ധമായതും ആയ വിവരങ്ങൾ നൽകി എന്ന പേരിൽ രാമസുരൂപ് എന്ന ഡൽഹി ബിസിനസ്സുകാരനെ പോലീസ് അറസ്റ്റ് ചെയ്യുകയുണ്ടായി. എന്നാൽ, ഗരിയായ രീതിയിൽ തെളിവുകൾ ഹാജരാക്കാൻ പോലീസിന് കഴിയാതെപോയി. നാലുവർഷത്തെ നിയമ നടപടികൾക്കുശേഷം അയാൾ സ്വതന്ത്രനായി. ചന്ദ്രശേഖർ മന്ത്രി സഭയിൽ ആഭ്യന്തരവകുപ്പ് കൈകാര്യം ചെയ്തിരുന്ന സുബോദ്കാന്ത് ദേശായി പാർലമെന്റിൽ നൽകിയ വിവരങ്ങൾ അനുസരിച്ച് 1990 ഏപ്രിൽ വരെ 247 പേരെ ചാരക്കുറ്റം ചുമത്തി അറസ്റ്റ് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അതിൽ 61 പേർ ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. 73 പേരുടെ കേസ്സുകൾ തുടർന്ന് നടക്കുകയാണ്. 113 പേർ നിരപരാധികളാണെന്ന് കോടതി വിധിച്ചു. ഇതിന്റെ അർത്ഥം ഇന്ത്യയിൽ ചാരപ്പണി നടക്കിനില്ലയെന്നല്ല. ഇഷ്ടംപോലെ നടക്കുന്നു. അറസ്റ്റ് ചെയ്യുമ്പോൾ നൽകുന്ന പരസ്യം കേസ് കഴിയുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്നില്ല. അറസ്റ്റ് ചെയ്തു കഴിയുന്ന തോടെ, പലതരത്തിലുള്ള സമർത്ഥങ്ങൾ കേസ് അന്വേഷിക്കുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരിൽ ഉണ്ടാകുന്നു. അതോടെ കേസ്സിന്റെ ചിട്ടയായ അന്വേഷണം നടക്കാതെ പോവുകയും പലപ്പോഴും സ്വാധീനശക്തിയുള്ള അപരാധികൾ രക്ഷപ്പെടാൻ വഴികണ്ടെത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. വിചാരണ ഹെസ്യമായി നടക്കുന്ന തിനാൽ കോടതിയ്ക്കുള്ളിൽ സംഭവിച്ച കാര്യങ്ങൾ ജനം അറിയാതെ പോകുന്നു. ഇതൊക്കെതന്നെയാണല്ലോ ഇന്ന് ISRO യുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചാരപ്പണി കേസിലും നടക്കുന്നത്. ഔദ്യോഗിക ഹെസ്യങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച കാര്യങ്ങളിൽ ഇന്ത്യയുടെ അവസ്ഥ ഇന്ത്യയിലെ അമേരിക്കൻ അന്വേഷകന്മാരായിരുന്ന പ്രൊഫ. ജെ.കെ.ഗാൽബ്രെയ്ക്ക്, 1986 ൽ ന്യൂയോർക്ക് ടൈംസിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ഒരു ലേഖനത്തിൽ പറയുന്നുണ്ട്.

"I found that in New Delhi almosot no information of any kind was uncovered by our intelligence operatives that would not have come to us in the ordinary course of events."

(സാധാരണ സംഭവഗതിയിലൂടെ തന്നെ ലഭിക്കാത്ത യാതൊരു വിവരവും സ്കൂൾതലത്തിൽ നമ്മുടെ രാഷ്ട്രാന്വേഷണവിഭാഗം പുറത്തു കൊണ്ടുവന്നിട്ടില്ലായെന്ന് ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്.) ഇതിന് നിന്ന് നമ്മുടെ സുരക്ഷിതത്വ സംവിധാനത്തിന്റെ കാര്യക്ഷമത വ്യക്തമാകുന്നു. കൂടാതെ ശാസ്ത്രസാങ്കേതിക നയരൂപീകരണത്തിലും ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പിലും നമ്മുടെ ഇനപ്രതിനിധികൾ കാണിക്കുന്ന താല്പര്യമില്ലായ്മയും രാജ്യത്തിന് വലിയ നഷ്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

1978 ൽ ഡോ. വൈ. നായുഡമ്മയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ പോസ്റ്റ് ഗ്രാജ്വേറ്റ് വിദ്യാഭ്യാസം, ശാസ്ത്ര-സാങ്കേതികരംഗങ്ങളിലെ ഗവേഷണം എന്നീ മേഖലകളെപ്പറ്റി പഠിച്ച് റിപ്പോർട്ട് നൽകാൻ ഒരു കമ്മിറ്റിയെ സർക്കാർ നിയമിക്കുകയുണ്ടായി. ഈ രംഗങ്ങളിൽ വരുത്തേണ്ട പരിഷ്കാരങ്ങളെപ്പറ്റിയും ഗവേഷണ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് കൂടുതൽ ഫണ്ട് അനുവദിക്കേണ്ട ആവശ്യകതയെപ്പറ്റിയുമെല്ലാം സൂഷിടി പരമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നായുഡമ്മ കമ്മിറ്റി റിപ്പോർട്ടിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷെ, അതിപ്രധാനമായ ഈ റിപ്പോർട്ട് പാർലി മെന്റിൽ ചർച്ചക്ക് വന്നില്ല. അതിലടങ്ങിയിരുന്ന വിമർശനത്തിന്റെ സ്വരമായിരിക്കണം, സർക്കാരിന് അത് പൊതു ചർച്ചക്ക് വിധേയമാക്കാൻ വൈഷമ്യം ഉണ്ടാക്കിയത്. ഈടൂർ അനേകം റിപ്പോർട്ടുകൾ ഓരോ ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റിനെയും ഉണ്ടാകാറുണ്ട്. എന്നാൽ അവയെല്ലാം നായുഡമ്മ കമ്മിറ്റി റിപ്പോർട്ടിന്റെ ഗതി തന്നെയാണ് ഉണ്ടായത്. ശാസ്ത്ര സാങ്കേതികരംഗത്ത് പഞ്ചവത്സരപദ്ധതികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുമ്പോൾ ഭൂതകാല പ്രവർത്തനങ്ങളെ വിമർശനാത്മകമായി വിലയിരുത്താറില്ല. അടുത്ത 5 വർഷത്തിനുള്ളിൽ നേടിയെടുക്കേണ്ട ലക്ഷ്യങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ആഹ്വാനങ്ങളും ഭൂതകാലനേട്ടങ്ങളെ കുറിച്ചുള്ള അതിശയോക്തി കലർന്ന പരാമർശങ്ങളും ആണ് പലപ്പോഴും ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റ് തയ്യാറാക്കുന്ന രേഖകളിൽ കാണുക. എന്നാൽ ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റുകളിൽ അനേകം പുതിയ തസ്തികകൾ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടുതലും ഭരണരംഗത്ത്. മന്ത്രാലയത്തിന്റെ കീഴിൽ അനേകം പുതിയ ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റുകളും സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങളെ പുരോഗതിയുടെ സൂചകങ്ങളായി വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെടുകയും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. വ്യാവസായികവും സാമ്പത്തികവുമായ ആവശ്യകതകളെ സംബന്ധിച്ച പ്രായോഗികതാപഠനങ്ങൾ നടക്കാതെയാണ് പലപ്പോഴും പുതിയ ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റുകൾ സൃഷ്ടിച്ചത്. യൂണിവേഴ്സിറ്റികളിലും ടെക്നിക്കൽ ഇൻ

സ്റ്റിപ്പുണ്ടുകളിലും ചെയ്യാവുന്ന കാര്യങ്ങളാണ് ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റുകൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നത്. ഇത്തരം ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റുകളുടെ രൂപീകരണങ്ങൾ പാർലിമെന്റിൽ ചർച്ചക്ക് വരുന്നില്ല. അത്യന്താധുനിക ശാസ്ത്ര-സാങ്കേതികരംഗങ്ങളിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ എണ്ണം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നത് ചിലർക്ക് സാധ്യമാകുമെന്ന് നൽകാൻ വേണ്ടി മാത്രമാണ്. ശാസ്ത്ര-സാങ്കേതിക സാഹചര്യങ്ങൾക്ക് ആരോടും ബാധ്യത (Account ability) ഇല്ലാത്ത ഒരവസ്ഥ സംജാതമായിട്ടുണ്ട്. പ്രത്യേകിച്ച് പുതിയതായി സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റുകളിൽ. ഇതിനാൽ കെടുകാര്യസ്ഥത, സ്വജനപക്ഷപാത, അഴിമതി, കാര്യശേഷിയില്ലായ്മ തുടങ്ങിയ ദുർഗുണങ്ങൾ ഇവിടെ കടന്നുകൂടിയിരിക്കുന്നു. ഇപ്പോൾ ചർച്ചയ്ക്ക് വിധേയമായ ചാവറുത്തിക്കേസ് തന്നെ ഇതിന് ഉദാഹരണമാണ്. തുമ്പയിലെ വിക്രം സാരാഭായ് സ്പേസ് സെന്ററിൽ ഇതിന്റെ തുടക്കമുതൽ ചില ചിട്ടകളൊക്കെയുണ്ട്. എന്നാൽ പുതിയതായി വലിയമലയിൽ സ്ഥാപിച്ച Liquid Propulsion Unit ൽ പൊതുവേ അച്ചടക്കകുറവുണ്ടായിരുന്നു. അതിനാലാണ് നമ്പിനാരായണനും ശശികുമാരനുമൊക്കെ ധനത്തിന്റേയും, മദ്യത്തിന്റേയും മന്ത്രിമാർക്കു യുടെയും പിന്നാലെ പോകാൻ കഴിഞ്ഞത്. കൂടുതൽ ബഡ്ജറ്റ് വകയിരുത്തലിനുവേണ്ടിയും ആനുകൂല്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയും നേട്ടങ്ങളേയും, വിജയങ്ങളേയും പെരുപ്പിച്ച് കാണിക്കുന്ന, സ്വഭാവം ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റുകളിൽ കാണുന്നുണ്ട്. ശാസ്ത്രീയമായ പഠനങ്ങൾക്ക് വിധേയമാക്കിയതോ, ആക്കാത്തതോ ആയ ജനപീത (Populist) പദ്ധതികൾ രാഷ്ട്രീയ നേതാക്കളുടെ മുമ്പിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്ന ശീലവും ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റ് തലവന്മാർക്കുണ്ട്. തെരഞ്ഞെടുപ്പ് സമയത്ത് രാഷ്ട്രീയ നേതാക്കളുടെ പ്രതിച്ഛായ ഉയർത്താനായി ആണവം, ബഹിരാകാശം തുടങ്ങിയ മേഖലകളിലെ നേട്ടങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. തുല്യപ്രാധാന്യമുള്ള മറ്റു പല വകുപ്പുകളേയും അവഗണിച്ച് ഇവയ്ക്ക് കൂടുതൽ പണം വകയിരുത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഗവേഷണത്തിന്റെ ദിശ നിർണ്ണയിക്കുന്നതിൽ ഭൂരി പക്ഷം ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർക്കും പങ്കൊന്നും ഇല്ല. ഭരണത്തോട് ഒട്ടി നിൽക്കുന്ന, ഉന്നതരായ ചുരുക്കം ചിലർ മാത്രമാണ് ഗവേഷണനയം രൂപീകരിക്കുന്നതിൽ പങ്കാളികളാവുന്നത്. 1986-87 വരെ സി. എ. ജി. (Comptroller And Auditor General Of India) യ്ക്ക് ശാസ്ത്ര-സാങ്കേതിക ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റുകളുടെ കണക്കുകൾ ആഡിറ്റ് ചെയ്യാൻ അധികാരം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഇപ്പോഴും ശാസ്ത്ര-സാങ്കേതിക രംഗത്ത് നടക്കുന്ന പല പ്രവർത്തനങ്ങളും സി. എ. ജി.യുടെ പരിശോധനയുടെ പരിധിയിൽപ്പെടുന്നില്ല. ശാസ്ത്ര-സാങ്കേതിക ഏജൻസികളുടെ പ്രവർത്തനം

രേഖകൾ പാർലമെന്ററി കമ്മിറ്റികൾക്കുപോലും പരിശോധിക്കാൻ പ്രയാസമാണ്. മാലിക്യാസംഭരണ രംഗത്തോ, അത്യന്താധുനിക ശാസ്ത്ര-സാങ്കേതിക മേഖലകളിലോ നടക്കുന്ന ഗവേഷണങ്ങളെ നിരൂപാഹപ്പെടുത്താനല്ല, ഈ വിമർശനങ്ങൾ ഉന്നയിക്കുന്നത്. നമ്മുടെ ശാസ്ത്ര-സാങ്കേതിക വ്യൂഹത്തിനുള്ളിൽ കൂടുതൽ ജനാധിപത്യം ഉണ്ടാക്കുക എന്നതാണ് ഈ വിമർശനങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യം.

പ്ലാനിംഗ് കമ്മീഷനോ, പാർലമെന്ററിന്റെ പബ്ലിക് അക്കൗണ്ട്സ് കമ്മിറ്റിയ്ക്കോ ശാസ്ത്ര-സാങ്കേതിക രംഗത്തേയ്ക്കുള്ള വകയിരുത്തൽ നിശ്ചയിക്കുന്നതിൽ പങ്കൊന്നും തന്നെ ഇല്ല. ഗവേഷണ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച വിജയിരുന്നതും മൂല്യനിർണ്ണയവും ജനാധിപത്യരീതിയിൽ നടന്നില്ല. പല വിവരങ്ങളും 'റഹസ്യസ്വഭാവ' (Classified)മുള്ളതാകയാൽ പാർലമെന്റിൽ വെക്കേണ്ട ബാധ്യത സർക്കാരിന് ഇല്ലാതെ പോകുന്നു. ഇതിനാൽ പ്രതിരോധ വകുപ്പിലും ആണവ-ബഹിരാകാശ ഗവേഷണവകുപ്പിലുമെല്ലാം നടക്കുന്ന കാര്യങ്ങളെപ്പറ്റി സത്യങ്ങളും അർദ്ധസത്യങ്ങളും അസത്യങ്ങളും അടങ്ങുന്ന വാർത്തകൾ മാധ്യമങ്ങളിൽ വരുന്നു. ഇന്ത്യയിലെ ആണവ വൈദ്യുതകേന്ദ്രങ്ങളിൽ നിന്നുണ്ടായ വികിരണ ചോർച്ച മൂലം മൂന്നു് അപകടങ്ങൾ ഉണ്ടായട്ടുണ്ടെന്ന് ജവഹർലാൽ യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിലെ ധീരേന്ദ്രശർമ്മ ഒരിക്കൽ പ്രസ്താവിക്കുകയുണ്ടായി. ഈ വസ്തുത ഔദ്യോഗിക റഹസ്യമായി വെച്ചിരിക്കുകയാണെന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. ധീരേന്ദ്രശർമ്മയുടെ പ്രസ്താവനയുടെതെറ്റും ശരിയും മനസ്സിലാക്കാൻ സാധാരണ ജനങ്ങൾക്ക് യാതൊരു മാർഗ്ഗവും ഇല്ല. ഇതിനെപ്പറ്റി പാർലമെന്റിൽ ചോദ്യമുന്നയിക്കാൻ പോലും ആരും തയ്യാറാകുന്നില്ല. നിസ്റ്റാൻഡിലെ (NISTAND-National Institute Of Science - Technology Development Studies) നിർമ്മാൽ ഹരിതാഷിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ഒരു സംഘം ഗവേഷകർ നമ്മുടെ പാർലമെന്റിൽ ശാസ്ത്ര-സാങ്കേതിക വിഷയങ്ങൾ എത്രമാത്രം ചർച്ചചെയ്യപ്പെടുന്നുവെന്നതിനെപ്പറ്റി ഒരു പഠനം നടത്തുകയുണ്ടായി. പാർലമെന്റിൽ ഉന്നയിക്കുന്ന ചോദ്യങ്ങളിൽ അഞ്ച് ശതമാനത്തിൽ താഴെ മാത്രമാണ് ശാസ്ത്ര-സാങ്കേതിക രംഗത്തെപ്പറ്റി ഉള്ളത്. നമ്മുടെ ദേശീയ പത്രങ്ങൾ രണ്ട് ശതമാനം സ്ഥലം മാത്രമാണ് ശാസ്ത്ര-സാങ്കേതിക കാര്യങ്ങൾ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യാൻ ഉപയോഗിക്കുന്നത്. (Study By Jayalakshmi At Energy And Environment Group) പൊതുജനങ്ങളിൽ നിന്ന് ശാസ്ത്ര-സാങ്കേതിക കാര്യങ്ങൾ ഉന്നയിക്കാൻ സമ്മർദ്ദം ഉണ്ടാകുന്നില്ലായെന്നാണ് 94 ശതമാനം എം. പി. മാറ്റം അഭിപ്രായപ്പെട്ടത്. ഈ വിഷയങ്ങളിൽ തങ്ങൾക്ക് വേണ്ടത്ര പരിജ്ഞാനം

മില്ലാത്തതുകൊണ്ടാണ് സഭയിൽ ഉന്നയിക്കാൻ ധൈര്യം വരാത്തത് എന്നാണ് 87 ഗതമാനം അംഗങ്ങൾ പറഞ്ഞത്. നമ്മുടെ ജനപ്രതിനിധികളും ഗാസ്ത്രജ്ഞന്മാരും തമ്മിൽ കൂടുതൽ ആശയവിനിമയം നടക്കേണ്ടതാണ്. ജനപ്രതിനിധികൾക്ക് ഗാസ്ത്ര-സാങ്കേതിക കാര്യങ്ങളിൽ താൽപര്യം ഉണ്ടാക്കാൻ വേണ്ട ബോധവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്താൻ ഗാസ്ത്രജ്ഞസമൂഹം തയ്യാറാകണം. ഇതിനെപ്പറ്റി വേണ്ട വിവരങ്ങൾ അംഗങ്ങൾക്ക് നൽകാൻ പാർലമെന്റ് ഒരു സയൻസ് ഡെഇസ്റ്റ് പ്രസിദ്ധീകരിക്കണം. നമ്മുടെ ഗവേഷണ ശാലകളിൽ എന്തു നടക്കുന്നുവെന്നറിയാൻ ഇന്നാട്ടിലെ പൗരന്മാർക്ക് അവകാശമുണ്ട്. അവരിൽ നിന്ന് അതെല്ലാം മറയ്ക്കാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോഴാണ് അഴിമതിയും, സ്വജനപക്ഷപാതവും, ചാറപ്പണിയുമെല്ലാം ഈ രംഗത്ത് അറങ്ങേറുന്നത്. രാഷ്ട്രതാൽപര്യം ആരുടെ മുമ്പിലും അടിയായവയ്ക്കാൻ ഉന്നതരായ ഗാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ പോലും തയ്യാറാകുന്നത് അവിടെ നിലനിൽക്കുന്ന ഗുഡതമുലമാണ്. കൂടുതൽ ത്യാഗ സമീപനമാണ് ഈ രംഗത്തിന് മരുമരുന്ന്. എന്നാൽ കൂടുതൽ കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ - ജനങ്ങളിൽ നിന്ന് മറച്ചുവെയ്ക്കാനാണ് ഇപ്പോഴത്തെ ഗ്രാമം. കുറ്റവാളികളെ രക്ഷിക്കാൻ വേണ്ടി പോലീസ് മേധാവികളും ഭരണാധികാരികളും പരക്കെപായുന്ന ദൃശ്യമാണ് നാം കാണുന്നത്. കുറ്റവാളികളെ കണ്ടുപിടിക്കുകയും അവരെ മാതൃകാ പരമായി ശിക്ഷിക്കുകയും ചെയ്താൽ മാത്രമേ ഇന്ത്യയ്ക്കുണ്ടായ ഈ അപമാനത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടാൻ കഴിയുകയുള്ളൂ. ഇതിനായി ജനങ്ങളുടെ ഭാഗത്ത് നിന്ന് സമ്മർദ്ദം ഉണ്ടാകണം. ഇത്തരം കാര്യങ്ങൾ പഠിക്കാൻ അവർ തയ്യാറാകണം. അറിയാനും അറിയിക്കാനുമുള്ള ജനങ്ങളുടെ അവകാശം സംരക്ഷിക്കാൻ വേണ്ടിയുള്ള ജനകീയ മുന്നേറ്റമാണ് കാലപ്രവൃത്തിന്റെ ആവശ്യം.

നമ്മുടെ നാട് ഗുരുതരമായ ആപത്തിലാണ്. സാമ്പത്തികവും, രാഷ്ട്രീയവും, സാംസ്കാരികവും, ധാർമ്മികവുമായ പ്രതിസന്ധിയിലാണത്. ഏതൊരു സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുവേണ്ടിയാണോ നമ്മുടെ പൂർവ്വികന്മാർ ജീവത്യാഗം ചെയ്തത്, ആ സ്വാതന്ത്ര്യം ഇന്ന് അപകടത്തിലാണ്. ഇതിനുമുമ്പൊരിക്കലും നടന്നിട്ടില്ലാത്ത വിധത്തിൽ അത്രയും സർവാംശ്ലേഷിയായ ഒരു ആക്രമണമാണ് സാമ്രാജ്യത്വ രാജ്യങ്ങൾ നമ്മുടെ മേൽ നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ആഗോളവൽക്കരണത്തിന്റേയും ഉദാരവൽക്കരണത്തിന്റേയും പേരുപറഞ്ഞ് ഇന്നത്തെ ഇന്ത്യൻ ഭരണകൂടം സാമ്രാജ്യത്വ ശക്തികൾക്കും വിദേശകൂത്തകൾക്കും ഇവിടെ നിർബാധം കടന്നുവരാൻ കളമൊരുക്കുകയും ആണ്. അതോടൊപ്പം പണ്ടെങ്ങും ഇല്ലാത്ത വിധം ജാതി-മത-പ്രാദേശിക-വിഭാഗീയ

ചിന്തകൾ വളർന്നുവരികയും ചെയ്യുന്നു. ഇതിനെല്ലാം പുറമേയാണ് സമൂഹത്തിന്റെ എല്ലാതുകളിലും ഒരു കാൻസർ പോലെ പടർന്നു പിടിച്ചിരിക്കുന്ന അഴിമതി. ഒരു തലമുറ മുമ്പുവരെ 'സത്യസന്ധൻമാരുടെ രാഷ്ട്രം' ആയിരുന്ന ഇന്ത്യ സാമ്പത്തികമായി നൂതനമായി 'കള്ളൻമാരുടെ രാഷ്ട്രം' ആയി മാറി. അഗാധമായ ഒരു പ്രതിസന്ധി ഇന്ത്യയെന്ന രാഷ്ട്രത്തെ ഗ്രസിച്ചിരിക്കുകയാണ്. സുഖതുഷ്ണ സമൂഹത്തെ കാർന്നുതിന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. എളുപ്പം പണം ഉണ്ടാക്കുക, എത്രയും വേഗം പണം ഉണ്ടാക്കുക, എത്രയും കൂടുതൽ പണം ഉണ്ടാക്കുക, അധികാരം പിടിച്ചു പറ്റാനും, അധികാരത്തിൽ പിടിച്ചു തുങ്ങാനും വേണ്ടി എന്തു വൃത്തികേടുകളും ചെയ്യുക ഇതൊക്കെയാണ് ഇന്നത്തെ 'നീതിസാരം'. കൂടെ കോൺട്രാക്ടർമാരും കച്ചവടക്കാരും, രാഷ്ട്രീയക്കാരും ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും ഒക്കെ അടങ്ങുന്ന ഒരു മാഫിയാസംഘം സമൂഹത്തെയാകെ വിഴുങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. സിസ്റ്റം അപ്പാടെ മാഫിയാവൽക്കരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇതിന്റെ ബലിയാടുകളാണ് നമ്പിനാരായണനെ പോലെയും ശശികുമാരനെപോലെയും ഉള്ള ശാസ്ത്രജ്ഞൻമാർ.

ഇത്തരം നിർഭാഗ്യകരങ്ങളായ സംഭവങ്ങൾ ഉണ്ടായി എന്ന കാരണത്താൽ നമ്മുടെ നാട്ടിൽ ഗവേഷണവികസന പ്രവർത്തനങ്ങളൊന്നും നടത്തേണ്ട, വിദേശ സാങ്കേതിക വിദ്യ വാങ്ങിയാൽ മതിയെന്ന അനുമാനത്തിൽ നാം എത്തിച്ചേരുത്. ഈ രോഗം ചികിത്സിക്കേണ്ടത് ഇനങ്ങളാണ്. ശക്തമായ ഒരു ഇനമുന്നേറ്റത്തിന്റെ മുമ്പിൽ ഈ മാഫിയാസംഘത്തിന് ഒന്നും ചെയ്യാനാവില്ല. സ്വാശ്രയത്വത്തിൽ ഊന്നിയ ഒരു വികസനനയം നടപ്പിലാക്കിയാൽ മാത്രമേ നമുക്ക് നമ്മുടെ സാമ്പത്തികം നിലനിർത്താൻ കഴിയൂ. ബഹിരാകാശഗവേഷണ കേന്ദ്രത്തെ ചുറ്റിപ്പറ്റി ഇപ്പോൾ ഉണ്ടായ നിർഭാഗ്യ സംഭവങ്ങൾ ആത്മാർത്ഥതയോടെ പണിയെടുക്കുന്ന അനേകം ശാസ്ത്രജ്ഞൻമാരുടെ ആത്മവീര്യം കെടുത്താൻ അനുവദിച്ചുകൂടാ. അവരുടെ ആത്മവീര്യം നിലനിർത്താൻ ഈ രംഗത്ത് കൂടുതൽ ഊർജ്ജസ്വലതയോടെ ഗവേഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ എടുത്തുക്കണം. ഇന്ത്യയുടെ പരമാധികാരവും സ്വാശ്രയത്വവും തകർക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നവർക്കുള്ള ചുട്ട മറുപടിയാകും അത്.

അനുബന്ധം

വിശദീകരണകുറിപ്പ്.

Synchronous Satellite— സിംക്രമണ ഉപഗ്രഹം.

ഒരേ സ്ഥലത്തുനിന്നു നിരീക്ഷിക്കുമ്പോൾ എന്നും ഒരേ സ്ഥലത്തു തന്നെ കാണാനാവുന്ന ഉപഗ്രഹം. ഇതിന്റെ പരിക്രമണകാലം ഭൂമിയുടെ സ്വയം ഭ്രമണകാലമോ (1ദിവസം) അതിന്റെ അപവർത്തകങ്ങളോ (Submultiples) ആവണം. ഭൂമിയിൽ നിന്നു നിരീക്ഷിക്കുമ്പോൾ എപ്പോഴും ഒരേ സ്ഥാനത്തു തന്നെ കാണപ്പെട്ടാൽ അത് ഭൂസ്ഥിര ഉപഗ്രഹം(geosynchronous Satellite) ആണ്. വാർത്താവിനിമയാവശ്യങ്ങൾക്കായാണ് സിംക്രമണ ഉപഗ്രഹങ്ങൾ പൊതുവേ ഉപയോഗിക്കാറ്.

Polar Satellite— ധ്രുവീയോപഗ്രഹം.

ഉത്തര ദക്ഷിണ ധ്രുവങ്ങൾക്ക് മുകളിലൂടെ കടന്നുപോകുന്ന ഉപഗ്രഹങ്ങളാണിവ. ഭൂമിയുടെ എല്ലാ ഭാഗത്തും ഇവയുടെ 'നോട്ട്'മെത്തുന്നതിനാൽ ഇവ കാലാവസ്ഥാനിരീക്ഷണത്തിനും പ്രവചനത്തിനും അനുയോജ്യമാണ്.

Solar Synchronous Satellite. സൗരസിംക്രമണ ഉപഗ്രഹം.

ഒരു പ്രത്യേക തലത്തിലൂടെ മാത്രമാണ് ഭൂമി സൂര്യനെ ചുറ്റുന്നത്. അതായത് ഭൂമിയേയും സൂര്യനേയും തമ്മിൽ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന സാങ്കല്പികരേഖ ഒരേ തരത്തിലൂടെ തന്നെയാണ് എന്നും നീങ്ങുന്നത്. ഇതേ പ്രതലത്തിൽതന്നെ നിന്നുകൊണ്ട് വർഷത്തിലൊരിക്കൽ എന്ന ക്രമത്തിൽ ഭൂമിയെ ചുറ്റുന്ന ഉപഗ്രഹത്തെയാണ് സൗരസിംക്രമണ ഉപഗ്രഹമെന്ന്(Solar Synchronous Satellite)പറയുന്നത്. ഭൂമിയുടെ

പകൽവശത്തിനു മുകളിലാണ് ഇത്തരമുപഗ്രഹത്തെ നിർത്തുക. എല്ലാ ദിവസവും ഭൂമിയിലെ പകലിനെ വീക്ഷിക്കുവാൻ ഇത്തരം ഉപഗ്രഹത്തിനു സാധിക്കുമെന്നതാണ് ഇവയുടെ ഏറ്റവും വലിയ പ്രത്യേകത. 1120 കി.മീ. ഉയരത്തിൽ ഭൂമധ്യരേഖയുമായി ഏകദേശം 80 ഡിഗ്രി ചെരിവിലുള്ള ഏകദേശ ഗ്രൂവ-പഥത്തിലാണ് ഇത്തരമുപഗ്രഹത്തെ വിക്ഷേപിക്കേണ്ടത്.

KTU Office Printed Kottayam 1985
Published and Distributed by Kottayam Sahitya Akademi
K225 C108 E 1985 D18 0600 12345

KSSP	0705	IE	Feb'95	D1/8	3K	0600	LL2/95
------	------	----	--------	------	----	------	--------

Published and Distributed by Kerala Sastra Sahithya Parishad, Kozhikode • Printed
at KTC Offset Printers, Kozhikode • Price: Rs.6/-